Amigoe

Uitgever	: Uitgeverij Amigoe N.V.		
Drukker	: Rotaprint N.V.		
Hoofdredakteur	: Norbert Hendrikse		
Kantoren Aruba	: Nassaustraat 110	tel. [illegible]	
Bonaire	: Entrejol 153A	tel. [illegible]	
Curaçao	: Scherpenheuvel z/n	tel. [illegible]	
	: Winkelcentrum Colon	tel. [illegible]	
St. Maarten	: Papergarden	tel. [illegible]	

93STE JAARGANG — No.: 217 ZATERDAG 18 SEPTEMBER 1976

MULATTEN AGEREN STERKER TEGEN APARTHEID

Zwart oproer tegen bezoek Amerikaanse minister

Soweto wijst Kissinger af

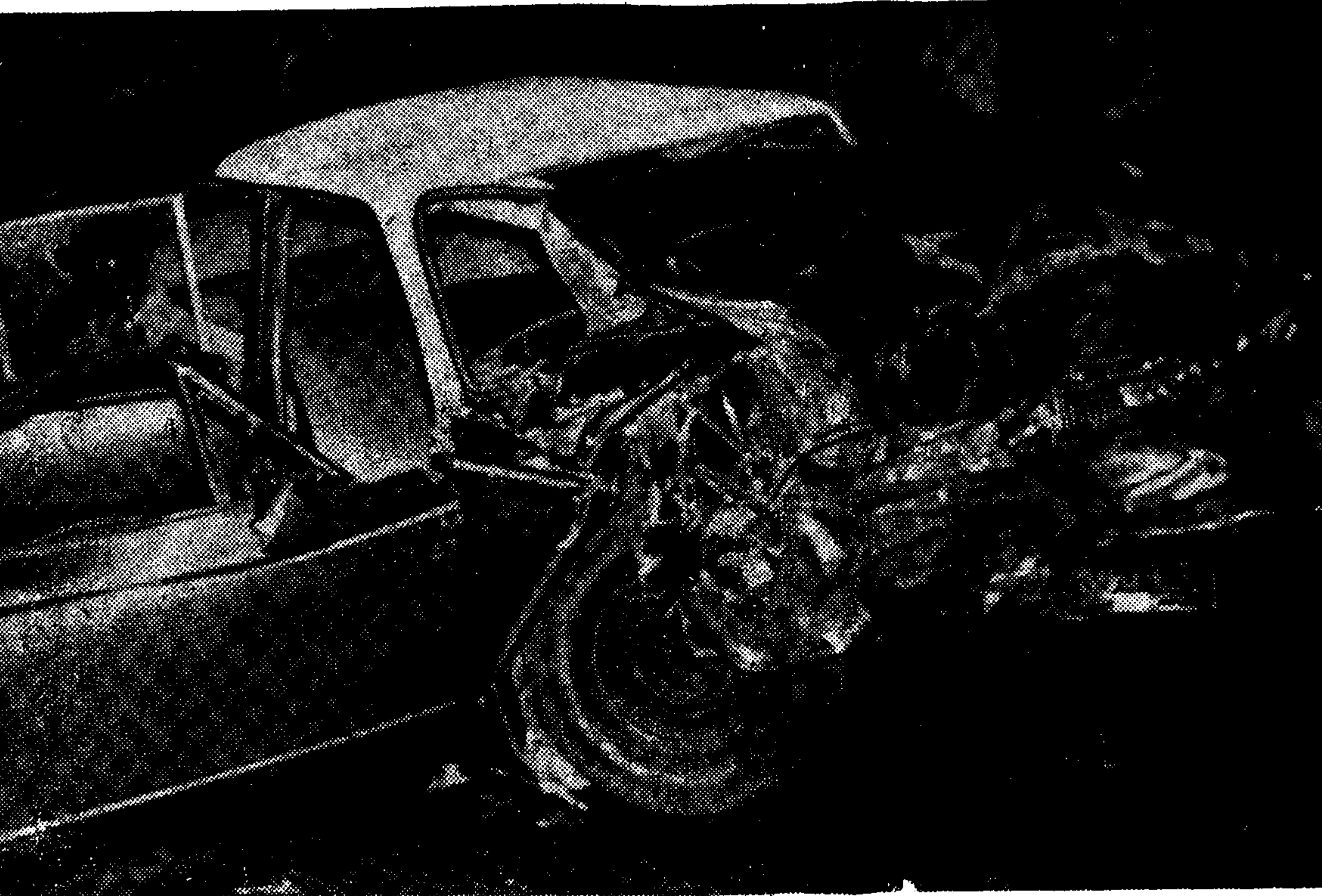
PRETORIA/JOHANNESBURG. — Henry Kissinger is gisteren bij zijn aankomst in Zuid-Afrika begroet door een erewacht van zwarte militairen. Maar in Soweto, de zwarte satellietstad van Johannesburg, laaide het geweld weer fel op en werd de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken door betogers uitgekreten als „moordenaar". Ook de kleurlingenbevolking van de Kaapprovincie kwam de straat op in een gecombineerd protest tegen het blanke apartheidsbeleid te betogen tegen Kissingers vredesmissie, waarin militante elementen uit beide onderliggende bevolkingsgroepen geen enkel vertrouwen hebben. Zowel in Soweto als bij Kaapstad opende de politie gisteren verschillende malen het vuur op de betogers, waarbij volgens gisteren nog incomplete berichten tenminste 16 doden en ruim 50 gewonden vielen. In „blank" Johannesburg vond een serie benzinebomaanslagen plaats op een krant, een universiteit en verscheidene kantoren.

Kissinger blijft drie dagen in Pretoria, voor besprekingen met premier John Vorster over de kansen op een vreedzame oplossing voor de kwesties Namibie en Rhodesie. Hij zal de Zuidafrikaanse premier verslag uitbrengen van zijn gesprekken met de presidenten van Tanzania en Zambia. Dit zijn de twee meest gematigde zwarte „frontlijnstaten" die volledige politieke en militaire steun hebben toegezegd aan de Namibische en Rhodesische bevrijdingsbewegingen. Vrijwel onmiddellijk na zijn aankomst had Kissinger reeds zijn eerste onderhoud met Vorster in diens ambtswoning Libertas. Tijdens de vlucht van Luanda (Zambia) naar Pretoria zeiden assistenten dat Kissinger zijn kansen op succes inzake Namibie hoger aanslaat dan die inzake Rhodesie. Wat Namibie betreft kan Kissinger rechtstreeks praten met Vorster, aangezien Zuid-Afrika dat gebied bestuurt. De kwestie Rhodesie ligt echter aanzienlijk gecompliceerder. Kissinger zou op dat stuk pas vorderingen kunnen boeken, wanneer de blanke minderheidspremier Ian Smith bereid zou zijn tot zeer vergaande concessies in de richting van het overdragen van de macht aan de zwarte meerderheid. Donderdag ging het gerucht dat Kissinger Smith wellicht „toevallig" zou ontmoeten bij een rugbywedstrijd in Johannesburg. Maar Kissinger liet gisteren nog eens uitdrukkelijk zeggen, dat hij Smith pas wil zien als deze zijn bereidheid tot concessies laat blijken. Het is dus hoogst onzeker of Kissinger Smith inderdaad zal ontmoeten. Zoiets zal echter zeker niet in Johannesburg kunnen gebeuren omdat de Amerikaanse bewindsman zich niet buiten Pretoria zal begeven. De speculaties over een onderhoud blijven desondanks hardnekkig, waarbij als nieuwe ontmoetingsplaats nu Vorster ambtswoning werd genoemd. Van zijn kant heeft Smith gisteren gezegd dat hij Kissinger hoopt te spreken. De Rhodesische regeringsleider liet echter uit niets blijken dat er te onderhandelen valt. Hij is donderdag nog door zijn partij, met name de rechtervleugel daarin, muurvast gepind op zijn „nee" tegen een zwart meerderheidsbewind. Hoewel de nadruk op Namibie en Rhodesie ligt, zal Kissinger in Zuid-Afrika ook het probleem van de apartheid aansnijden. Vandaag heeft hij een gesprek met de leiders van enkele „thuislanden" en andere vooraanstaande lieden uit de zwarte gemeenschap. Deze leiders worden echter door de militante verstedelijkte zwarten niet meer als zodanig erkend.

Daarom sommeerden drie zwarte organisaties Kissinger donderdag al ook aan te dringen op een gesprek met de honderden mensen die sinds juni in Soweto en elders zijn gearresteerd. Onder die arrestanten zouden de „echte" leiders van het verzet tegen apartheid zitten. Bij vrijwel alle scholen in Soweto werd gisteren geprotesteerd tegen Kissinger bezoek.

De jeugdige demonstranten behingen de gebouwen met teksten als „ Kissinger go home" en „ Kissinger blijf weg uit Azania". Azania is de zwarte geuzennaam voor Zuid-Afrika. **Over wat er daarna precies in Soweto is gebeurd, zijn de berichten schaars. De politie sloot het gebied hermetisch af. Vast staat dat er bij herhaling op de demonstranten is geschoten. De zwarte gebieden zijn, zeker als er onlusten woeden, niet toegankelijk voor blanke journalisten.**

Deze vallen daardoor noodgedwongen terug op wat het Zuidafrikaanse persbureau SAPA meldt en op berichten van ooggetuigen of net zo vaak, op berichten uit de tweede of derde hand. Eerdere rellen hebben daarbij geleerd, dat de dodencijfers die door de politie worden verspreid vaak te laag zijn. Uit wat er toch nog aan berichten doorsijpelt blijkt echter dat de oproeppolitie zeer hard is opgetreden tegen de anti-Kissingerbetogingen.

*WESTPUNT. — De broers Elson en Egidio Maarten uit Barber zijn vannacht om ongeveer een uur om het leven gekomen toen zij met hun auto frontaal door een kennelijk dronken bestuurder die met zijn auto links van de weg naar Westpunt reed ter hoogte van Papaya werden aangereden. De bestuurder van de andere auto werd zwaar gewond. De auto's kunnen als verloren worden beschouwd. Het zijn de tiende en elfde verkeersdode op dit jaar op Curacao. Elson Maarten werd op Curacao geboren op 20 januari 1953 en Egidio op 27 april 1954. Zij woonden te Barber 220. Foto: Wat er van één van de auto's overbleef. **

Mooie mannen

GATESHEAD, ENGELAND - Voor een reeks clubs in het noordoosten van Engeland worden stripteaseurs gevraagd.

Mevrouw Anne Robertson, directrice van een stripteaseursagentschap in Gateshead, adverteert voor zes knappe mannen van tussen de 21 en 30 jaar. Zij biedt hun een opleidingscursus van drie weken en het vooruitzicht op een gage van tussen de 25 en 30 pond sterling per avond aan.

"Jonger kunnen we ze niet nemen want er is ervaring nodig om met publiek te kunnen omgaan", zegt mevrouw Robertson.

Chili wil uit Andes Pact

LIMA — Chili heeft te kennen gegeven dat het uit Andespact (het economisch samenwerkingsverband van zes LatijnsAmerikaanse landen) wil treden, zo heeft de Peruaanse afgevaardigde naar een mislukte Andes-conferentie in Lima meegedeeld. De overige leden (Peru, Bolivia, Colombia, Ecuador en Venezuela) hadden maatregelen voorgesteld die door de Chileense regering onaanvaardbaar werden geacht omdat ze buitenlandse investeerders zouden afschrikken.

Arbeidsrust

DIRECTEUR van Arbeid en Sociale Zaken speler is een ondankbare taak. Dit heeft mr. Jan Schoop de laatste tijd mogen ondervinden. Zowel van werkgeverskant, van politici als van de pers heeft hij het zwaar te verduren gehad i.v.m. de werkzaamheden van het Departement en de hantering van o.m. de ontslagwet. Deze week heeft ook de vakbond CFW — een van de grootste van de Nederlandse Antillen - zich bij de oppositie tegen de directeur van Arbeid gevoegd en hem ervan beticht dat hij niet handelt in het algemeen belang.

En de uitlatingen van minister Godett in verband met deze zaak getuigen niet van erg veel solidariteit met de betrokkene. Wij geloven dan ook dat het tijd wordt de positie van de direkteur Arbeid en Sociale Zaken te herzien en het gehele departement aan een grondige reorganisatie te onderwerpen. Regeling van arbeidszaken op de Antillen is een te belangrijke zaak om over te laten aan brokkenmakers en lieden die inplaats van de arbeidsrust te bevorderen juist gaan polariseren.

Het aantal stakingen begint na een periode van relatieve rust weer toe te nemen. Volgend jaar is het weer verkiezingsjaar en wij weten uit ervaring dat diverse vakbonden dit zullen aangrijpen om politieke druk uit te oefenen teneinde hun wensen kracht bij te zetten. Op de post van Arbeid en Sociale Zaken dient dan ook een evenwichtige en krachtige figuur te worden neergezet, die onafhankelijk van werkgevers, werknemers en zoveel mogelijk ook van zijn direkte bazen in het Fort, die beslissing[illegible] in het belang zijn van de arbeidsvrede en de werkgelegenheid op de Nederlandse Antillen.

China sluit buitenlanders uit bij begrafenis van Mao Tse-toeng

PEKING — De mogelijkheid om de laatste eer te bewijzen aan Mao Tse-Toeng door een bezoek aan de katafalk in de Grote zaal des volks in Peking, is gisteren geeindigd. Naar schatting 350.000 mensen hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt. Vandaag komt een einde aan de acht dagen van rouw om Mao's dood, met een massabijeenkomst waarop men een menigte van één miljoen mensen verwacht. Aan de bijeenkomst gaan drie minuten stilte voor de gehele natie vooraf. Buitenlanders worden op de massabijeenkomst niet verwacht. Zij zijn niet uitgenodigd. In Peking zijn luidsprekers opgehangen en op een route van anderhalve kilometer zijn om de honderd meter fonteintjes, wc's en rode-kruisposten neergezet om een van de grootste menigten uit de geschiedenis van China te kunnen opvangen. Brandpunt van de televisiereportage zal het podium zijn waarop naar verwachting een van de Chinese leiders een lijkrede zal uitspreken. Het zou een verrassing zijn als dat zou gebeuren door een ander dan premier Hoea Koeo-feng. Bij de dood van voorzitter Mao op 9 september werd hij de hoogste partij-en staatsfunctionaris. De meeste buitenlandse diplomatieke missies in Peking hebben hun personeel aangeraden vandaag thuis te blijven. De gasten in het belangrijkste hotel van Peking is meegedeeld dat zij het gebouw tussen negen en zes niet mogen betreden of verlaten. Geen buitenlander mag vandaag dichter dan één kilometer bij het Tien-An-mienplein komen om getuige te zijn van het indringendste moment uit 27 jaar communistisch China. Het is nog steeds niet bekend of Mao's stoffelijk overschot wordt verrast of bijgezet in een mausoleum of op een begraafplaats.

Politie-razzia in loterij-kantoren

WILLEMSTAD — Bij een razzia werden door de recherche gisteravond in drie nummerverkoopkantoren van K.M. negen personen aangehouden. Verder werden de kantoorbenodigdheden en een bedrag van 2000 gulden in beslag genomen. De kantoren bevinden zich te Marchena, Breedestraat (O) en de Prinsenstraat.

Statenleden op bezoek op Texel

DEN HAAG — De Antilliaanse parlementaire delegatie heeft gisteren een bezoek gebracht aan het grootste Nederlandse Waddeneiland, Texel. De Antilliaanse Statenleden waren met een aantal Nederlandse parlementariers met een speciale trein, de zogenoemde VIP-trein, van Den Haag naar Den Helder gereisd. Vandaar gingen ze met een veerboot naar het Waddeneiland. In de raadszaal van Den Burg vertelde de burgemeester van Texel, dat het eiland en de Antilliaanse eilanden een paar punten gemeen hebben. Zo is ook Texel voor een groot deel afhankelijk van de toeristenindustrie, maar er wordt ook akker en landbouw en veeteelt bedreven. Verder is op het eiland de enige waterfabriek van Nederland. Buiten het toeristenseizoen is er voldoende duinwater, maar in het hoogseizoen moet de fabriek bijspringen. Momenteel worden proeven genomen om de overproduktie van water in het laagseizoen op te slaan in lemenlagen onder de grond. Op Texel brengen per jaar ongeveer 200.000 toeristen hun vakantie door met een gemiddelde verblijfsduur van elf dagen. De totale toeristische opnamecapaciteit is rond 38.000 personen. De meesten, ongeveer 20.000 verblijven op kampeer caravanterreinen. In hotels en pensions zijn vierduizend bedden en bungalows en appartementen kunnen 12.000 mensen onderbrengen. De parlementariers maakten 's middags een rondrit over het eiland. Ze bezochten ondermeer een akkerbouwbedrijf. Het weekeinde zijn de Statenleden vrij. Maandag vindt de laatste vergadering plaats met leden van de Eerste en Tweede Kamer.

Transkei onafhankelijk

PRETORIA — Het grootste thuisland (Bantoestan) van Zuid-Afrika, Transkei, is officeel onafhankelijk geworden. De Zuidafrikaanse premier, John Vorster, en het opperhoofd Kaizer Mantazima tekenden in Pretoria de documenten die de onafhankelijkheid bezegelden. De onafhankelijkheidsdag, die in Transkei gepaard zal gaan met plechtigheden, blijft evenwel vastgesteld op 26 oktober.

Transkei is een gebied van meer dan 350.000 vierkante km met een bevolking van vier miljoen, waarvan de helft buiten Transkei werkt in het bijzonder in de Zuidafrikaanse mijnen. Transkei is gelegen tussen de Kaapprovincie en Natal. Tijdens de plechtigheid van gisterochtend in Pretoria, enige uren vòòr de komst van de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, Kissinger, verklaarde Vorster, dat Transkei voortaan een soevereine staat is, „levensvatbaar en volkomen onafhankelijk in de ware zin des woords".

Kissinger zal tijdens zijn verblijf in Zuid-Afrika, waar hij zal spreken over o.m. Rhodesie, Namibie en de apartheid, geen samenkomst hebben met Kaizer Mantazima. Laatstgenoemde achtte het niet wenselijk, een gesprek met Kissinger te hebben vóór de officiele onafhankelijkheidsplechtigheden op 26 oktober.

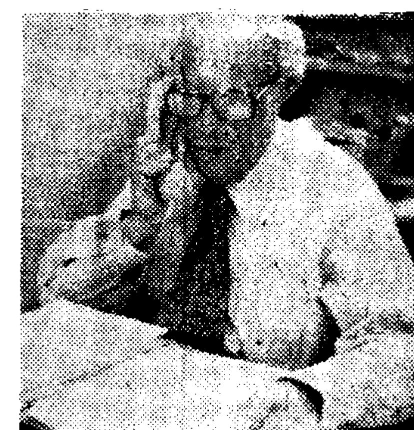
Verkiezingsbelofte geen loze spreuk

PHILADELPHIA — Een rechtbank in de Amerikaanse stad Philadelphia heeft bepaald dat burgemeester Frank Rizzo moet aftreden, of zich opnieuw moet laten kiezen bij verkiezingen in november. Een actie-comite van burgers had een zaak tegen de burgemeester aanhangig gemaakt omdat hij zich niet aan zijn verkiezingsbeloften zou hebben gehouden. In zijn verkiezingscampagne in 1975 beloofde Rizzo dat hij de belastingen niet zou verhogen. Sindsdien zijn alle gemeentelijke belastingen verhoogd, en daarom moet de burgemeester maar vertrekken, aldus het actiecomite, dat 211.190 handtekeningen heeft ingezameld. Rizzo, die in november 1975 werd herkozen voor een tweede ambtstermijn van vier jaar, gaat tegen de uitspraak van de rechter in beroep.

Handgemeen rond Libere

PARIJS — In Parijs zijn donderdagavond twaalf personen gewond in een gevecht tussen de politie en betogers die de Franse dagbladeigenaar Emilien Amaury in een kantoor hadden opgesloten. Van de zes gewonde betogers zijn er twee ernstig aan toe. De rel ontstond toen de politie tussenbeide kwam om betogers van het onder communistische invloed staande Syndicat du Livre te verspreiden die sinds twee uur verijdelden dat Amaury, eigenaar van het boulevardblad Le Parisien Libere, een vergadering verliet in het tiende arrondissement van Parijs, wat een arbeiderswijk is. Amaury haalde zich in 1975 het ongenoegen van het Syndicat du Livre op de hals door zijn bekendmaking dat het aantal edities van Le Parissen Libere zou worden verminderd en 400 werknemers ontslag zou worden aangezegd. Amaury's blad wordt sinds achttien maanden ergens anders door niet bij een vakbond aangesloten personeel gedrukt, omdat zijn werknemers die wel bij een bond zijn aangesloten, staken en het gebouw bezet houden.

Vandaag

ISIDOOR DE VRIES
.... bouwfonds....

AGENDA CURAÇAO

Scherpenheuvel z/n
Postbus 577
Telefoon 37200
Giro 44000

ABONNEE-SERVICE

Verzoeken om nabezorging en melding van klachten bij de bezorging tel. 37270 maandag tot en met vrijdag tot 18.00 uur en zaterdag tot 17.00 uur.

ABONNEMENTEN

Aanvragen abonnementen en opgave adreswijzigingen: tel. 37200.

INCASSO

Betalingen kunnen plaatsvinden via de incasseerder of per bank of giro (44000).

ADVERTENTIES

Informaties over tarieven e.d. tel. 37200.

WEEKEINDE-DIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN van 18 september 1976 van 14.00 uur — 20 september 1976 om 06.00 uur

STADS- EN 2DE DISTRIKT OOST: dokter M. Nassy-Tseng Spreekkamer Janwé, tel.: 37489 Zat. en zond. van 11.00 - 12.00/17.00 — 18.00 uur. Voor spoedgevallen bereikbaar via tel.: 35380.

STADS- EN 2DE DISTRIKT WEST: dokter M.G.A. Elassaiss, zat. van 16.00 — 18.00 uur en zon. van 10.00 — 12.00 uur/16.00 — 18.00 uur te Breedestr. 125(O); voor spoedgevallen bereikbaar via tel.: 24438.

IN HET 3DE DISTRIKT: dokter J. Arendsen, Gezondheidscentrum Barber, tel. 88058.

VERLOF BEGRAFENIS:

ZAT.: de heer R.A. de Windt, Abrahamsz 113.

ZON.: de heer E.H. Colinet, Andres Belloweg 28.

WIT-GELE KRUIS: kantoor Santa Maria nr.17, tel.: 82947, kantoor geopend van 07.30 tot 12.00 uur en van 13.30-17.00 uur; zuster Kuyt neemt waar van 06.00-07.30 uur op tel.: 36170; de weekeindedienst heeft zuster Richardson, tel. 44787.

BOTICA'S (nachtdienst):

ZAT.: OTRABANDA: del Pueblo, tel.: 25444; PUNDA: del Pueblo, tel.: 12444.

ZON.: OTRABANDA: Otrabanda, tel.: 25634; PUNDA: Popular, tel.: 11269.

POMPSTATIONS (openingstijden van 08.00-15.30 uur):
Bakhuis - Marie Pompoen; Galmeyer - Cerito; Schotborgh - Cas Cora; Nieuw - Sto.Domingoweg; Jansen — Santa Maria; Mauricio - Santa Helena; Williams - Grand Central; de Haseth - Parera.

ZATERDAG

CINE-TRUCK: Zaterdagavond te Sta. Rosa, zondagavond geen voorstelling en maandagavond te Koraal Specht.

ZONDAG

DIVERSEN

TOERISTENSCHEPEN: 09.00-13.00 i.v.m. komst Cunard Aventurer en Carla C - winkels open.

SPORT

SWRC: 20.00 body-building-wedstrijd: mr. Curacao.

GO KARTING CLUB: 10.00 go-kartraces - plaats Hato (weg nr. Shoot).

MAANDAG

DIVERSEN

MOBIELE BANK: 09.00-09.45 te Mundo Nobo t/h Coromotokerk; 10.15-10.45 te Willibrordus t/h gouvernementskantoor; 11.00-11.45 te Weg naar Santa Cruz t/h publieke tel. San Mango; 11.45-12.30 te Santa Martha/Rio Magdalena; 14.00-15.45 te Soto t/h buurtcentrum.

LUCHTPOSTSLUITING: 09.30 voor New York; 15.30 voor Europa-postkantoor. (Sluiting van aangetekende stukken en postpaketten één uur vóór postsluiting.)

OPENBARE LEESZAAL EN BIBLIOTHEEK

UITLEENBIBLIOTHEEK EN STUDIEZAAL (Joh. van Walbeeckplein 13): maandag, woensdag en vrijdag van 10.00 tot 12.00 enn van 14.00 tot 20.00; dinsdag van 14.00 tot 20.00; donderdag gesloten; zaterdag geopend voor publiek van 09.00 tot 12.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Joh. van Walbeeckplein 6): maandag, woensdag en vrijdag van 10.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 18.00 uur; dinsdag van 14.00-18.00 uur; donderdag gesloten voor het publiek; zaterdag geopend van 09.00-12.00 uur.

WETENSCHAPPELIJK BIBLIOTHEEK: openingstijden van maandag, dinsdag, woensdag én vrijdag van 09.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 18.00 uur; donderdag van 09.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 20.00 uur en zaterdag van 09.00 tot 12.00 uur.

DOCUMENTATIECENTRUM VOLKSKUNST "Zikinza": Geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 Roodeweg 7A.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN: (Pietermaai 23, tel.: 12358 en 12473): openingstijden: maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

ZATERDAG
TELECURACAO

16.30 telefiesta; 17.30 kinderuurtje; 17.46 topogigio; 18.14 Impacto; 18.25 Science report; 19.00 soul train; 19.55 ned. nieuws; 20.00 Jacquez Cousteau; 21.00 movin'on; 22.00 nieuws pap.; 22.30 Bob Newheartshow; 22.50 Hogan's heroes; 23.15 teleteatro (film: night hunter).

ZONDAG

15.00 this is the life; 15.25 aki kitoki; 15.55 special; 16.40 kinderuurtje; 17.10 TV special; 18.10 Science report; 18.25 introductie Boekhandel St. Augustinus; 18.40 living tomorrow; 18.55 Maduro reiskrant; 19.05 Swiss family Robinson; 20.00 police story: 21.00 nieuws pap.; 21.30 televariedades; 22.15 estreno.

KERKDIENSTEN
ZONDAG

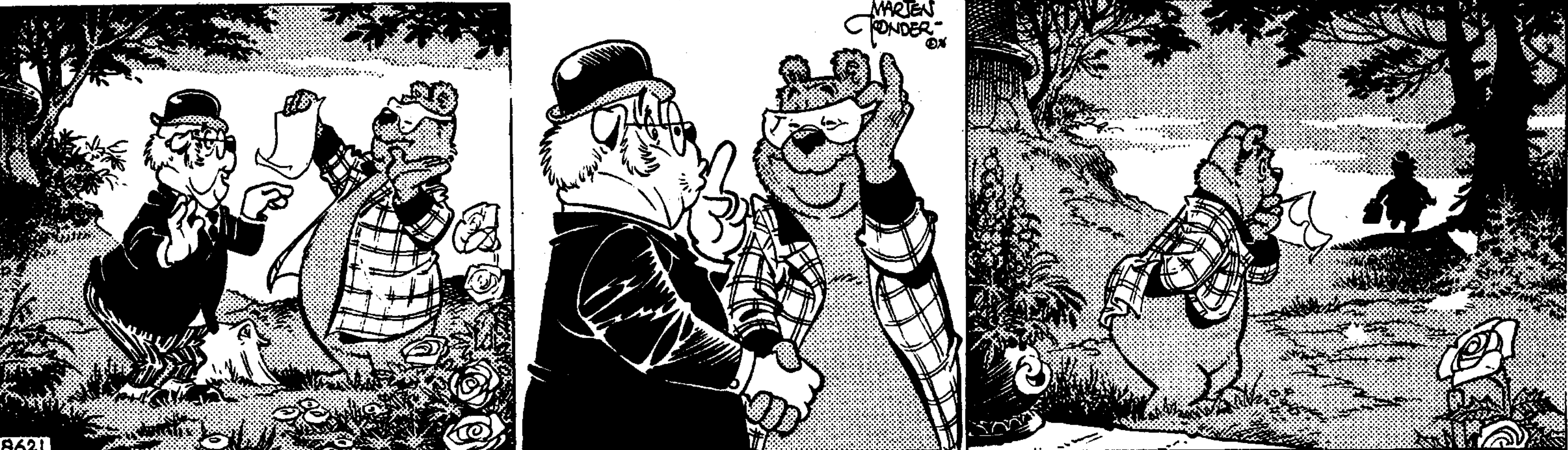
ALVERNA (zustersklooster): 10.00 (hoogmis in ned.).
in ned.).
BARBER: 05.30 en 09.00.
BOCA SAMI: (zat.: 18.00) en 19.30.
BRIEVENGAT: (zat.: 18.30), 08.00, 12.00 en 18.00.
BUENA VISTA: 09.00 en 19.00.
COROMOTO: (zat.: 19.00), 06.00, 08.00, 17.00 en 19.00.
GROOT KWARTIER: (zat.: 19.30), 07.00, 09.00 (hoogmis ned.) en 18.00.
JANDORET: 09.00 en 19.00
JANWE: (zat.: 19.00), 06.00, 08.30, 12.00 en 19.00 (Ned.).
LAGOEN: (10.00).
MONTAGNE: 05.00, 08.30 en 19.00.
SEROE GRANDI: (zat.: 17.30).
PIETERMAAI: (zat.: 19.00), 06.00, 09.00 (hoogmis) en 19.00.
SAN WILLIBRORDO: (zat.: 19.00) en 08.00.
BASILICA SANTA ANA: (zat.: 19.30), 07.30, 09.00 en 19.00.
SANTA FAMIA: (zat.: 18.00 Engelse mis en om 19.00), 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00.
SANTA MARIA: (zat.: 19.00), 07.00, 09.00 en 19.00.
SANTA ROSA: (zat.: 18.30); 07.30, 09.00 (hoogmis) en 18.30.
SOTO: (zat.: 19.00) en 09.00.
STEENRIJK: (zat.: 19.00), 08.00, 11.30 en 18.00.
SUFFISANT: (zat.: 19.00), 06.00, 09.00, 18.00 (voor Portugezen) en 19.00.
WESTPUNT: 06.00 en 08.30.
WISHI: (zat.: 19.00), 08.00 en 18.00.

ZUID-BONAM: (zat.: 18.30), 08.30 en 17.30.
KORAAL SPECHT: (zat.: 18.30), 11.00 en 18.00

DOOR DE WEEK

ALVERNA: maandag tot en met vrijdag 18.00, zat.: om 12.00.
zat.: om 12.00.
BARBER: 06.30 in vakantietijd en vrije dagen om 07.00.
BOCA SAMI: woensdag 07.00.
BRIEVENGAT: 18.00.
BUENA VISTA: 19.00.
COROMOTO: 06.30 en 19.00.
GROOT KWARTIER: 07.00.
JANDORET: 07.00 (woensdag en zaterdag geen mis).
JANWE: 06.30.
LAGOEN: donderdag 17.00.
MONTAGNE: (zat.: 08.30).
PIETERMAAI: 06.00, 06.30 en 07.00 (dinsdag en vrijdag geen mis om 06.00, maar om 19.00).
SAN WILLIBRORDO: 19.00.
BASILICA SANTA ANA: 06.45 (dinsdag, vrijdag en zaterdag 19.00).
SANTA MARIA: 06.30.
SANTA ROSA: 18.30.
SOTO: maandag, woensdag en vrijdag om 06.30.
STEENRIJK: 06.00 en 19.15.
WESTPUNT: 06.30 (zat.: en vrije dagen om 07.00).
WISHI: 19.00.
ZUID BONAM: 18.30 (maandag geen mis).
KORAAL SPECHT: 18.30.

HEER BOMMEL EN DE ZONNIGE KIJK

8621. — "U begrijpt; de overheid moet zekerheden hebben", sprak de ambtenaar Dorknoper. "In de eerste plaats; kunt u bewijzen, dat u de eigenaar bent van het te vervaardigen goud? "
"Ja hoor", zei heer Ollie. "Ik heb laatst nog een papiertje getekend, waar de professor ook zijn naam heeft opgezet. Dat vond hij leuker, zei hij — en ik help zo'n geleerde graag als heer zijnde. Kijk, hier heb ik het". De beambte las aandachtig en knikte. "Het is weliswaar niet op zegel, zoals de 7de paragraaf van het betreffende regelement voorschrijft", zei hij. "Maar het is voldoende. Als u nu morgenochtend naar de Rommeldamse Bank wilt gaan, kan uw goud vergeld worden. Uw beloning wordt door de Hoogste Instanties geregeld, maar ik dank u bereids namens het gehele land, aangeduid in artikel 2 van de grondwet". Hij schudde heer Bommel warm de hand en legde de vinger toen op de lippen.
"Dit moet alles strikt geheim blijven, dat begrijpt u", fluisterde hij. "Geen woord hierover. Tegen niemand! Het laboratorium zal streng worden bewaakt door een zwaar gewapende legereenheid; dat zult u kunnen billijken. Goede avond". Hij liep de tuin uit en heer Ollie nam zijn bril af om hem beter te kunnen nakijken.
"Het wordt donker", dacht hij. "Wat jammer. Dorknoper ziet alles zo zwart. En dat, terwijl alles zo zonnig was".

Management LRD kost Bonaire f.22 mille

KRALENDIJK — Er is een akkoord bereikt over een definitief management-overeenkomst tussen het eilandgebied en de Lands Radio Dienst. Deze overeenkomst werd aangegaan voor de tijd van drie jaar en trad 1 maart 1976 in werking. Voor de duur van deze overeenkomst wordt de directeur van de L.R.T.D. belast met de verantwoordelijkheid voor de gehele bedrijfvoering en administratie van de telefoondienst. Daarvoor worden hem het personeel en alle bedrijfsmiddelen van de telefoondienst. Het management fee bedraagt per jaar f 22.500.

Tijdens een bezoek van de Algemene Rekenkamer aan de telefoondienst constateerde de Kamer dat het voorraadbeheer te wensen overlaat, Er was een aanzienlijke achterstand van de voorraadadministratie, onvoldoende bewaking van te repareren en gerepareerde toestellen en een onzorgvuldige bewaring van de magazijngoederen. De Kamer is van mening dat een goede voorraadadministratie voor de telefoondienst onontbeerlijk is in verband verband met de controle op de volledigheid van de opbrengsten verantwoording en de kostenbewaking en dringt dan ook aan op een verbetering van de organisatie van de voorraden. Het feit dat de overeenkomst tussen L.R.T.D. en telefoondienst thans definitief haar beslag heeft gekregen vereist volgens de kamer dat op ieder moment de financiele verhouding tussen de partijen bekend moet zijn. In 1975 zijn door de L.T.R.D. de ontvangsten tot en met de maand juni 1975 met eilandgebied verrekend. De Kamer vraagt zich af wat de reden is van de vertraging in de afrekening van de overige maanden van 1975. Mogelijke oorzaken kunnen zijn de invoering van het nieuwe tariefstelsel, de omslachtige incassoorganisatie en een te trage afrekening door de L.R.T.D. Volgens de managementovereenkomst wordt de incasso geheel over [illegible] gedragen aan de L.R.T.D. waardoor de afrekening met het eilandgebied sneller moeten kunnen geschieden, aldus de Algemene Rekenkamer.

AGENDA BONAIRE

MAANDAG

DIVERSEN

LUCHTPOSTSLUITING: 09.00 aangetekende stukken; 09.15 gewone stukken - Curaçao; 15.00 aangetekende stukken; 15.15 gewone stukken voor Curaçao en Aruba - postkantoor Kralendijk. (N.B.: post, bestemd voor het buitenland, gaat via Curaçao).

SPEELTUIN: maandag tot en met vrijdag van 16.30 tot 18.00 uur geopend voor kinderen van vier tot twaalf jaar.

BON. MUSEUM (oude politiewacht): openingstijden: maandag, woensdag en vrijdag van 08.00 tot 12.00 uur en zaterdag van 09.00 tot 13.00 uur.

BIBLIOBUS: te Beatrixschool.
OPENBARE BIBLIOTHEEK: van maandag tot en met vrijdag van 08.00 tot 12.00/15.00-18.00 uur open.

KERKDIENSTEN
ZONDAG

KRALENDIJK: 06.00, 08.00 en 19.00.
ENTREJOL: 06.00, 09.00 en 19.30.
RINCON: 08.00, 09.00 en 18.00.

DOOR DE WEEK

KRALENDIJK: 19.00 (behalve donderdag).
ENTREJOL: 19.00.
RINCON: 19.00.

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN

VERENIGDE PROTESTANTSE GEMEENTE:
Fortkerk: 09.00 ds Veen (Doop): 19.00 ds Snow.
Emmakerk: 09.30 ds Baljet; 19.30 geen dienst.
Ebenezer Church: 19.00 ds Jonkman.
Koningin Wilhelmina tehuis: 10.15 ds Veen.

In de Fortkerk en Emmakerk is er crèche in alle ochtenddiensten.

GEREFORMEERDE KERK TE MUNDO NOBO: 09.30 ds G. Kerssies.
Tijdens ochtenddienst is er crèche.

*****

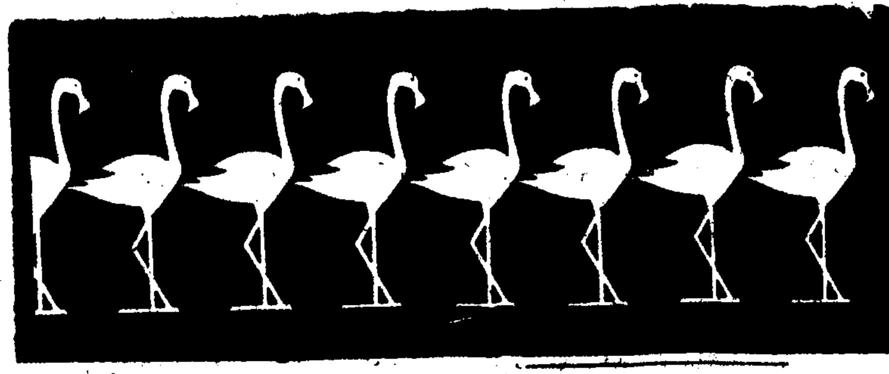
GEREFORMEERDE KERK (vrijgemaakt) SBN Doormanweg 32: 09.30 en 19.00 diensten.

*****

GEREFORMEERDE KERK (vrijgemaakt) Arowakenweg 32: 09.00 ds Vreugdenhill (HC Zondag 1);17.00 ds Vreugdenhill.

Lezing kinderarts

WILLEMSTAD — Grupo Pastoral Sta Famia organiseert donderdag 23 september om acht uur 's avonds in de pastorie van Sta Famia een lezing met dr. R.A. Martinez over „enfermedat di mucha". Een ieder is van harte welkom.

Commentaar

Ontsiering

ALS MEN RONDRIJDT over Bonaire dan komt men zowel in de bario's als aan de zeekant ongelooflijk veel ruine's tegen, zowel huizen als opslagplaatsen en onbebouwde terreinnen met ingestorte eigendommen. Het is alles bij elkaar een enorme ontsiering van ons door de natuur rijk begiftigd eiland. Bovendien zijn al deze leegstaande en op instorten staande lege panden een bron en centrum van vervuiling en iedereen leeft "vrolijk" verder op Bonaire. Want de oorzaken zijn vaak te vinden in familaire twisten en onenigheden, die op Bonaire welig tieren, omdat men op Bonaire al snel iets de moeite waard vindt om er ruzie over te maken. Wanneer de ouders gestorven zijn dan begint de heibel onder de kinderen, want er wordt geen testament opgemaakt. Tenslotte Dios ta grandi God is groot. Maar vaak hebben wij het gevoel dat men op de Antillen God te groot heeft gemaakt, zodat hij niets meer kan uitrichten. De eigendommen van de ouders worden verwaarloosd omdat de "lieve" kinderen niet tot een vergelijk kunnen komen en liever dit eigendom in elkaar zien storten, dan dat de een of de ander er voordeel aan zou hebben. Dikwijls wonen deze eigenaren op andere eilanden en zijn zij de oorzaak van de vuiligheid op Bonaire. Het is vreemd, dat wanneer men naar een ander eiland vertrekt dat men geen stemrecht heeft,maar dat men wel toestemming heeft om dit eiland ongelimiteerd te laten vervuilen. Vaak werkt men niet direct tegen, maar ook niet mee wanneer het gaat om het tekenen voor het afstand doen of overdragen van zulk een eigendom aan eigen broers of zussen! Wanneer het om kinderen gaat dan is er direct een voogdijraad die inspringt wanneer ouders onmachtig zijn om hun kinderen op te voeden. Er is een scala van voorschriften etc. waardoor de gemeenschap beveiligd wordt tegen elementen, die een verkeerde opvoeding zouden kunnen krijgen, maar hoevelen zijn er niet verkeerd opgevoed in vaderlandsliefde of liever gezegd geboorteeilandsliefde. Vaak geven de Bonaireanen hoog op dat hun navelstreng hier begraven ligt, maar o.i. soms onder een grote berg vuil van het huis van hun ouders. We hebben een Rechtshogeschool, die zich speciaal bezint op de interpretatie van het recht en de naleving hiervan gebaseerd op het gemeenschapsgevoelen in deze regio. Zou dit onderwerp Eigendom en verantwoordelijkheid niet een heel belangrijk onderwerp zijn om onze eilanden te beschermen tegen vervuiling van eigendommen die vanwege familietwisten en onenigheden stenen des aanstoots zijn zowel voor diegenen die hier wonen als de touristen die hier komen wandelen en met verdriet deze bouwvallen bezien, vooral in de omgeving van de oude pier en langs de Bernardweg richting Playa p'abao.

Vergoeding

DE BONAIREAANSE eilandsraadsleden hebben besloten de regering hun schadeloosstelling op f 300 vast te stellen en het presentiegeld van 10 op 20 gulden te brengen. Dat het presentiegeld verhoogd wordt is allezins begrijpelijk maar we zouden graag vernemen hoe onze raadsleden de schadeloosstelling van f.300 motiveren. Me[illegible] wilden tijdens de vergadering nog verder gaan en er [illegible]0 of 625 gulden van maken. Op Aruba en Curacao ligt de schadeloostelling voor de eilandsraadsleden op ongeveer 600 gulden. De argumentatie dat de Bonaireaanse eilandsraadleden niet minder zijn dan hun collega's op Curacao en Aruba kunnen wij volkomen onderschrijven. Maar men moet niet vergeten, dat de vergoeding door het eilandgebied opgebracht moet worden. Verd[illegible] bleek bij navraag dat de raad [illegible]'n tien keer per jaar bijeenkomt en dat de duur van de vergaderingen varieren van één tot 4 uur. In dat licht bezien kunnen we ons indenken dat deze schadeloosstelling van 300 gulden en nog wel met terugwerkende kracht enigszins vreemd overkomt bij b.v. het winkelpersoneel dat elke dag 8 uur moet werken om dit bedrag te verdienen of degenen die van de onderstand, soms nog geen 150 gulden, moeten leven. Nogmaals wij misgunnen de eilandsraadsleden hun 300 gulden met terugwerkende kracht niet, maar we zijn wel benieuwd naar de argumentatie.

MR. J. SCHOOP PERSONA NON GRATA BIJ CFW-CADMU

Landsbemiddelaar probeert rust te herstellen

Staking dreigt nog bij werknemers NCM-ANCO

WILLEMSTAD. — De dreigende staking bij de NCM en ANCO is nog niet afgewend. Partijen komen vanmiddag in het AVV-C-gebouw in bijzijn van landsbemiddelaar, S. de Windt weer bijeen om te proberen tot een vergelijk te geraken, waardoor een staking maandag voorkomen kan worden. De landsbemiddelaar zal vanmiddag trachten de rust te herstellen. Volgens ingewijden zou deze onrust ontstaan zijn door de bemoeienis van mr. Jan Schoop, direkteur van het departement van Arbeid. De vakbonden CADMU en CFW hebben gistermorgen geweigerd vergaderingen waar de heer Schoop aanwezig is bij te wonen. Hij wordt door de beide vakbonden niet vertrouwd. Men neemt hem kwalijk dat ondanks het feit dat hij een brief van de NCM in ontvangst heeft genomen waarin vervat was het verzoek om het onderzoek op het NCM-terrein op te schorten — inzake de ontslagaanvrage door de NCM om 71 man af te vloeien — hij gistermorgen toch zeven onderzoek-ambtenaren naar de NCM heeft gezonden om met de werknemers te praten. Overigens werden deze ambtenaren niet toegelaten daar dit verhinderd werd door shopstewards.

Door toedoen van mr Jan Schoop, zo verneemt de Amigoe verder is er onrust onder de arbeiders ontstaan. Gepoogd zal worden deze onrust tijdens de onderhandelingen vanmiddag in het AVV-C-gebouw weg te werken.

Schoop: „wel in algemeen belang"

In een gesprek dat de Amigoe vanmorgen had met mr. Schoop inzake de beschuldigingen van CFW-leider, zoals gisteren gepubliceerd in de Amigoe, zei de heer Schoop dat hij juist het algemeen belang inziet. Volgens de heer Schoop had CFW-leider Ong-A-Kwie donderdag tijdens de onderhandelingen gevraagd het onderzoek op te schorten, en indien dit niet zou gebeuren de vakbonden een staking zouden **uitroepen.** Schoop: "Ik heb de heer Ong-A-Kwie geantwoord dat hij dit het uitstellen van het onderzoek niet aan het departement moet vragen, maar eerder aan de NCM die dan met een brief moest komen. De heer Schoop vroeg zich af waarom Ong-A-Kwie het departement met een staking moet dreigen; iets wat hij overigens niet kan accepteren.

Hij voegde eraan toe dat de heer Ong-A-Kwie een nieuw instrument wil introduceren bij het onderhandelen. Maar dit kan het departement niet accepteren, daar indien dit zou gebeuren het hek van de dam is.

Vervolgens merkte de heer Schoop op dat hij maandagmorgen half acht uitsluitsel zal geven op een beslissing die hij dit weekeinde heeft genomen. Deze beslissing zal gunstig zijn voor alle partijen.

Voor wat betreft de wens van de vakbonden dat mr Schoop niet bij de onderhandelingen mag zijn merkte hij op dat de landsbemiddelaar onder het departement van Arbeid valt. Als direkteur van Arbeid kan hij alle vergaderingen bijwonen die met arbeidsconflicten, ontslaggevallen te maken hebben. Ik bemoei mij echter niet met de bemiddeling van de landsbemiddelaar. Alleen wanneer deze om advies vraagt, aldus de heer Schoop.

In vakbondskringen wordt de heer Schoop een koppig man genoemd. Had de heer Schoop, zo verneemt de Amigoe, het onderzoek opgeschort tot 27 september, zoals de NCM en vakbonden hadden gevraagd dan zou er geen arbeidsonrust zijn ontstaan. Overigens hoopt men binnen een week uit dit probleem te geraken, maar dan moet de heer Schoop zich niet laten zien tijdens de onderhandelingen. De vakbonden zijn verbolgen daar de heer Schoop de indruk gewekt heeft dat hij het onderzoek zou opschorten toen de NCM hem dit verzoek deed toekomen. Ondanks dit heeft de heer Schoop zijn onderzoekambtenaren gistermorgen half acht opdracht gegeven het onderzoek alsnog in te stellen op het NCM-terrein. Dit heeft kwaad bloed gezet onder de vakbonden.

Voorts is men niet te spreken over de handelwijze van de direkteur van Arbeid die donderdag tijdens het meningsverschil tussen hem en Ong-A-Kwie de kranten heeft opgebeld dat de CFW-leider met een staking heeft gedreigd. Mr. Schoop deelde de Amigoe mee dat hij opdracht heeft gekregen van minister Godett om dit te doen.

Tot slot zei de heer Schoop dat het motief van de arbeidsonrust gezocht moet worden bij de heer Ong-A-Kwie die gedreigd heeft een staking uit te roepen indien het departement van Arbeid het onderzoek niet uitstelt. Deze dreigementen kan het departement niet tolereren, daar indien men zoiets een keer toestaat het hek van de dam is.

WILLEMSTAD. — De Veterinaire Dienst heeft donderdag in samenwerking met de p.r.-afdeling van het eilangebied Curacao een informatie-avond gehouden te Banda Abao om het publiek voor te lichten omtrent de bestrijding van de schroefwormvlieg. Daarbij werd o.a. het woord gevoerd door gedeputeerde M. Liberia-Peters. Een forum bestaande uit de gedeputeerde, dr. R. Gorsira, hoofd Veterinaire Dienst en vijf personen die een speciale cursus in de V.S. hebben gevolgd, gaven na het vertonen van een film antwoord op vragen uit de zaal. Op de foto mevr. Liberia-Peters aan het woord.

"Grote behoefte aan middenklaswoningen"

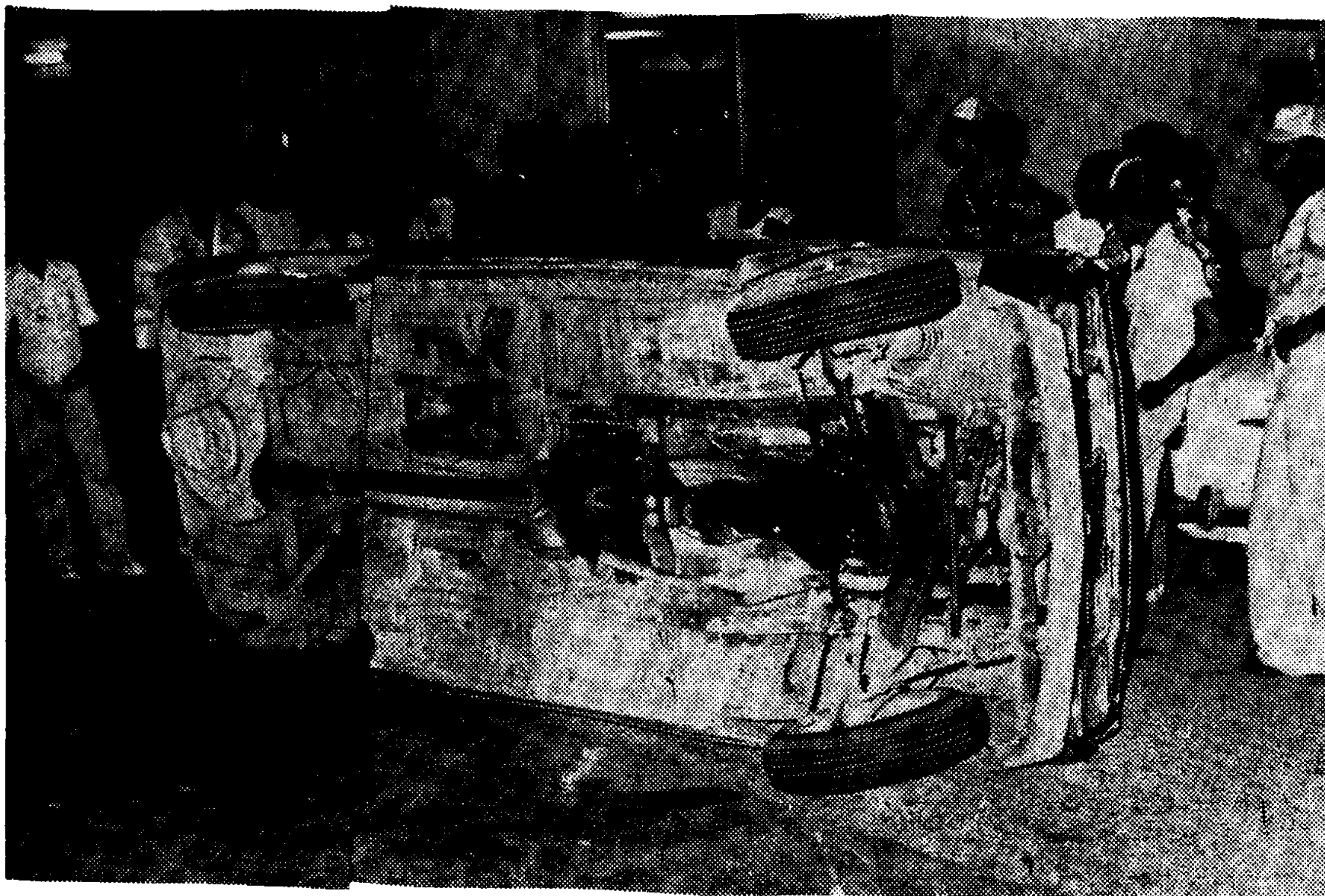
Bouwfonds Eigen Woning wil huurkoophuizen bouwen

WILLEMSTAD — De heren Isidoor de Vries en mr A.W.M. Kop Jansen zullen indien blijkt dat er voldoende belangstelling bestaat, overgaan tot de oprichting van een bouwfonds die de naam zal krijgen Stichting bouwfonds eigen woning. Initiatiefnemer De Vries wil daarmee tegemoet komen aan de grote vraag naar middenklasse woningen. Zoals bekend is het erg moeilijk voor niet-ambtenaren een hypotheek te krijgen. De heer De Vries: Als je geen ambtenaar bent en geen geld hebt krijg je geen hypotheek. En als je geld hebt heb je geen hypotheek nodig. Volgens de heren oprichters bestaat er een grote behoefte aan woningen van rond 40.000,- gulden. De bewoner van een dergelijke woning is meestal wel in staat maandelijks een bepaalde aflossing te doen, maar niet een kapitaal op te brengen voor het bouwen van een eigen huis. Voor deze groep is Stichting bouwfonds eigen woning. Zo werd op een persconferentie gistermiddag in Hotel Hilton meegedeeld.

Het doel van de stichting i.o. is het in eigendom verkrijgen van een huis door iemand uit de middenklasse (niet te verwarren met middenstand) voor eigen bewoning. De woning zal de gegadigde in huurkoop krijgen en mag niet onderhands verkocht of verhuurd worden. De woning kan alleen aan de **stichting** verkocht worden, die dan zorgt voor een andere gegadigde. Daar de stichting zonder winst **werkt zal** de aankoopprijs **aan de nieuwe** eigenaar worden doorberekend. In de huurkoopprijs van de woning wordt de verplichte levens-en brand verzekering ingecalculeerd, zodat de huurkoper geen aparte bedragen ten laste krijgt. Iedere deelnemer aan de stichting wordt, indien hij zich als zodanig opgeeft belast voor een x-bedrag naar, gelang zijn eerste storting die is bestemd voor de stichtingskosten van de stichting. De stichting bouwfonds eigen woning is niet politiek-gebonden en zal onder geen enkele voorwaarde met welke politieke partij ook in zee gaan. Het financiele gedeelte van de **stichting** zal worden **beheerd** door een daartoe aangewezen en erkend accountantskantoor op Curacao. Het is niet **de bedoeling** dat de stichting hypotheken gaat geven voor reeds bestaande huizen. De huizen worden op het ogenblik op Curacao ontstellend overgewaardeerd, aldus de heer De Vries die zijn eigen huurhuis als voorbeeld nam dat voor achttien en een half duizend gulden werd gebouwd en waar men nu 60.000 gulden voor wil hebben. Voor diegenen die net zo als ik constant op de schopstoel zitten en niet weten hoe lang ze nog in een huurhuis kunnen zitten, graag een eigen huis willen bezitten, maandelijks een x-bedrag kunnen aflossen maar geen eigen kapitaal kunnen krijgen en niet in aanmerking komen voor een hypotheek is de stichting bouwfonds eigen woning. Ook wordt door de stichting het geven van werkgelegenheid nagestreefd zodat prefab-woningen uit den boze zullen zijn. Men denkt aan verschillende typen woningen in de prijsklasse van 35.000 tot 40.000 gulden die doorelkaar in blokken van ca 500 stuks op terreinen van ongeveer 800m2 op een daarvoor aan te kopen stuk grond zullen worden gebouwd. De ligging van deze terreinen is op de persconferentie niet helemaal uit de verf gekomen. Men beperkt zich tot de opmerking, dat er genoeg bouwterrein op Curacao beschikbaar zou zijn. Het is de bedoeling dat de bouwspaarder zoals dat genoemd wordt een hypotheek van 90 procent krijgt. De overige tien procent zal hij dus op tafel moeten leggen, wat op een huis van 40.000 gulden 4000 gulden betekent. De rest zal in termijnen worden afgelost al naar gelang de draagkracht van het bouwfondslid. De initiatiefnemers denken er over een commissie in het leven te roepen die na moet gaan of een aspirant-lid geschikt is toe te treden tot de stichting en die moet bekijken wat een lid kan gaan aflossen.

Verder wil men graag met **overheidsgarantie** gaan werken. Gisteren waren er tijdens de persconferentie al enkele personen aanwezig uit het bank -en verzekeringswezen. Vooral deze kringen alsmede het Antilliaans pensioenfonds wil men interesseren als hypotheekgever. Men rekent op een vijfhonderd tot duizend **aanschrijvingen van aspirantleden. Op een advertentie kreeg de heer De Vries al honderd brieven binnen. Deze mensen zullen binnen korte tijd een formulier toegezonden krijgen.** Andere belangstellenden kunnen inlichtingen vragen via Postbus 223. De heer De Vries zei nog dat hij door de heer Van Zeil eigenlijk op het idee was gekomen om met een dergelijk project te beginnen. Deze Nederlandse parlementarier had felle kritiek geleverd op het feit dat er op de Antillen zo ontzettend weinig eigen initiatief werd getoond.

WILLEMSTAD. — Ter hoogte van de Holsum Bakery op de Roodeweg is gisteravond om ongeveer half elf een auto over de kop geslagen. De bestuurder werd met een armbreuk naar het ziekenhuis gebracht. De oorzaak was de politiewoordvoerder vanmorgen nog niet bekend.

Ds Toornviet op Curaçao

WILLEMSTAD — De radiopredikant Ds.G. Toornvliet, die ook op de N.A. via Radio Victoria veel luisteraars onder alle gezindten telt, komt op dinsdag 21 september, naar de Antillen. Hij zal hier voorgaan in de kerken van de Iglesia Protestant Uni, op Curacao in de Fortkerk op 26 september en op Aruba op 3 october.

Ds Toornvliet is bereid u in te lichten over het specifieke werk in een „radio-gemeente" zoals hij dat vanuit Bloemendaal verricht. Deze moderne vorm van pastoraat blijkt tegemoet te komen aan de ontreddering, die de stress van werkeloosheid en andere narigheid bij zo velen teweeg brengt. Aldus een persbericht

"Zondagmorgen"

WILLEMSTAD. — „De V.B.C. en de ontslagregeling" is het onderwerp dat zondag tussen 9 en half elf in het „Zondagmorgen"-programma via Curom 850 zal worden behandeld.

Naast Sten — met Edsel wederom als haar trouwe technische steunpilaar — zal hierover van gedachten worden gewisseld door enkele bestuursleden van de V.B.C. (Vereniging Bedrijfsleven Curacao) en wel Junior Salas van (voorzitter), Fido Romer (secretaris) en de leden Bas Kooyman en Miles Pinedo.

Eerst wordt een korte uiteenzetting gegeven van doel en streven van de vereniging, waarna de reeds veel besproken ontslagregeling zal worden belicht van diverse kanten, een niet eenvoudige taak en zeker de moeite van het beluisteren waard.

Zo kan de luisteraar ondermeer vernemen wat men als de kern van de bezwaren tegen deze regeling ziet, hoe de aanwezigen denken over het beschermen van de werknemer via deze regeling, in hoeverre het onze economie (aantrekken van investeerders!) beinvloedt en nog vele andere kanten van de medaille. Uiteraard zijn reacties op de uitzending bij de Curom zoals altijd welkom

Vrouw met kinderen op straat

WILLEMSTAD — Een vrouw uit Montagne is donderdagavond met drie jonge kinderen kamperend op het Wilhelminaplein aangetroffen. Zij had geen onderkomen voor de nacht. Zij vertelde door haar man en haar kinderen op straat te zijn gezet. De kinderen werden door de politie naar Bai Bini gebracht. Voor de vrouw moet nog een oplossing worden gezocht.

WILLEMSTAD — De minister van onderwijs mej. F.M. Frank heeft naar aanleiding van het 35-jarige bestaan van het Stuyvesant College het schoolbestuur van het openbaar en de rector conrectoren en docenten telegrafisch gefeliciteerd met de behaalde mijlpaal.

Commentaar

Jeugd

DE PSD WIL de jeugd meer inspraak geven en heeft daarom een brief naar de regering gestuurd waarin gepleit wordt voor verlaging van de meerderjarigheidsgrens tot achttien jaar en verlaging van de leeftijd voor passief kiesrecht tot dezelfde leeftijd. Een tendens naar verjonging dus, in de brief welke is ondertekend door vice-voorzitter Efraim Cijntje.

Een gelukkige omstandigheid is dat voorzitter F. Pijpers met de statendelegatie door Nederland reist op het moment dat de PSD besloot de brief weg te sturen. Het zou immers wat vreemd aandoen dat de kersverse voorzitter van de PSD, een van de „aartsvaders" uit de Curacaose politiek **zelf zijn hand**tekening zou zetten onder een brief waarin verjonging wordt bepleit.

Hopelijk ziet de PSD-kandidatenlijst er volgend jaar bij de statenverkiezingen er even jong uit als verwacht mag worden na het verzoek aan de regering. De PSD is o.m. uit de DP ontstaan na een ruzie in die partij welke te maken had met een verjongingspoging. Ouderen op de lijst — die nu zowel bij de DP als de PSD hun comeback vieren — verzetten zich hiertegen hetgeen tot een breuk leidde. Het wordt anno 1977 hoog tijd dat de capabele jongeren die al aktief zijn in de lokale politiek of die worden benaderd om op een kandidatenlijst mee te doen, voet bij stuk houden dat zij niet uitsluitend als **„versiering" de** verkiezingen willen ingaan maar daadwerkelijk willen participeren in de partijbeslissingen en in het bestuur van Land en eilandgebieden. Het feit dat de Antillen een zeer jonge bevolking hebben moet o.i. ook duidelijk tot zijn recht komen in de volksvertegenwoordiging en in het bestuur. „Aartsvaders" kunnen dan een plaats krijgen in de „Hall of fame" van de diverse politieke partijen.

Verlies

DEZE WEEK kwam het bericht dat mevr. L. da Costa Gomez zich uit de aktieve politiek terug zal trekken. Mevr. Da Costa Gomez was de laatste jaren bij verkiezingen een van de grote stemmentrekkers van de NVP-U. Een van de weinige vrouwen ook die het aandurfde in de politiek te gaan en de vaak laag bij de grondse kritiek tijdens de verkiezingscampagnes te doorstaan.

In de Staten en ook als minister legde ze grote nadruk op allerlei zaken die betrekking hadden op de positie van de vrouw en gezegd mag worden dat zij een belangrijke bijdrage heeft geleverd bij het totstandkoming van diverse nieuwe regelingen voor de opheffing van de discriminatie van de vrouw in de Antilliaanse gemeenschap.

Voor de NVP-U en voor de Antilliaanse gemeenschap, waarin gelukkig meer vrouwen zich aktief gaan bezighouden met zaken welke nog niet lang geleden golden als exclusief mannelijke aangelegenheden, betekent het zich terugtrekken van mevr. Da Costa Gomez ongetwijfeld een verlies.

PSC

HET PETER STUYVESANT College heeft deze week het zevende lustrum herdacht. De school van Meijer, De Boer, Goudeket, Farjon en andere mannen van het eerste uur, nu bestuurd door de Antilliaanse rector drs. Harold Hollander, heeft in die 35 jaar een stormachtige ontwikkeling doorgemaakt. Toen — 35 jaar geleden — een beperkte opleiding voor een handjevol leerlingen, thans een „onderwijsfabriek" met meer dan duizend leerlingen en alle mogelijkheden die de Mammoet op het terrein van middelbaar onderwijs biedt. Naast het PSC groeien ook het Radulphus College en het MIL in zodanige vorm dat er jaarlijks weer gehekst moet worden in de vakantiemaanden om roosters rond te krijgen en voldoende leraren te werven.

Een ander probleem is aan het eind van het studiejaar het gebrek aan plaatsingsmogelijkheden voor de afgestudeerde leerlingen in onze gemeenschap, hetgeen voornamelijk geldt voor de havo-afgestudeerden. Bij alle vreugde over het voorspoedige ontwikkeling van het PSC en ons middelbaar onderwijs, past dan ook een bezinning op de toekomst. Een toekomst waarin het onderwijs gezien onze aspiraties naar een souvereine status een essentiele rol gaan spelen.

Where to go where to dine and where to entertain yourself

AGENDA ARUBA

Losse nummers van de Amigoe op Aruba zijn dagelijks verkrijgbaar in Oranjestad bij: Refresqueria van Zepp-Wever, INGRID, La Fama, La Popular en Piet Soda Fountain, Edwins Drive-In te Savaneta, Nicolas Store, De Wit Store in Dividivi, Manchebo, Sheraton-hotel en Aruba Caribbean-hotel, Van Dorp, Americana Aruba-hotel en Holiday Inn Drugstore.

Kantoor: Nassaustraat 110.

Telefoonnummers:
Alle afdelingen: 4333 - 4334 - 4335.

Kantooruren:
werkdagen 08.15-12.00
14.00-17.30.
zaterdag 08.15-10.00

Kantooruren voor spoedgevallen:
Tel. 1639 - 2950 - 3855.

Taxicentrale: 24 uur per dag, tel. 2116 of 1604.

Politie in alle gevallen:
Tel. 4555.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD: DE VEER: 20.30 The voyage (14 jr); 24.00 Welt sex report (18 jr).
RIALTO: 20.00 Take a hard ride (14 jr.); 22.30 Summer school teachers (18 jr).
BALASHI: DRIVE INN: 20.30 en 24.00 Ebody, Ivory and Jade (14 jr).
SAN NICOLAAS: PRINCIPAL: 20.30 Flossie (18 jr); 24.00 The candy tangerine man (18 jr).

WIT-GELE KRUIS:
Oranjestad: tel.: 3168;
Noord: tel.: 3425;
Sta Cruz en Paradera: tel.: 8288;
Savaneta en Brazil: tel.: 7020;
San Nicolaas: tel.: 5906;
Kantoor: Dakota, Patiastraat 27: tel.: 44444.

BOTICA'S:
Oranjestad: Oduber, tel.: 1780;
San Nicolaas: San Lucas, tel.: 5712.

WACHTREGELING DOKTOREN:
Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord: dokter T.H.K. Lin, Noord 68, tel.: 1522; San Nicolaas en Savaneta: dokter O.L. Ponse, Savaneta 317, tel.: 7224.

DIVERSEN
MISS ARUBA:
20.00 verkiezing - Americana hotel.

SPORT
VOLLEYBALL:
19.45 toernooi Vulcanus - Centro di barrio Noord.
BASEBALL:
20.00 Felipe II vs Sibonne - Wilhelminastadion

ZONDAG
BIOSCOPEN
ORANJESTAD: DE VEER: 18.00 Elvis on tour (Al); 20.30 The voyage (14 jr.).
RIALTO: 18.00 Carthage in flames (al); 20.00 Take a hard ride (14 jr).
BALASHI: DRIVE-IN: 19.00 The island at the top of the world (al); 21.00 Ebody, Ivory and Jade (14 jr).
SAN NICOLAAS: PRINCIPAL: 18.00 Uncle Tom's Cabin (al); 20.30 Flossie (18 jr.).

DIVERSEN
SPORT
VOLLEYBALL:
10.30 toernooi Vulcanus - St. Annaschool, Noord.
BASEBALL:
Sibonne vs Felipe II.
TENNIS:
08.30 voortzet. interinsulaire jeugdtennistoernooi; 11.00 prijsuitreiking door Atan Lee Eaglebanen.
VOETBAL:
15.00 CJSB vs San Nic. Jrs - CSJB; Sportboys vs Vitesse - Sportboys; Universal vs Yara - Universal; San Nic. Jrs. vs Balashi - San Nicolas jrs.;

MAANDAG
DIVERSEN
BIBLIOBUS
OPEL: 08.00 te Cacique Macuarimaschool; 09.30 te St. Janschool, Kadushi Largo; 11.00 te Kibrahachaschool (BLO), Piedra Plat.

Americana-topman adviseert:

Aruba moet het kalmer aan doen met hotelbouw

ORANJESTAD — Aruba staat gelijk aan de vriendelijkheid van haar bevolking, aldus luidt de eerste conclusie van het eind augustus gehouden eerste Aruba marketing seminar. Het hotelpersoneel en in het algemeen de mensen, die zelfs niet betrokken zijn bij het toerisme hebben een vriendelijke houding ten opzichte van bezoekers. De dienstverlening in de hotels is **tamelijk goed en redelijk snel.**

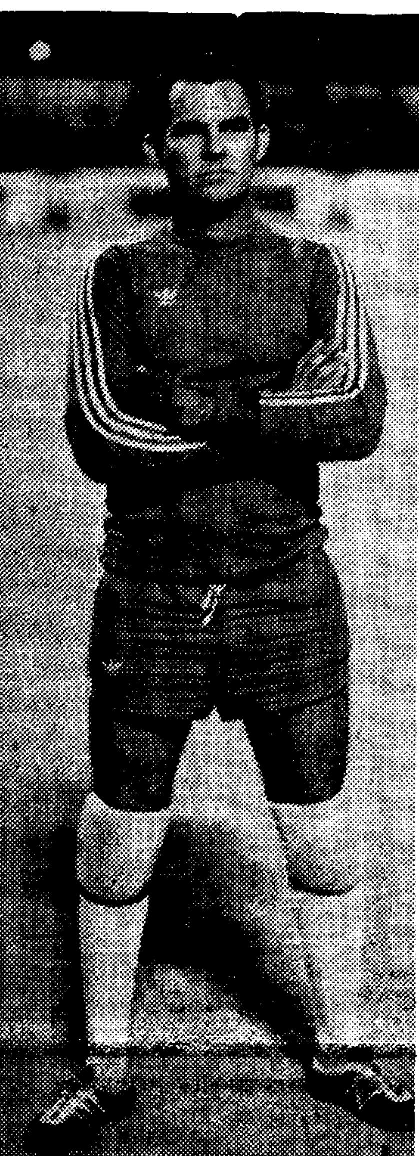
Op verzoek van de vergadering heeft de heer Falor, onderdirecteur en director of sales van de Americana hotels, zijn mening gegeven over Hawaii, aangezien Hawaii veel meer hotels heeft en bijkbaar **suksesvol** is. Hij antwoordde dat Hawaii momenteel de hoogte is aan het bereiken waar men in 1969 stond. Het heeft Hawaii zeven jaar gekost om weer te komen waar men eerst was. Hawaii heeft het aantal hotelkamers verviervoudigd in achttien maanden tijds rondom het jaar 1970. Het zakenleven heeft eronder geleden.

In verband hiermee heeft hij zijn zorg uitgesproken over de 1500 mogelijke hotelkamers die Aruba erbij zal krijgen, nl Concorde, Melia en Playboy, hetgeen een verdubbeling van het aantal hotelkamers op Aruba zou betekenen in een veel te korte tijd. Gezien zijn ervaring geeft hij nadrukkelijk het advies om even aan te houden en niet verder te bouwen.

Er werden door de vergadering vragen gesteld omtrent hotelpersoneel of er wel voldoende mensen zouden zijn. Door de Arubaanse vertegenwoordigers werd gesteld dat er plannen bestaan voor een hotelschool welke mogelijk een oplossing kan betekenen voor het probleem van de twee of drie nieuwe hotels. Maar anderzijds voelt men op Aruba zeker ook wel dat er niet meer hotels moeten worden gebouwd.

De vertegenwoordiger van de Americana hotels haalde als voorbeeld aan wat er met het eiland Freeport is gebeurd. Een eiland dat personeel van de omringende landen moest importeren en gebleken is dat de mensen van de andere eilanden definitief geen belangstelling hebben in het eiland, hetgeen tot ontevredenheid leidde en wat volgens hem het einde heeft betekend van Freeport. De dienstverlening in Freeport is verschrikkelijk; het kan de mensen niets schelen omdat het niet hun eiland is. Hij gaf Aruba de waarschuwing dat men uit moet kijken voor dergelijke situaties en sprak de hoop uit dat dit Aruba niet zou overkomen.

Hieromtrent gevraagd antwoordde hij dat personeel van de andere eilanden nimmer dezelfde trots hebben op het eiland, als de mensen van het eiland zelf en dat dit ook toepasselijk is op Aruba. Hij voorzag dat mensen van Curacao die op Aruba zouden werken niet de nodige trots voor het eiland zouden hebben. Hij **gaf een** compliment aan het Arubaanse hotelpersoneel en zei dat zij stukken beter waren dat het personeel van de andere eilanden, speciaal vanwege hun houding en hun gevoel voor dienstverlening.

ORANJESTAD. — Oud-internationaal Puppy Diaz, 15 jaar lang doelman van de Arubaanse voetbalselectie, maakte op donderdagavond na een afwezigheid van 6 jaar zijn comeback in het doel van La Fama in de laatste wedstrijd van de eliminatieronde tegen Dakota. Puppy, die inmiddels de "sweet forty" bereikt heeft maar wiens lichaamsgewicht praktisch hetzelfde is gebleven, had in zijn comeback een zwakke groen/witte verdediging voor zich en werd niet minder dan 7 keer gepasseerd door de aanvalsmachine van Dakota. Ondanks het bombardement van donderdagavond is Puppy stellig van plan zijn return voort te zetten.

DAF: 08.00 te St. Jozefschool; 10.30 te Mariaschool, Sta. Cruz.
ROTARY: 18.30 bijeenkomst Trocadero.
LUCHTPOSTSLUITING: 15.00 voor New York - postkantoor; 15.30 voor New York; 16.30 voor Europa - hulppostkantoor Beatrixluchthaven. (Sluiting van aangetekende stukken geschiedt 1 uur vóór postsluiting).

KERKDIENSTEN ZONDAG

BRAZIL: 08.00, 11.00 en 19.00.
DAKOTA: (ZAT: 19.00), 08.00 en 19.00.
EMANUELKAPEL: 07.30 (hoogmis) en 18.00
ORANJESTAD: (zat.: 19.00), 06.30, 10.00, 17.00 en 19.00.
PARADERA: (zat.: 19.00), 07.30, 11.30 en 17.00.
POSCHIQUITO: 07.30.
SAN NICOLAS: (zat.: 19.30), 09.00 (hoogmis) en 17.00.
SANTA CRUZ: (zat.: 19.00), 05.00, 08.00 en 17.30.
SAVANETA: (zat.: 19.00), 09.00 en 17.30.
TANKI LEENDERT (Monte Calvario): 09.00.

• • • • •

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN

ORANJESTAD: 10.00 ds J. Jonkman (zondagsschool en creche).
PIEDRA PLAT: 10.30 ds H. Hessen.
SAN NICOLAS: 19.00 jeugddienst; ond.: Het menselijk oordeel, spreker: R. Ho Ten Soeng.

ORANJESTAD. — Vrijdagmiddag heeft de rechtercommissaris in het onderzoek van de zaak van een pistool welke in de auto van MEP-leider Betico Croes werd aangetroffen, een plaatsopneming gedaan op het bestuurskantoor. Rechtercommissaris mr. Robbers, in gezelschap van griffier Norman Hart, een tolk en getuige waren aanwezig toen de rechter zich op de hoogte ging stellen van de plaatselijke toestand in een kantoorruimte in het bestuurskantoor. Zoals bekend heeft men enige tijd geleden een revolver in de auto van de MEP-leider aangetroffen, toen deze voor een wasbeurt bij het Huis van Bewaring werd gebracht. De heer Croes ontkende dat de revolver van hem was en had de revolver reeds meegenomen naar het Bestuurskantoor voordat de recherche bij de gevangenis was gearriveerd. Momenteel is de zaak in onderzoek om te zien of hier sprake was van eventueel verboden wapenbezit.

Dakota maakt korte metten met La Fama

ORANJESTAD. — In de laatste wedstrijd van de eliminatie-ronde van de voetbalcompetitie maakte Dakota donderdagavond korte metten met La Fama en won met niet minder dan 7-3.

Door deze zege is Dakota met 20 punten in 14 wedstrijden op de tweede plaats geeindigd, achter Estrella met 22 punten in evenveel gespeeld wedstrijden.

La Fama is gelijk met SCA op de voorlaatste plaats geeindigd met 8 punten in 14 wedstrijden, en beslissingswedstrijden tussen deze twee ploegen zullen moeten uitmaken wie veilig in de hoofdklasse blijft en wie straks promotie/degradatiewedstrijden moet spelen tegen de subkampioen van de afdeling Distrikten.

Dakota's 7 doelpunten op donderdagavond van de voeten van Frans Luydens, Pachi Theodora, Meeuw Loefstok, die ieder tweemaal raak schoten, en Pelotinchi Jacobs, terwijl La Fama's doelpunten gescoord werden door Johnny Godfried en Nady Briezen.

In verband met het feit dat de Antilliaanse jeugdselectie, welke hoofdzakelijk uit Arubaanse spelers is gevormd, in Puerto Rico is voor het Jeugdkampioenschap, is nog geen datum vastgesteld voor de aanvang van de semi-finale ronde tussen de eerste vier: Estrella, Dakota, Bubali en Deportivo Nacional.

Gecoordineerde aanpak van toerisme op Aruba

ORANJESTAD — Een Aruba marketing seminar, gehouden eind augustus en bijgewoond door vertegenwoordigers van de hotels, vakbonden, eilandsbestuur, luchtvaartmaatschappijen en reisagenten, heeft geleid tot een belangrijk aantal conclusies, welke zijn neergelegd in een rapport dat gistermorgen tijdens een persconferentie aan de publiciteitsmedia is overhandigd.

Het is voor de eerste keer dat alle bij het toerisme betrokken instanties samen zijn gaan zitten om de diverse aspecten, moeilijkheden alsook mogelijkheden te bespreken, teneinde tot een **gezamenlijke** aanpak te komen om het toerisme op Aruba op hoog peil te houden.

Een groot deel van het sukses van Aruba in de toeristenindustrie is te danken aan de vriendelijke bevolking, en het hotelpersoneel dat een goede houding heeft en gevoel voor dienstverlening. Dit is de eerste conclusie waartoe allen betrokken bij het Arubaanse toerisme zijn gekomen. Personeel aangetrokken uit de naburige eilanden zijn onverschillig en hebben niet dezelfde belangstelling voor het eiland, zo zegt men.

Wat de overheid betreft is men van oordeel dat het toeristenbureau hard aan reorganisatie toe is en in het algemeen verwerpt men het idee van politieke benoemingen in de toeristenindustrie.

Tenslotte concludeert men ook dat een golfcourse een noodzaak is om mede te helpen de bijkomende 1500 hotelkamers te verkopen, die gepland zijn voor de toekomst.

Een vijftigtal vertegenwoordigers van de overheid (waaronder de gedeputeerde van Toerisme), het hotelwezen op Aruba, het vakbondswezen in de hotels, hoge functionarissen van de op Aruba vliegende luchtvaartmaatschappijen alsmede Amerikaanse reisagenten, hebben deze unieke Aruba marketing seminar bijgewoond, **welke alle betrokkenen** zo heeft beinvloed, dat men voornemens is om het beslist niet hierbij te laten, doch tweemaal per jaar een dergelijke vergadering te houden, teneinde Aruba toeristisch zo aantrekkelijk mogelijk te blijven houden.

Volgend jaar mei en september zal er waarschijnlijk weer een **dergelijke** seminar gehouden worden.

SAN NICOLAS. — Velen maakten gistermiddag tussen 4 en 7 van de gelegenheid gebruik om het echtpaar Charlie en Marie Brouns geluk te wensen met het 35-jarig bestaan van de gezellige „Charlie's Bar" aan de Zeppenfeldstraat te San Nicolas.

De vrolijke bar, die sedert haar opening door klanten uit alle werelddelen bezocht wordt, was gistermiddag herschappen in een bloementuin, terwijl de vele drankjes en hapjes lekkerder dan ooit tevoren smaakten. Op deze foto het echtpaar Charlie en Marie Brouns, de ABN-direktieleden Roen Geerlviet, Mirto Roos en Edwin Zichem, en de oudste klant van de bar, Sixto Franken, gezellig bijeen tijdens de gistermiddag gehouden receptie.

TELEARUBA ZATERDAG

16.30 matinette (live); 17.30 telematch; 18.15 fiesta musical (live); 19.00 13 musical; 19.15 RVD; 19.30 professor Moffet's; 20.00 soul train; 21.00 noche de gala; 22.00 telenoticias; 22.30 teleteatro.

ZONDAG

15.00 Topogigio; 15.30 Aruvision (live); 16.30 Wonderful world of Disney; 17.30 Wild Wild West; 18.30 transtel; 18.45 eng. nieuws; 19.00 Telesistema; 19.15 pol. progr.; 19.30 Phyllis; 20.00 Jossy pres. (live); 21.00 Hawaii five-O, 22.00 resumen di siman (live); 22.30 Phil Donahueshow.

Topconferentie onderwijsbonden

ORANJESTAD. — Naar van de VLA vernomen wordt zullen de vakbondsleiders van de VLB, VLC en VLA aanstaande zondag op Curacao vergaderen teneinde de organisatie en agenda voor een topconferentie te bepalen, welke conferentie zal plaatsvinden tussen alle onderwijsvakbonden op de Antillen. De vergadering van de vakbondsleiders dient gezien te worden als een follow up van de vergadering tussen de vakbonden welke op 22 maart op Aruba heeft plaatsgevonden.

Deze topconferentie tussen de onderwijsvakbonden zal op 9 en 10 oktober plaatsvinden te Kralendijk, Bonaire. Het ligt in de bedoeling om tijdens deze conferentie op Bonaire onder meer in behandeling te brengen het UNESCO-rapport, de nota's van de diverse vakbonden wat betreft de herstructurering van het onderwijs, de toekomstige status van de Antillen, de organisatie van het onderwijs in een onafhankelijk Antillen!

Commentaar

Pover

HET DOET STEEDS weer pijn te moeten constateren hoe groot het gebrek aan ontwikkeling van sommige Arubaanse vakbondsleiders is. Afgelopen week heeft de voorzitter van de lago-vakbond IOWUA, de grootste vakbond op Aruba, het bestaan in een pamflet de pers om medewerking te verzoeken in deze moeilijke dagen, nu de IOWUA-leden een cao-voorstel hebben verworpen. Voorzitter Geerman legt nader uit wat hij onder medewerking verstaat: de persmedia moeten de berichten voor het volk niet op hun eigen wijze brengen, maar overnemen zoals ze die kunnen aantreffen in de IOWUA-news. **En dit is dan volgens vakbondsleider Geerman om geen verwarring te brengen in de berichtgeving. Uit dit verzoek blijkt helaas maar al te duidelijk dat de IOWUA-voorzitter in de verste verte geen benul heeft van wat de taak van de pers is. De povere ontwikkeling van genoemde vakbondsleider blijkt ook uit dezelfde pamflet waar hij de landsbemiddelaar verzoekt zich niet met de zaak te bemoeien.**

Immers, zo redeneert de IOWUA-voorzitter onze vakbond vertegenwoordigt slechts vier procent van het werknemersvolk op Aruba. Dit percentage rechtvaardigt volgens hem geen afkoelingsperiode in het algemeen belang. Ook hier weer: geen kaas gegeten van de taak van de landsbemiddelaar. Toen een plaatselijk dagblad in een commentaar reageerde op het vreemde IOWUA verzoek aan de pers werd hem geantwoord dat hij vooral de boodschap niet verkeerd moest begrijpen. Nu is echter duidelijk dat de IOWUA-voorzitter zélf niet begrepen en beseft heeft wat hij nu eigenlijk in eerste instantie had geschreven. Het zou bedroevend zijn indien Aruba met dergelijke vakbondsleiders de onafhankelijkheid tegemoet moet gaan.

Laakbaar

MINISTER VAN JUSTITIE Leo Chance heeft enige dagen geleden bekendgemaakt dat men bezig is met plannen voor de bouw van een strafgevangenis op Aruba. De vorige minister van Justitie Watty Vos was zich bewust van de erbarmelijke situatie in het Huis van Bewaring op Dakota, zeker na zijn eigen beslissing om langgestraffen toe te staan op Aruba hun straf uit te zitten: een overvolle huis van Bewaring met geen enkele faciliteit voor langgestraften. Over het bewind van de vorige ministers werden plannen voor uitbreiding van Dakota gemaakt en onlangs is men hiermee aangevangen.

De huidige minister is blijkbaar van oordeel dat dit toch maar lapwerk blijft, zodat hij een geheel nieuwe strafgevangenis (geen huis van Bewaring) buiten Oranjestad wil gaan bouwen. De noodzaak om iets aan de situatie in Dakota te doen wordt echter met de dag groter en het is te hopen dat het allerlaatste plan van de Minister van Justitie zo snel mogelijk uitgevoerd kan worden en niet weer gewijzigd gaat worden wanneer we weer een andere minister van Justitie hebben.

Gevangenis

BEGIN DEZE WEEK kon men in de kranten lezen hoe de minister van Justitie Leo Chance en een Arubaanse redakteur met elkaar overhoop lagen. Dit alles tengevolge van bepaalde publikaties van het dagblad waar betrokken redakteur werkzaam is, **omtrent het politiekorps op Aruba. Zonder verder op de zaak zelf te willen ingaan, mag niet onvermeld blijven de zeer laakbare handeling van minister Chance, toen deze het nodig oordeelde in de woordenstrijd met betrokken redakteur publiek te moeten maken dat de redakteur een bepaalde vergunning had aangevraagd, die door de minister van Justitie was geweigerd. Als vrij Arubaans burger heeft de redakteur een verzoek aan de overheid gedaan en daar antwoord op gekregen. Eveneens als vrij burger heeft de redakteur er recht op dat dit geheim blijft.**

Het getuigt niet alleen van slechte smaak, maar het is volkomen onbegrijpelijk dat de bewindsman van Justitie het verzoek en de afwijzing in zijn "gevecht" met de redakteur openbaar heeft gemaakt.

Het is niet de eerste keer dat deze Arubaanse minister ondoordachte uitspraken doet. Men dient zich er rekenschap van te geven dat dit niet alleen schadelijk is voor hem zelf, het ambt van minister van Justitie, de partij waartoe hij behoort en waarvan hij zelfs voorzitter is, maar ook voor Aruba in het algemeen.

WILLEMSTAD — Gistermiddag vertrok een groep Curaçaose jeugdtennissers naar Aruba voor een interinsulair toernooi georganiseerd door „Revista Amistad". Aan het toernooi neemt ook deel Bonaire.

Op de foto, v.l.n.r. Wendell Phelipa (18 jr), Ernie Pauletta (16), delegatieleider Max Paula, Francis Hoyer (12) en Giovanni Agard (14). De wedstrijden op Aruba vinden plaats op de banen van de Eagleclub.

[C]UBAFE streeft naar [d]ecentralisatie

[N]ieuw bestuur [t]oont werklust

[W]ILLEMSTAD — De [Cu]BaFe gaat weer een serieuze [poging] ondernemen om het [Curaçaose] basketball nieuw leven in [te blazen]. Deze "aanpak" werd [gister]avond door het huidige [bestuur] tijdens een persconfe[rentie] uitgelegd, en houdt [o.a.] noviteiten op admini[stra]tief en organisatorisch [gebie]d in. Het CuBaFe-bestuur [dat in] zitting hebben de heren [Walr]oud, Martina (gisteravond [niet] aanwezig), Martha, Forne[rino] en Hilgers kent nog geen [voorz]itter. Bij het aftreden van [de] voorzitter Eelco Rosario [heeft] zich n.l. nog geen kandidaat [aange]meld, vandaar. Tezijner[tijd] zal door de algemene leden[verg]adering een nieuwe praeses [geko]zen worden.

[Pu]ntsgewijs werden door [vice]-voorzitter A.H. Walroud [gister]avond diverse zaken naar [voren] gebracht, door de [huid]ige aanwezige bestuursle[den] tot in de details besproken.

[DE]CENTRALISATIE

[De] bond heeft een decentrali[satie]plan klaarliggen met als [doel] de wijken in het tweede en [derde] district (Banda'ariba en [Ban]da'bao) meer bekend te [mak]en met basketball. Het [Tho]mascollege dat nog steeds [cent]raal ligt (voor trainingen [e.d.]) moet geleidelijk aan de [...]ats worden, waar geweld[...]dsport wordt. Er zal daar[om] optimaal gebruik moeten [wor]den gemaakt van de facili[teit]en die op diverse scholen [bestaan]. Men hoopt bij de [reali]satie van dit plan op steun [van] de overheid (aanleg van [velden] op de scholen buiten het [stad]sdistrict) en schoolbe[stu]ren.

[S]T. THOMASCOLLEGE

[Met] de hulp van het Sociaal [en] Educatieve fonds in [Ned]erland zal het St. Thomas[col]lege een belangrijke face[lift]ing ondergaan, die het [ba]sketball direct ten goede [ko]mt. Het project, twee jaar [gel]eden ingediend en na adhe[sie]betuiging van de CSF en V &C in tweede instantie goedgekeurd, behelst de aanleg van douche- en kleedcellen en aanschaf van nieuw materiaal voor de belendende gymnastiekzaal.

In samenwerking met het schoolbestuur, de Dokmaatschappij en Hempel nv. zal de wedstrijdbaan ook opgeknapt worden en van een speciale anti-slipverflaag voorzien. De bucketposts krijgen verder doorzichtige plexi-glassborden, een schenking van de CSF. Tezijnertijd hoopt de CuBaFe inklapbare tribunes langs de baan de plaatsen.

INSTRUCTIEFILMS

De Bond beschikt thans over een zestal Coca Cola-films waar op het gebied van conditietraining, spelcombinaties en wedstrijdtaktiek het nodige opgestoken kan worden. Het ligt in de bedoeling deze films voor geinteresserde clubs af te draaien.

ADMINISTATIE

Thans is men bezig met de "setup" van een file-systeem voor alle bij de CuBaFe aangesloten verenigingen. Van bondswege doet men een beroep op de clubs om zo spoedig (voor 20 september) mogelijk gegevens over hun leden te sturen. Dit met het oog op de competitie die 5 oktober van start gaat in de dames en juniorenklasse. Het nieuwe correspondentie adres van de CuBaFe is: p.o. box 872.

DISCIPLINE

Discipline wordt door de CuBaFe als eerste vereiste gesteld voor een gezonde opzet van het lokale basketball. Men zal daarom strikt de regels (blijven) hanteren. Een strafcommissie is inmiddels opgericht die een volkomen onafhankelijke positie inneemt. Hierin hebben zitting de heren Inesia en Muller.

ANTILLIAANSE BOND

Gestreefd zal worden om de Federacion Antillano di Basketball (FAB), opgericht op 1 april 1976 optimaal in functie te brengen. Het organiseren van Antilliaanse kampioenschappen staat de CuBaFe (en ABBA) als voornaamste doel voor ogen.

ARGENTINIE

De Panamerican Confederation of Basketball heeft via de CONCECABA (Confederacion Centroamericana y del Caribe de Basketbol) de CuBaFe uitgenodigd voor een scheidsrechterscursus welke van 1 tot 5 oktober in Buenos Aires (Argentinie) plaatsvindt. Hier worden o.m. de laatste ontwikkelingen op arbitersgebied besproken en uitgelegd. Van de zijde van Curacao zullen twee personen afgevaardigd worden, te weten het CuBaFe-bestuurslid "Juchi" Martha en een nog aan te wijzen persoon van de scheidsrechtersorganisatie. De bedoeling is dat dit tweetal bij hun terugkeer de opgedane kennis verder zullen doorgeven.

Zoals Amigoe al eerder berichtte neemt Curacao in november deel aan een jeugdtoernooi in El Salvador waarvoor het bestuurscollegde inmiddels alle medewerking heeft toegezegd.

HET BESTUUR van de CuBaFe: v.l.n.r. de heren Fornerino, Hilgers, Walroud en Martha. Op de foto ontbreekt E. Martina

Taekwon-do toernooi op Jamaica

PARAMARIBO — Op zaterdag 18 september wordt op Jamaica de "first caribbean international taekwon-do championship" gehouden. Aan deze wedstrijden nemen deel, Canada, Mexico, Argentinie, Venezuela, Bolivia, Brazilie, Barbados, USA, Dominicaanse Republiek, Haiti, Costa Rica, Puerto Rico, Cayman Island, Colombia, Curacao (?) en Suriname.

Wk voetbal:

PARAMARIBO — Suriname zal in de volgende ronde van de voor wedstrijden van het wereldkampioenschap tournooi moeten uit komen tegen Trinidad, dat deze week Barbados uitschakelde. Tussen Trinidad en Barbados was een beslissingswedstrijd noodzakelijk geworden. Trinidad won met 3—1. Terwijl de stand bij rust nog 0-0 was. Zoals bekend schakelde enkele weken geleden Suriname rivaal Guyana uit.

WILLEMSTAD — CITRO zal via Telecuracao zondagmiddag 19 september een dokumentaire vertonen over het reddingswezen. De film heeft als titel „That others may live". De film geeft de redding weer van de bemanning van een in de Caribische zee neergestort vliegtuig. In de Curacaose Yachtclub zal op vrijdag 24 september een filmavond voor leden van de jachtclub worden gehouden. De films die vertoond worden zijn Reddingsbootschipper, de OSRD helpt en May Day.

Bowlingnieuws:

BELANGSTELLING AAN HET AFNEMEN

(Van onze bowling-medewerker Chris Capello)

WILLEMSTAD. — „Watapana Bowling Club zal vanaf 19 septemberelke zondagen september elke zondag en maandag gesloten zijn. Dit in verband met de weinige belangstelling die de bowlers op deze dagen tonen", aldus de heer Tony Sabbagh, manager van bowling club. De ladies' league verhuist als gevolg hiervan naar de dinsdagavond. De finale van de ladies' league is dus op 20 september!!!! De andere league's gaan gewoon door op de normale avonden, resp. woensdag- en donderdagavond.

Deze week nemen we een wedstrijd uit de men's league, Ennia — J & B. Deze wedstrijd werd door J & B met 20-8 gewonnen. J & B, die op de eerste plaats staat gooide prachtige spellen, resp. 782, 788, 825 en 784, goed voor een totaal van 3179 pins.

J & B bestaat uit de volgende heren: Hosrt Germershausen, John Nagtegaal, Andy Lionarons en Henk „Big Daddy" Nagtegaal. Hun prestaties waren als volgt: Horst: serie: 535. Gemiddeld: 133.8. Hoogste spel: 147; John: 733, 183, 214; Andy: 793, 198.3, 221; Henk: 690, 172,5, 182.

Ennia, bestaande uit de heren Harry de Vries, Jan Philips, Ossie Rigaud en Alfred Rietkerk, gooide totaal 2939 pins om. (739, 775, 717 en 708). Hun prestaties waren als volgt: Harry: serie: 708. Gemiddeld: 177.0. Hoogste spel: 189; Jan: 626, 156.5 179; Ossie: 475, 118.7, 127; Alfred: 682, 170.5, 190.

Ondanks deze nederlaag staat Ennia nog op de tweede plaats. J & B inhalen is een onmogelijke zaak, daar J & B 47 punten meer heeft.

LADIES' LEAGUE:

Ass. Kantoor D. Campagnard — Coca Cola: 1-3. Ass. K. Campagnard: Babs Brandt met 175 en Shenny Wong met 381. Coca Cola: Linda de Pree met 166 en 460.

Toko Zuikertuintje — Felipe II: 3-1. Toko Zuikertuintje: Puck Vos met 175 en 415. Felipe II: Elvia Ponson met 161 en 432.

Mazda — Lipton's Tea: 4-0. Mazda: Yolanda Hoffmann met 189 en 481. Lipton's Tea: Janet v/d Ree met 152 en Ana Rodrigo met 357.

Civil Eng. — Plumrose: 1-3. Civil Eng.: Annemarie Wagemans met 169 en Coby v/d Braber met 147. Plumrose: Ita van Leeuwen met 202 en 507.

STAND:

1. Plumrose: 56 1/2 pnt, 2. Felipe II: 55, 3. Coca Cola: 50, 4. Civil Eng: 49 1/2, 5. Mazda: 46, 6. Toko Zuikertuintje: 45, 7. Lipton's Tea 25 1/2, 8. Ass. K. Campagnard 25.

Highest score: 250 Sonja Spoel. Highest serie: 561 Ita van Leeuwen.

MEN'S LEAGUE:

Ennia — J & B: 8-20. Ennia: Alfred Rietkerk met 190 en Harry de Vries met 708. J & B: Andy Lioarons met 221 en 793.

De Haven — Toko Zuikertuintje: 17-11. De Haven: Salim Kaluf met 202 en Boy van Eerten met 689. Toko Z.: Rob Post met 207 en Jos de Vries met 694.

Ford — Super Ice Cream: 24 1/2-3 1/2. Ford: nietkomen opdagen. Super Ice Cream: Chris Capello met 201 en 689.

Personna — Hi-Spot: 22 1/2-5 1/2. Personna: Nelson Rosales met 235 en 792. Hi-Spot: Raoul Moeniralam met 200 en 621.

STAND:

1. J & B 403, 2. Ennia 356, 3. Toko Zuikertuintje 345, 4. De Haven 323 1/2, 5. Ford 295 1/2, 6. Super Ice Cream 273 1/2, 7. Personna 272 1/2, 8. Hi-Spot 241.

Highest score: 243 Andy Lionarons. Highest serie: 860 Andy Lionarons.

MIXED LEAGUE:

National — Toyota: 0-4. National: niet komen opdagen. Toyota: Andy Lionarons met 207 en 552.

Chris/Well — Bashé: 4-0. Chris/Well: Henk Nagtegaal met 241 en 661. Bashé: Ricardo Garcia: met 198 en 538.

Friesche Vlag — Husqvarna: 4-0. Friesche Vlag: Ita van Leeuwen met 191 en Jos de Vries met 514. Husqvarna: Michel d/c. Gomez met 197 en 460.

Cont. Milling — C.E.C.: 0-4. Cont. Milling: Marijke Groeneveld met 212 en 531. C.E.C.: Harry de Vries met 207 en 575.

1. C.E.C. 64 1/2, 2. Friesche Vlag 55 1/2, 3. Toyota 52 1/2, 4. Chris/Well 47 1/2, 5. Bashé 41 1/2, 6. National 35 1/2, 7. Husqvarna 28, 8. Cont. Milling 27.

Highest score: 246 Emily de Jongh. Highest serie: Harry de Vries.

KRALENDIJK — Hugo Gravenhorst, bestuurslid van de Bonaireaanse tennisbond reikte donderdagavond aan de kampioenen van de verschillende categorieen de trofeeen uit. Kampioen bij de dames werd Judith Kroonstadt, dames dubbel Lucille-Martijn, Judith Kroonstadt gemengd dubbel Rudy Domacasse en Louisa Booi, Heren enkel Robby Domacasse en heren dubbel Robby en Rudy Domacasse. Op de foto de kampioenen in het dames enkel Lucille Martijn en Judith Kroonstadt.

Sportieve bijstand

WAGEMAKER

WILLEMSTAD. — Op het ogenblik zijn op Curacao de heren G. v. Baarlen en W. Wagemaker die in het kader van de sportieve bijstand aan Curacao door de NSF en CRM uitgezonden werden. Het initiatief daartoe werd genomen door gedeputeerde Nelson Monte die twee maanden geleden de zaken in Nederland afrondde. Van Baarlen, geen onbekende op de Antillen (reeds vorig jaar door de CSF en ASU aangetrokken), verzorgt de docenten en ABO (Algemene Basis Opleiding) cursussen terwijl Wagemaker V & C zal bijstaan in de opzet van een nieuw sportapparaat.

Tijdens zijn verblijf op Curacao gaat de heer Van Baarlen het accent leggen op de docentencursus waarvan de deelnemers (10 in totaal) in een later stadiun zorg moeten dragen voor het opleiden van „lager" kader (ABO's). Zelf start Van Baarlen maandag a.s. met de eerste ABO-groep. In totaal schreven 60 personen in voor deze cursus. Bij het uitvoeren van praktijkopdrachten zullen beide groepen samenwerken.

VAN BAARLEN

BREEDTESPORT

Bij het uitbrengen van zijn rapport zal de heer Wagemaker „stressen" op het belang van de breedtesport, kader als basis voor een goede opzet van de sport, een goed subsidiering en sportbeleid op overheidsnivo. Het rapport van de heer Wagemaker moet gezien worden als een richtlijn voor V & C bij de reorganisatie van de lokale sport.

"Amistad"

ORANJESTAD - Op de Eagle-banen is gisteravond het Interinsulaire jeugdtennistoernooi door het maandblad "Amistad" ter gelegenheid van zijn eerste lustrum, onder vrij grote publieke belangstelling van start gegaan.

Bij de opening werd het woord gevoerd door de gedeputeerde voor sportzaken Nel Oduber en de voorzitter van de Aruba Lawn Tennis Bond, Herman Kuiperi. Vervolgens werden de 12 jeugdspelers van Aruba, Bonaire en Curacao aan het publiek voorgesteld, en het Antilliaans en Arubaans volkslied ter gehore gebracht.

De vier gespeelde wedstrijden eindigden in 3 overwinningen voor Aruba, 1 voor Bonaire, terwijl Curacao beide gespeelde wedstrijden verloor.

Emile de Cuba (Ar) won van Wendell Phelipa (C) in de leeftijdsgroep 18 jaar met 6-1, 6-2.

In de leeftijdsgroep 12 jaar versloeg Roeland de Kort van Aruba Henry Abdull van Bonaire met 6-2, 6-0.

Ronald Mohamed (Ar) behaalde in de groep van 14 jaar een 6-1, 7-6 overwinning op Rudsel Sintjago van Bonaire, terwijl in de laatste wedstrijd (16 jaar) Michael Obersie van Bonaire een 6-2, 6-3 overwinning behaalde op Ernie Pauletta van Curacao.

[V]ulcanustoernooi:

[Z]eges voor [V]olkswagen [e]n Salem

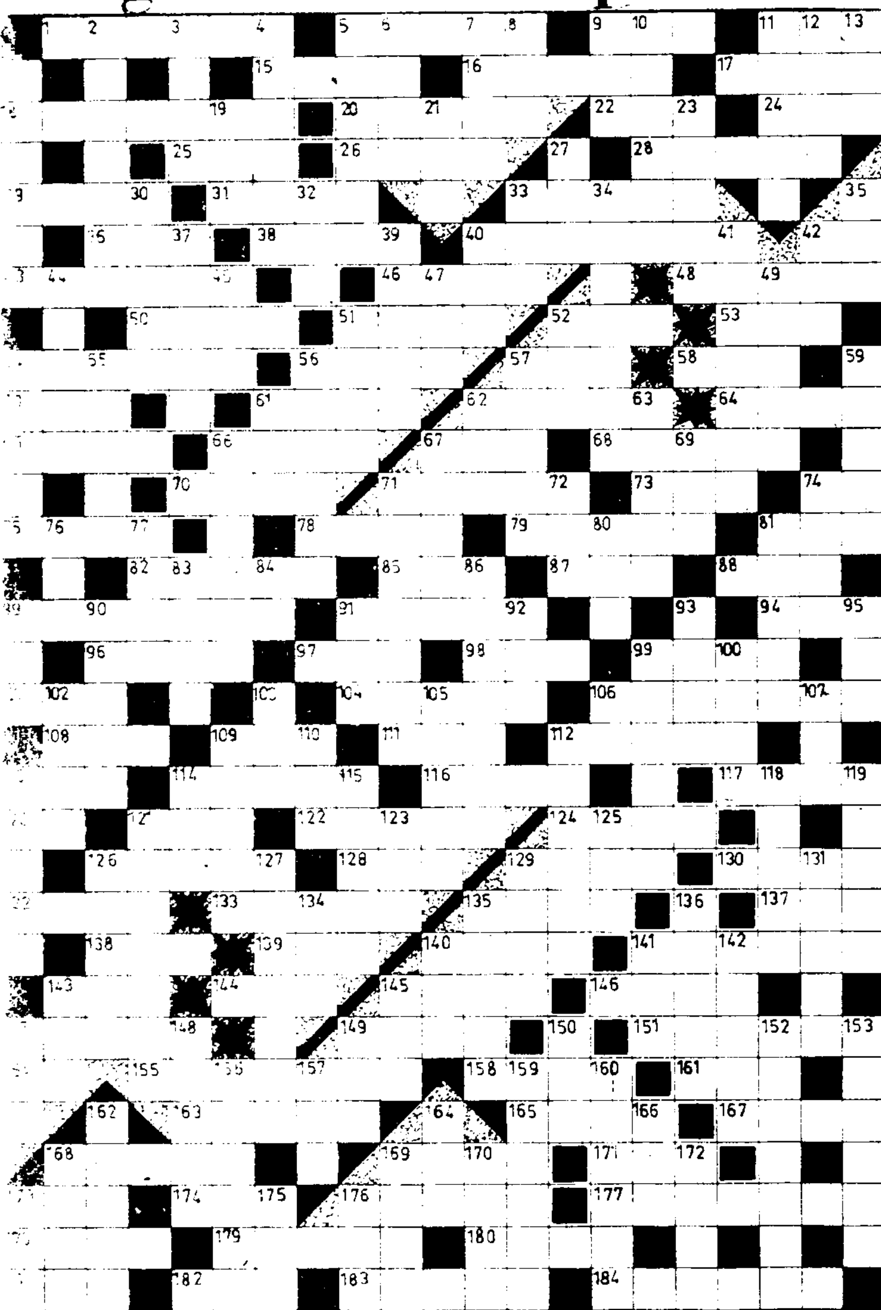
ORANJESTAD — In het [S]avaneta sport centrum begon [g]isteravond het internationale dames volleyballtoernooi georganiseerd door de Arubaanse dameskampioen Vulcanus/Volkswagen.

Na korte toespraken van de voorzitter van de Aruba Volleyball Association Rudy Leysner, en het bestuurslid Jossy Tromp, verrichte de madrina van de AVA, mej. Clarisse Hirschfeld, de openingsservice in bijzijn van de heer Eric d'Arnault, direkteur van Arucar/Topcar N.V., de sponsors van het toernooi.

In de eerste wedstrijd van de avond behaalde de Arubaanse kampioen Vulcanus/Volkswagen een 3-2 zege op de selektie van Noord. De setstanden: 15-1, 10-15, 15-6, 12-15, en 15-11.

De tweede wedstrijd eindigde in een 3-0 zege voor de Curacaose en tevens Antilliaanse kampioen Salem op de kampioen van Suriname. Antillanas: 15-1, 15-11 en 15-4.

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. krachtsport; 5. gewas; 9. groente; 11. drinkbakje; 15. riv. in Spanje; 16. slagader; 17. uitgezette lijn; 18. vragend vnw.; 20. edelsteen: 22. Noorse godheid; 24. zangstem; 25. deksel; 26. mestvocht; 28. bedrijfsconcentratie; 29. levenslucht; 31. Eng. Graafschap; 33. riv. in Rusland; 36. ...din; 38. overblijfsel; 40. inboorling; 42. benedenwindse zij...; 43. pl. in Amerika; 46. voorheen; 48. schrijflijn; 50. ...uur; 51. ...ndbouwwerktuig; 52. weke massa; 53. opening; 54. Ingewijde; 56. biersoort; 57. scheepstouw; 58. speeltuinwerktuig; 60. Eng. drank; 61. vaste brandstof; 62. dekkleed; 64. gekheid; 65. Aan een pin geregen stukjes geroosterd vlees; 66. doorzichtig weefsel; 67. masker; 68. mann. dier; 70. Ind. eiland; 71. viskorf; 73. vat; 74. thans; 75. verdikte huid; 78. opdracht; 79. deel v.h. gelaat; 81. samentrekking v.h. midden-...; 82. strijdperk; 85. bedrog; ... vis; 88. groot water; 89. Ned. provincie; 91. woonplaats; 94. spoedig; 96. kaartspel; 97. herkauwer; 98. belemmering; 99. tijdelijk gebruik; 101. schutsluis; 104. Russische maat; 106. deel v. Finland; 108. steen; 109. ...or, stoot; 111. pausennaam; 112. kostbaar kleinood; 113. onbepaald vnw; 114. pl. in Japan; 116. werktuig; 117. onbepaald vnw.; 120. voertuig; 121. vreemde munt; 122. sein; 124. levenslucht; 126. soort ...tuig; 128. gevuld; 129 hemellichaam; 130 Engelse titel; 132. deel v.h. oog; 133. klepper; 135 ...kje; 137. scheepstouw; 138. in ...de; 139. insekt; 140. stijf; 141. ... in Zwitserland; 143. uitroep ter aansporing; 144 speeltuinwerktuig; 145. langzaam; 146. gewicht; 147. Ind. hangmat; 149. toegang; 151. onderste molensteen; 154. voorzetsel; 155. geneesmiddel; 158. muziekstuk; 161. bitterheid; 163. besef; 165. fraai; 167. staat; 168. strijdgewoel; 169. ...ink; 171. berg op Kreta; 173. ...anspartij; 174. klap; 176. gebak; 177. vestingwerk; 178. ...ijstbrandewijn; 179. gewichtsaftrek; 180. gekheid; 181. zelfkant; 182. buitendijks land; 183. breedvoerig; 184. buitenshuis.

VERTICAAL: 2. waardepapier; 3. voortreffelijkheid; 4. voorheen; 5. plek; 6. Noorse ...odin; 7. diamant die een dubbel kristal is; 8. voorzetsel; 9. bevel; 10. smaad; 11. voorzetsel; 12. mestvocht; 13. zaadkorrel; 14. ...echtwapen; 19 boom; 21. bergweide; 23. uitbouw; 27. ...dwoord; 30. maalinrichting; 32. keurig; 33. gedwee; 34. afdeling v.e. krant; 35. schicht; 37. ontvangkamer; 39. pl. in Rusland; 40. groet; 41. Romeinse legerafdeling; 42. Europeaan; 44. welpenleidster; 45. plaag; 47. onderricht; 49. uithangteken; 51. kerkgebruik; 52. snavel; 54. afgesloten stand; 55. plant; 56. Ind. nachtlampje; 57. tekortkoming; 59. voorspoed; 61. zandachtig; 62. riv. in. Rusland; 63. deel v. Afrika; 66. aanleg; 67. vervaardiger; 69. hoogste punt; 71. warme wijn; 72. groente; 74. inwendig orgaan; 76. pl. op de Veluwe; 77. hard vet; 80. vierh. zoogdier; 81. pl. in Gelderland; 83. advies; 84. Nederduits; 86. individu; 89. familielid; 90. pl. in Duitsland; 91. Algemene Ouderdoms Wet; 92. tennisterm; 93. ploegsnede; 95. wees gegroet; 99. roofdier; 100 deel v. Sumatra; 102. emmertje; 103. plotseling trekkende beweging; 105. opstandeling; 106. vogel; 107. een weinig; 109. pl. in Engeland; 110. kleur; 112. park bij Wenen; 113. bijb. figuur; 114. ogenblik; 115. wallekant; 118. verdieping; 119. geneeskr. plant; 121. Engels-Indisch matroos; 123. toverheks; 125. deel v.e. schip; 126. krantenhuisje; 127. soort stof; 129. deel v.e. boom; 131. schouwspel; 134. hoogste punt; 135. harde wind; 136. omsingeling v.e. stad; 140. vreemde munt; 141. schreeuw; 142. tamelijk; 143. aanwijzing; 145 watering; 147. speelgoed; 148. soort appel; 149. aanwijzend vnw; 150. omroepvereniging; 152. tandemail; 153. helper in nood; 156. last; 157. gezet; 159. water in Noord-Holland; 160. avondpartij; 162. vertering; 164. papegaai; 166. pl. in Drente; 168. gerucht; 169. vlies op wijn of bier; 170. Ind. eilandengroep; 172. Ind. gewoonterecht; 173. kerkelijke straf; 175. oogholte; 176. open strook in een bos.

De prijswinnaars van de Amigoe Kruiswoordpuzzel d.d. 11 september 1976 zijn:

EERSTE PRIJS: Mrs. Th. de Jong, Madurostraat 15, Aruba (fl. 10.__);

TWEEDE PRIJS: Zr. Proosten, Breedestraat 193 (O), Curacao, (fl. 7.50);

DERDE PRIJS: A. Martinez, Venezuelastraat 11, Oranjestad, Aruba (fl. 5.__).

De winnaars kunnen hun prijs afhalen bij de kantoren van de Amigoe, Curacao, Scherpenheuvel z/n, Aruba __ Nassaustraat 110 en op Bonaire __ Bernhardweg 6B. De oplossingen van deze week dienen vóór vrijdag 24 september 1976 in het bezit te zijn van de Redaktie. Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór donderdag 23 september 1976 in te leveren en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

BOEK DEPUTATIE ZALM
POSE KIM I A DRS DAAS
ARIDE AMBT NEEF NADAT
NAR SODA L T EDDA DRA
T IEP E CERAM E PRE P
ELST ENIG LOGE AROE
R ALOM T D K LAAN L
SALON HETEREN ALSEM
HEROS BARI ARAL SEPIA
MEN PEN E T AAP LOS
K A L EDELWEISS L P A
ARABIE E R L T KANEEL
T LEGAAL OPA ELEGIE P
EK KARN D A ALOE ME
ROME LINIE RAJAP MAAN
LEUK LID RAT EELT
LEER PIKOL KASSA NEEF
EN IKON O A TAND RR
M SNATER OOM GERAAS A
MIJNGAS O D E A DALT-ON
A A S VERVELING F R S
STA LEB E E GIT KOT
APERT TEER OPEN SOORT
ARMEE LAFENIS KOMMA
S ALBE G I O POPE A
PAND ESLA VEER ELAN
A AAI N ELTEN O STA A
TOR DEZE B R ELBA BEN
IRENE ANTI DRIE PRIMA
ÉEDE BAD O U REK EEMS
LEST MENNONIET LILA

Papia un,papia dos

Loke OESO kisas no sá

OESO, ku ta un organisashon europeo pa yudansa pa desaroyo a haya nesesario pa kritiká Ulanda pa e yudansa ku e pais aki ta duna Antiyas y Surnam, mientras ku tin otro paisnan ku ta den más nesesidat. Nos no ta duda ningun momentu ku lo por tin paisnan ku ta den un situashon ainda más alarmante ku nos of Surnam, pero nos no ta mira di kón e situashon di e paisnan mester ta motibu pa Ulanda no duna hasta más ainda pa di tur manera evitá pa Antiyas no tin mester di bira más hodido ku e tá.

No mester lubidá ku perkurá pa Antiyas y Surnam ta deber di Ulanda, pa via ku te a asumi den su afán di kolonisador, responsabilidat pa e dos paisnan ei. Surnam wél no ta den Reino más pero esei no ta kita ku Ulanda, na ora di duna yudansa pa desaroyo mester konsiderá Surnam preferensialmente. Antiyas, di e otro banda tá den Reino ainda, asina tá ku promé ku Ulanda pensa na duna kwalkier yudansa na un otro pais, e mester wak kiko e por hasi pa drecha den SU MES KAS. Y e "kas" ei, ta esun for di kwal nos no a sali ainda.

Treshen anja largu Ulanda tabatin pa a pone kosnan den e "dos hoekinan di su kas", ku ta Surnam y Antiyas, na un nivel ku lo a permitié ku awendia e lo no tabatin mester di duna yudansa más. Pero esei no a sosodé, y pa loke ta e ultimo mei siglo, por bisa ku un gera mundial, a pone Ulanda mes den nesesidat y dependiente di otro, ku imposiblemente por a spera ku pronto despues e lo por a yuda su dependensianan ultramar. Pero durante di e gera ei — nos ta refiriendo na e segundo mundial — tantu Antiyas komo Surnam a asisti ulandesnan bon. No solamente permitiendo pa miles di nan a haya un refugio, sino tambe ku kontribushon na e kausa di liberashon y posterior re-edifikashon di e pais.

E hendenan di e organisashon europeo, ku awor ta haya ku Ulanda ta duna nos demasiado yudansa no sá di e kosnan ei. Si nan no sá, lo no stranja nos dje tantu ei tampoko, pa via ku konsiderando ku Antiyas ya no ta un pais den desaroyo, ta mustra ku muchu nan no sá di e islanan aki, te pa e konosementu ei alkansá nos istoria pa ku Ulanda.

E Minister ulandes enkargá ku asuntunan di yudansa pa desaroyo, a defendé manera homber e kritikánan ku tabatin poko tempu pasá pa via ku Ulanda ta yudando Cuba ekonomikamente mientras ku Cuba a manda trupanan bai yuda den e kausa angoleño. Nos ta sigur ku Minister Pronk — kisas ya promé ku e rúbrika aki sali diasabra — lo sá di defendé tambe e yudansa — ku por ta muchu más — ku Ulanda ta duna Antiyas y Surnam. E funkshonario ulandes mester por splika, di un manera ku no ta laga ningun duda, kwal ta e obligashon moral e istoriko ku Ulanda tin ku nos y Surnam. E lo mester sá di splika kón te ainda yuda pa nos pais ta prospero ke men yuda tambe empresanan ulandes ku tin establesé aki of tin representashon riba nos islanan.

Nos no tin nada kontra ku si Ulanda yuda Bangladesh, India, Cuba, y kwá pais ku Minister Pronk haya ku mester ser yudá. Pero no konfundí nos den e paisnan ei.

"NEDERLAND GEDENK DANKBAAR DE HULP TIJDENS DE OORLOG 1940 — 1945 EN DAARNA DOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN UIT GEVOEL VAN SAAMHORIGHEID VERLEEND".

Asina ta poné pa posteridat riba un estatua dilanti residensia di Gobernador. Minister Pronk probablemente, pero Minister De Gaay Fortman sigur, sá di dje. Lo ta bon pa e.o. nan splika kiko e inskripshon ei kier men presis pa e señoran di OESO ("Organisatie voor Europese Ontwikkelingshulp en Samenwerking").

Te otro siman,
AMILCAR.

Pinkies avontuur

ER WAREN EEN heleboel vriendjes met Pinkie komen spelen. Moene Muis natuurlijk, en Jojo en Nannie de parkietjes, geitje Zwartoor, Boel de hond, ezeltje Harisemper en ook nog 5 konijntjes en zeven hagedisjes. "Nu kunnen we mooi verstoppertje spelen", lachte Pinkie. "Dat hebben we zo lang niet gedaan". "Hè ja!" knikten alle dieren. En ezeltje Harisemper zei: "Ik zal hem wel zijn. Ik ben zo groot, ik heb jullie in een wip gevonden". Met zijn kop in een struik begon hij te tellen: "Een... twee... drie..." Alle dieren stoven weg om zich te verstoppen. Ook Pinkie. Waar zou hij gaan zitten? Achter die struik? nee. Onder die steen? nee, ook niet. En toen zag hij opeens Piet Pelikaan.

zat te slapen en ... elke keer als hij weer adem haalde, ging zijn snavel even open. Pinkie kreeg een pracht idee! "Ik kruip in die snavel", bedacht hij. "Dan kan zelfs die grote Harisemper me niet vinden". Hij kroop op een takje, vlak bij de pelikaan, wachtte tot de snavel weer open ging en wipte naar binnen. Hij deed het zo voorzichtig, dat Piet Pelikaan er niet eens wakker van werd.

DAAR ZAT PINKIE toen. Hij luisterde, of hij het ezeltje hoorde aankomen. Maar het enige, dat hij hoorde, was de ademhaling van de slapende pelikaan: "Gg....gg! gg...gg!" Pinkie kreeg er zelf ook slaap van en langzaam, heel langzaam vielen zijn oogjes dicht. Gg...gg! deed hij, "gg...gg!" Net als Piet Pelikaan. Maar toen werd Piet Pelikaan wakker. "Oh oh!" dacht hij geschrokken. "Kijk, hoe laat het al is. En ik zou nog naar Aruba gaan!" Vlug sloeg hij zijn vleugels uit en vloog weg. Pinkie wiegde in de snavel zachtjes heen en weer en sliep hoe langer hoe vaster. Totdat Piet Pelikaan met een schok weer op een rotsblok daalde. "Help, wat gebeurt daar?" schrok Pinkie. "Hé, Piet, laat me er eens uit!" "Hel... help!" krijste Piet angstig en zag toen met grote ogen van de schrik Pinkie uit zijn snavel komen. "Hoe... hoe kom jij hier?" stotterde hij. Hij zag er zo grappig uit, dat Pinkie het uitschaterde. "Ik ben er in geklommen, toen je sliep", legde hij uit. "We spelen verstoppertje en ezeltje Harisemper moet me zoeken, maar hij kan me natuurlijk nooit vinden. Ik ga nu maar gauw naar hem toe. Dag hoor en bedankt!" Hij keerde zich om en rende weg.

MAAR WAT WAS DAT? Wat waren dat voor struiken? En waar was die ene grote cactus gebleven? En de zee, de zee zag er ook heel anders uit. Die moest toch aan de andere kant liggen?

zo verbaasd om zich heen, dat Piet Pelikaan op zijn beurt schaterde van het lachen. "Harisemper vindt je vast en zeker nooit", schaterde hij.

"Want je bent op Aruba". "Op.. op Aruba!" stotterde Pinkie. En toen moesten ze met z'n tweeen heel hard lachen. "Laten we maar gauw terug gaan", zei Piet, toen ze uitgelachen waren. "Kabouter Brr en Poetsje zullen niet weten, waar je blijft". "En mijn vriendjes ook niet", knikte Pinkie. Het was al donker toen ze eindelijk bij het kabouterhuisje aan kwamen. Kabouter Brr en Poetsje zaten op het bankje voor het huis. En alle vriendjes van Pinkie waren er. Moene Muis, Jojo en Nannie de parkietjes, geitje Zwartoor, Boel de hond en ezeltje Harisemper, de vijf konijntjes en de zeven hagedisjes en nog wel vijftig andere geitjes, hagedisjes, muisjes, konijntjes en vogels. Ze zaten er allemaal met hangende kopjes en Poetsje snikte: "Ach, waar zou Pinkie toch zijn? De hele mondi hebben we al afgezocht".

"HIER BEN IK AL, hoor", schreeuwde Pinkie gauw en sprong uit de snavel van de pelikaan. Ach, wat waren ze allemaal blij! En toen ze hoorden, wat er gebeurd was, moesten ze allemaal zo hard lachen, dat er nog wel vijftig andere dieren aan kwamen lopen, om te horen wat er aan de hand was. De volgende dag heeft Pinkie weer verstoppertje met zijn vriendjes gespeeld. Maar toen is hij toch maar onder een steen en achter een struik gekropen, want wie weet, waar hij anders nog terecht was gekomen!.

NEL BASILIO.

Eigen hoekje voor Amigoevriendjes

AMIGOE-VRIENDJES en vriendinnetjes die niet ouder zijn dan 12 jaar opgelet. De Amigoe wil voor jullie een wekelijks krantenhoekje inruimen. Allereerst zal daar natuurlijk jullie eigen verhaal van Nel Basilio in verschijnen. Maar wat willen jullie verder op zo'n pagina lezen? Jullie eigen brieven misschien of tekeningen, strips en opstellen? Heb je ideëen stuur ze dan op naar de Amigoe.
En zo'n hoekje moet natuurlijk direct voor jullie herkenbaar zijn.
Wie weet er een originele naam en kan een leuke tekening bedenken om jullie pagina op te sieren? De beste en origineelste inzending zal gebruikt worden. Stuur je ideëen en tekeningen op naar Tante Lydia Amigoe Postbus 577. Als er voldoende reacties binnenkomen kunnen wij spoedig beginnen met jullie eigen hoekje.

[P]oëzie van Debrot herdrukt

[C]araibische situatie [g]esublimeerd

ola Debrot wordt vaak de rloper van de Antilliaanse ratuur genoemd. Maar wie brot vergelijkt met Carai- che schrijvers, ontdekt dat maar ten dele juist is. Hij de enige Antilliaan die op d was. Want de literaire ustwording van het Carai- che gebied begint bij The con in Trinidad, en vlak na verschijnen van dit tijd- rift komt Debrot met „Mijn ter de negerin". Deze novelle helemaal doortrokken van de ma's waarmee de eerste gene- ie Caraibische schrijvers zich ighielden. Frits Rupprecht is type van de Caraibische s die tussen twee werelden t: het westen en het Carai- che gebied. Die verscheurd- dbeeldt Debrot heel concreet : nu eens leeft Frits in ropa, dan weer op Curacao. moderne generatie Caraibi- he schrijvers plaatst die ver- eurdheid het liefste helemaal het Caraibische gebied. Er is stroming die daarvoor het pe van de macamba pretu eert, en een andere stroming ist juist de menging van turen die in het Caraibische bied plaats vindt, als typisch raibisch aan. Zij aanvaarden realiteit.

e eerste generatie schrijvers ed onder wat zij aanvoelden verscheurdheid. Dat blijkt het proza van Debrot, het ijkt op een veel subtielere anier ook in zijn poëzie. Jaren- g moest men naar de biblio- eek gaan om de gedichten van brot te kunnen lezen. Nu is keuze uit zijn gedichten ver- henen onder de titel „Tussen grijze lijnen en andere ge- chten". Voor wie gelooft dat onder de oppervlakte van de eloze blijheid van de Carai- sche mens niets is, zullen de dichten van Debrot zeker uropees zijn.

Het zijn gedichten over het kort, er is iets verloren gegaan het leven dat niet meer terug krijgen is. Hooguit is er een mp van te vatten in ge- chten, maar dan tussen de ijze lijnen. Voor wie arg- nend staat tegenover die mplificatie van de blije, venslustige Caraibische mens, n de gedichten van Debrot arom niet typisch Europees, aar algemeen menselijk. Dat ijkt trouwens ook uit de loca- es van de gedichten: eruzalem, Toledo, Dachau, riekenland, Mexico, Parijs uracao.

at kosmopolitische en het voel van verlorenheid gaat en in het beeld van de ver- ren zoon, dat herhaaldelijk op- ikt in de gedichten.

Werkelijk schitterend in Kwatrijnen van de verloren oon":

Zwervers als ik, zij leren te weven/ over de moeilijkheden an het leven/ Even vonkt iets ls hoop uit hun ogen/ maar met een kwinkslag is dit ras verdwenen.

Het gaat Debrot in zijn gedichten niet om geëngageerdheid met een bepaalde groep of politieke doctrine. Het gaat hem om wat hijzelf ziet als grondslag van zijn bestaan. Slechts in één gedicht klinkt de actualiteit door. Dat gebeurt in een van de Kwatrijnen uit Fort Amsterdam:

Droevig eiland droevig volk/ droevig eiland in de kolk/ van de maalstroom van de maalstroom/ droevig eiland zonder tolk.

Die tolk had Debrot kunnen zijn, maar hij is sterk doortrokken van de betrekkelijkheid van alle dingen. Er zijn mensen die dat afkeuren, maar ik zou niet graag een gedicht hebben willen missen als „De Galerij", waarin op superieure wijze de zelfironie van het menselijk tekort overkomt:

De gouverneur loopt door de galerij/ Daar hangen zijn voorgangers, zij aan zij/, vrijwel vergeten zonder onderscheid/ Hij droomt steeds vaker van vergetelheid.

In zulke relativeringen maakt Debrot zich ook tot een tolk, niet van de maalstroom van de actualiteit, maar van de mensen die in die maalstroom zoeken naar dat wat blijft. En daarbij komt Debrot tot

van ons rest evenmin/ anders dan herinnering

Wat hij in feite doet, is de verscheurdheid van hemzelf, zijn onrust, zijn zoeken naar een vast punt, sublimeren tot iets algemeen menselijks, los van welke cultuur dan ook. Hij doet dat met een technisch meesterschap over de taal, dat zich vooral op de vierkante centimeter van het twatrijn volledig kan uitleven.

In de maalstroom van de tijd is „Tussen de grijze lijnen" een vast punt, want de bundel bevat grootste poezie.

B. JOS DE ROO

Cola Debrot, Tussen de grijze lijnen en andere gedichten. G.A. van Oorschot, Amsterdam. Prijs: F. 14,30.

portret voor de galerij?

Un busqueho riba origen di Papiamento:

Jorge de Castro met oud nieuws

OP ARUBA VERSCHEEN EEN BOEKJE getiteld "Un busqueho riba origen di Papiamento", geschreven door Jorge G. de Castro. Het boek is opgebouwd uit drie delen, te weten: 1. "Introdukshon", een leerdicht dat o.a. wijst op de volmaaktheid van het Papiaments, de noodzaak zuiver Papiaments te spreken en de innige verbondenheid van de Antilliaan met het Papiaments. 2. "Prologo". Het Papiaments is het enige teken dat overbleef van de taal van het Amerikaanse kontinent en wij moeten over deze taal waken. Er wordt gewezen op de noodzaak alle aspekten van het Papiaments grondig te bestuderen zodat eens het Papiaments over de gehele wereld erkend wordt als een taal. Ter vergelijking wordt de ontwikkeling van het Spaans aangegeven vanaf 711 tot 1714 met de oprichting van "La Real Academia Espanola".

Het Papiaments is geen belemmering voor het onderwijs, immers de Antillen hebben zelfs toen er weinig scholen waren personen voortgebracht die zich onderscheiden hebben: Pedro Luis Brion, Manuel Piar, George Maduro, Boy Ecury, en velen uit omliggende landen stuurden hun kinderen voor opvoeding naar Curacao. 3. "Di unda papiamentu a sali? Kiko nos papiamento ta?" Dit deel omvat de rest van het boek, blz. 12-40. De schrijver traceert de geschiedenis van de taal der drie Benedenwindse Eilanden uitgaande van het bestaan van één taal van het hele Amerikaanse kontinent, al vanaf de tijd vóór de zondvloed van Noë. Twee indianenstammen die een belangrijke rol hebben gespeeld bij het ontstaan van het Papiaments zijn de Cariben en de Arowaken. Relikten van de taal der Cariben vinden we in woorden als Guadirikiri (Aruba), Curiburi (Bonaire) en Wishi (Curacao). Kenmerken van de taal der Arowaken zijn te vinden in woorden als Curacao en Wacao (Curacao). In het geheel van de ontwikkeling van de taal spelen geofysische faktoren zoals het in zee verdwijnen van Atlantis en Poseidon (een deel van Atlantis) eveneens een rol.

De Spanjaarden die in 1499 op deze eilanden aankomen, voeren de meeste indianen weg om te werken aan de bouw van "La Hispañola". In 1634 nemen de Nederlanders deze eilanden over en wanneer de handel in zwarte slaven begint en de Joden op Curacao komen, ontstaat er een kombinatie van talen uit het kontakt van Nederlanders (vrijgelaten blanke slaven) en indianen, Joden (Español Judea Arcaico) en slaven, Nederlanders en slaven. Deze talen ondergaan weer de invloed van het Spaans (Romance Castillano) door de komst van priesters uit Venezuela die het katholieke geloof kwamen verkondigen.

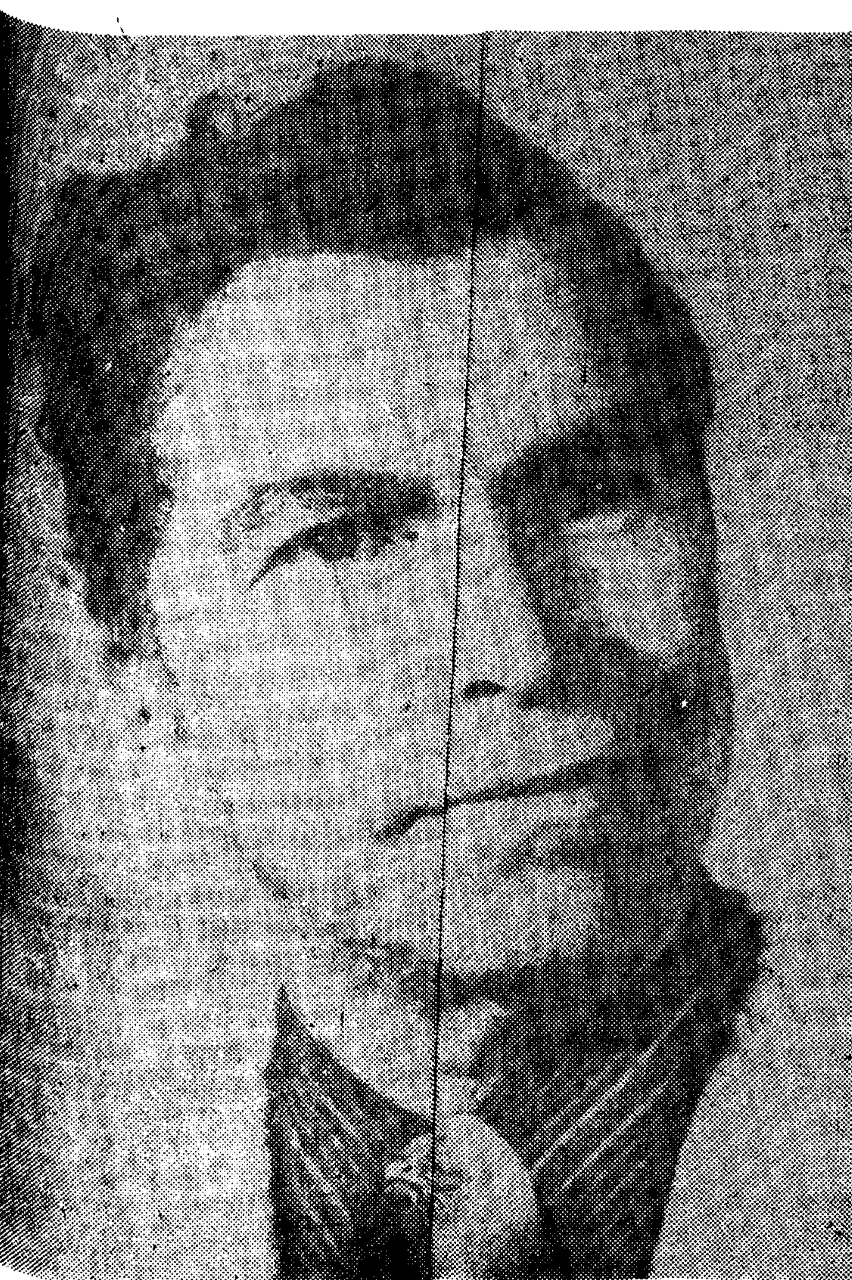
Later ondergaat de taal die zich zo vormt weer invloed van het Engels en Frans. Het boekje van De Castro heeft een zeer onordelijke struktuur; de schrijver plakt de ene opmerking na de andere zonder een duidelijk verband tussen deze opmerkingen aan te brengen, zodat het lezen bijzonder vermoeiend is. De Castro behandelt een geschiedkundig onderwerp waarbij hij teveel kennis van de lezer veronderstelt; sprekend over b.v. Brion, Piar, Murray en Lenz vermeldt hij geen enkel jaartal. Onvolledig is het boek ook doordat een bibliografie ontbreekt, in de tekst worden wel enkele schrijvers en titels van boeken zonder verschijningsdatum vermeld. De Castro gaat in dit werk enigszins arbitrair te werk. Een voorbeeld daarvan is het verband dat hij aangeeft tussen TA in het papiaments en DO in het engels zonder te wijzen op de relatie met Afrikaanse talen en het Spaanse ESTA.

Tot slot zou ik willen zeggen dat de Castro in dit boekje wat betreft de ontwikkeling vanaf 1499 niets nieuws vertelt en dat de uiteenzetting van de ontwikkeling in de periode daarvóór teveel op fantasie schijnt te berusten. Enrique Muller

Padú Lampe's zelfverlossing

Harmoniologie

Wilt u een gelukkig mens zijn; het beste genieten van wat het leven te bieden heeft; met plezier uw werk doen; succes hebben in zaken; geestelijk en lichamelijk bestand zijn tegen ziektes; een betere vader zijn, een geliefd echtgenoot, een gerespekteerd burger in de samenleving; niet ten prooi zijn aan sexuele begeerten; kortom: wilt u volledig gelukkig worden, dan moet u zich bezig houden met "Harmoniologie". Althans dat is de mening van de bekende Arubaanse schilder, pianist, componist en schrijver Padú Lampe. In de Amigoe van 27 augustus hebt u al een aankondiging van dit werk kunnen lezen, kompleet met een foto van het moment waarop de heer Lampe een exemplaar van zijn boek overhandigde aan de heer J.v.d. Schoot.

Padú Lampe

De heer Lampe houdt zich serieus bezig met goed en kwaad. Dat spitst hij toe op deze vragen: Hoe kan een samenleving het goede betekenen voor alle mensen? hoe kun je het kwaad in de wereld bestrijden? Dat is niet zo moeilijk, zegt de auteur. De mensen veroorzaken voor negentig procent het kwaad bewust, dus ze kunnen het kwaad ook zelf bestrijden. Want ieder mens beschikt over een grote mentale kracht, die weer verbonden is met een universele kracht. De auteur gaat uit van een humanistisch, zeer optimistisch mensbeeld. Lampe gelooft dat de mens in staat is tot zelfverlossing, en hij staat hierin dicht bij het Boedisme. Ten aanzien van dit uitgangspunt zal ik hem niet bestrijden. Lampe heeft het recht om vanuit een optimistisch mensbeeld te redeneren. Tegen de uitwerking van zijn gedachten heb ik wel één bezwaar: de simpele, haast naïeve manier waarop hij zijn beweringen doet. In het voorwoord beweert Lampe dat we al onze problemen kunnen oplossen, omdat onze menselijke geest verbonden is met een bron van oneindige kracht, zodat we op het geestelijke vlak zelfs in verbinding staan met de meest verwijderde ster. Zo'n stelling heeft toch wat meer toelichting nodig. De schrijver suggereert dat gebrek aan zelfvertrouwen in veel gevallen de belangrijkste oorzaak is voor een pessimistische levenshouding. Als je nu maar je geest vult met plezierige gedachten, dan kun je het pessimisme bestrijden. Het kost misschien wat moeite, maar je moet tenslotte werken om iets te bereiken. Dat is de teneur van het boek. Je moet er maar vanuit gaan, zegt Lampe, dat er geen probleem is zonder oplossing. Door al die optimistische volzinnen ging ik denken: zou de schrijver zelf wel in zijn therapie geloven? Ik meen in het boek een aanwijzing gevonden te hebben, waaruit blijkt dat Lampe zelf aan het succes van zijn harmoniologie toch wel een beetje twijfelt. Op pagina 43 staat, dat het verstandig is om als echtpaar samen aan harmoniologie te doen. Gebeurt dat niet, dan is een eventuele echtscheiding niet uitgesloten! Twee geloven op èèn kussen, daar slaapt de duivel tussen. En daarmee ondergraaft de schrijver zijn schone theorie, dat je maar moet leren om in harmonie te leven met de universele wetten. Ze zijn mooi bedacht, maar als je echt in moeilijkheden zit, ben je er toch niet veel mee geholpen.

Het boekje is keurig uitgegeven, met op de omslag een foto van de schrijver, die vol zelfvertrouwen in de toekomst blikt. Padú Lampe leeft zelf ongetwijfeld in harmonie met de Universele wetten.

G.Kerssies.

Padú Lampe, Harmoniology. The art and Science of living in Harmony with the Universal Laws. Philadelphia USA 1976.

Carel de Haseth

Gave Gedichten

Bij de uitgeverij Flamboyant is de dichtbundel verschenen van Carel de Haseth: "BERCEUSE VOOR TELEURGESTELDEN". Het is een goed verzorgde uitgave, met een vergeelde statiefoto op de omslag (van de ouders van de dichter)? Eén van de gedichten heeft als opdracht: "Aan Mère). Deze foto sluit goed aan bij het stemmige donkerbruin van de kaft en het deftige lettertype. De illustraties zijn van José Maria Capricorne. Ik ben er niet weg van.

De titel met het Franse woord berceuse in plaats van wiegelied is erg goed gekozen. Ze weerspiegelt niet alleen de strekking van de bundel, maar ook de sfeer die eruit spreekt, namelijk die van de Franse symbolisten, o.a. Baudelaire en Rimbaud.

Ook bij Carel de Haseth vindt men de vlucht in de droom, die de fin-de-siècle dichters zo typeert, en het gebruik van beelden uit de buitenwereld als symbolen van wat hem innerlijk beweegt: smart om het leven en een weemoedig besef van de onafwendbaarheid van het voorbijgaan van de tijd:

nog werpt het licht zijn schaduw/ op eewenoude muren/ morgen niet meer/ en nooit meer/ na mijn dood

Dit levensgevoel verklaart de beschrijvingen in ijle, vage omtrekken:

er is geen meeuw meer ver van jou/cirkelend steeds om een vraag/........geen eiland meer in zee/ van onbekende oorsprong of bewoning

De avond speelt een belangrijke rol in de bundel: ze evoceert een sterk gevoel van vermoeidheid. Dit gevoel blijkt niet alleen uit de inhoud van veel gedichten, maar ook uit de vorm van de gedichten. Immers, de meeste gedichten uit deze bundel zijn kort en melodieus, echte wiegeliederen dus, gedichten voor de avond. Ook de stijl is sterk verwant aan die van de Symbolisten: overdadig, met veel alliteraties en vaak beklagzuchtig aandoende rollende volzinnen als de volgende:

vlammende herinneringen aan een ondergaande zon/ veilig opgeborgen in een eindeloos golvende zee van heimwee.

De strekking van de hele bundel lijkt mij gecomprimeerd in het volgende:

je moet rusten vandaag/ van het leven dat je verbruikte/ verspilde in de avond/ verloren liet gaan/ onvervangbaar is het/ onvervangbaar....

Toch zou men Carel de Haseth onrecht aandoen door hem volledig te identificeren met een bepaalde groep dichters uit Europa van de vorige eeuw. Zijn taal is modern en zit vol met bewuste afwijkingen van het normale taalgebruik, terwijl ook zijn beeldspraak de alledaagse werkelijkheid durft los te laten. Voor mij is Carel de Haseth een moderne fin-de-siècle dichter, een poëte maudit met een zuiver poëtisch gevoel. "Berceuse voor teleurgestelden" is een moeilijke, maar erg gave bundel.

Jules Marchena

Carel de Haseth, Berceuse voor teleurgestelden. Flamboyant/P. 1976.

Diana Lebacs

Goede verhalen in Papiamentu

Van de schrijfster Diana Lebacs verscheen eind vorig jaar — nadat zij enkele jeugdboeken in het Nederlands had geschreven — het boekje "Kompa Datu ta konta". Dit boekje bevat zeven korte verhalen voor kinderen met illustraties van de schrijfster zelf.

Jeugdboeken in het Papiaments zijn dringend nodig in het kader van het streven de waarde van het Papiaments voor de opvoeding te erkennen. Er zijn ouders die al vertalend vanuit het Nederlands hun kinderen verhalen kunnen vertellen in het Papiaments, maar een heleboel ouders zijn daartoe niet in staat, moeten volstaan met de Kompa Nanziverhalen die ze zelf in hun jeugd gehoord hebben.

De zeven verhalen in "Kompa Datu ta konta" hebben veel overeenkomst met bestaande verhalen via motieven waarvan ik er hier enkele aanduid: — een figuur vindt zichzelf de mooiste, drijft zijn hoogmoed steeds verder en wordt uiteindelijk gestraft. — een lelijk, ongelukkig, maar zeer vriendelijk en karaktervol meisje moet enkele ogenschijnlijk onmogelijke opdrachten uitvoeren, slaagt daarin en wordt uiteindelijk heel mooi en gelukkig. — een echtpaar doet een gevaarlijke belofte, moet de dochter afstaan, die veel later bevrijd wordt door een knappe jongeman.

De schrijfster tracht heel duidelijk de lezers bepaalde uitdrukkingen in het Papiaments te leren, o.a. ook door er extra nadruk op te leggen via vragen aan het eind van elk verhaal. Deze vragen zijn m.i. totaal overbodig; een kind dat een leuk verhaal gelezen heeft, voelt geen behoefte er een "taallesje" van te maken. Een leerkracht die het boek op school gebruikt zal zonder de vragen een veel interessanter gesprek over het gelezen verhaal op gang kunnen brengen. Heel merkwaardig is de didaktische aanpak in het laatste verhaal, "Kon Djaluna a nase", waar Nederlanders geintroduceerd worden die zeggen: "Wat een zonnetje", en de zon tegen de maan zegt: "Loop naar de maan". De Nederlanders zijn hier bewust opgevoerd vanwege de uitdrukking "Loop naar de maan" die een komisch effekt moet hebben aangezien de zon dat zegt tegen de maan. Zoals dan te verwachten valt volgt na het verhaal de vraag wat de papiamentse uitdrukking is voor "Loop naar de maan". Het lijkt mij niet juist de lezers vanuit het Nederlands een Papiamentse uitdrukking te leren, wel andersom. Het is jammer dat de schrijfster het boekje niet door een kenner van het Papiaments heeft laten doornemen voor het naar de drukker te zenden; nu zitten er een paar storende elementen in. De spelling van het Papiaments is zeer inkonsekwent gehanteerd, waarbij soms een duidelijke invloed van het Nederlands blijkt. Enkele voorbeelden: bria/briya; kunuku/woef; hel/snik; blous/hau-hau; kas/Baas; totolica/diki; ley/rei; rooi. In enkele gevallen klopt de schrijfwijze niet met de gangbare uitspraak of benadert de schrijfwijze juist zozeer de spreektaal dat er problemen kunnen ontstaan: — zonzjá i.p.v. zonzá — fe waar bedoeld wordt for di, fo'i — dididi troka i.p.v. disidi di troka. Enkele onjuistheden betreffende het gebruik van het Papiaments: — ningun rospondi i.p.v. ningun kontesta — stuiver i.p.v. locha — lif i.p.v. dushi of kariñoso — un fuerte abrazo i.p.v. un brasa fuerte — niñeta i.p.v. ñetu — Di kon ningun para pa wanta i.p.v. ...no por a wanta...

Diana Lebacs bezit de gave goede verhalen te schrijven, waar kinderen van verschillende leeftijden en ouderen van kunnen genieten. Het blijkt echter wel moeilijk een taalkundig evenwichtig boek te schrijven door het ontbreken van o.m. een degelijk Papiaments woordenboek. Een auteur is gedwongen zelf bepaalde beslissingen te nemen t.a.v. spelling en zinskonstruktie waardoor gemakkelijk inkonsekwenties ontstaan. Het is te hopen dat veel basisschoolleerkrachten dit boek zullen aanschaffen en tijd zullen vrijmaken om hun leerlingen deze Papiamentse verhalen voor te lezen en zelf te laten lezen..

Enrique Muller

Diana Lebacs, Kompa Datu ta Konta. Korsow 1975

Antilliaans boekennieuws

Vanaf
19 sept. 1976
zal
Watapana
Bowling Club
gesloten zijn en
zal elke avond open
zijn van 6.00 uur n.m.
tot 3.00 v.m. Kom en
probeer onze "STEAK A LA
PARRILLA", geserveerd met
onze bekende Libanese sla.

De nieuwe "Bowling [illegible]
gaan 5 oktober [illegible]
Schrijf tijdig in via
telefoon 25353.

Voor onze leden 20% korting
op elke drank behalve
op frisdranken.

OPENBARE VERKOOP

Op maandag 27 september 1976, des voormiddags om 10.00 uur, zal ten overstaan van ondergetekende notaris, diens waarnemer of associé, ten kantore van de notarissen Joubert, Palm & Senior aan de De Ruyterkade 58A, alhier, ex artikel 1060 Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen, in het openbaar worden verkocht:

het tot 3 september 2024 lopend erfpachtsrecht op een stuk grond, bekend als Blok BZ, kavel no. 1 van het verkavelingsplan "Dominguito" groot 735 m2, gelegen in het tweede district van Curaçao, nader omschreven in meetbrief no. 297 van 17 juli 1964 met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als Kampenjaweg 6A:

De veilcondities liggen vanaf acht dagen voor de veiling ter inzage op bovengemeld kantoor.

Mr. R. L. JOUBERT
Notaris [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
madre, abuela
Sra. Vda. CARMEN [illegible]
DE ESTEBES
e invitan a tres actos religiosos [illegible]
su descanso de su alma.
Serán los días 22, 28 del presente y 12 de Octubre en la iglesia de Nuestra Sra. de Altagracia a las 7.15 de la noche.

Sra. Viuda Delia Estebes [illegible]

Hiermede vervullen wij de droevige plicht kennis te geven van het overlijden van onze collega en leerkracht, de heer

G. I. LACHMAN

in leven onderwijzer aan de St. Elisabethschool te Mundo Nobo.

Hoofd, personeel, ouders en leerlingen
St. Elisabethschool en kleuterschool.

STICHTING BOUWFONDS EIGEN WONING i.o.

Geïnteresseerden tot bouwen van eigen woning kunnen zonder enige verplichting, van hun belangstelling doen blijken door middel van bericht via postbus 223, waarna contact zal worden opgenomen.
Ook instellingen en firma's kunnen reageren.

Radio-Holland Caribbean N.V.

zoekt met spoed enkele
HUURHUIZEN
1 jaar huur vooruitbetaling aangeboden.
Aanbiedingen: tel. 44355, 44831, 43778, afd. PZ.

HET DEPARTEMENT VAN VOLKSGEZONDHEID

maakt bekend

dat de landsapotheek te Barber

BOTICA BANDABAO

o.l.v. Dr. L.H. Bijl, apotheker

ingaande 16 sept. voor het publiek geopend zal zijn van:
maandag t/m vrijdag: 8.00-19.00 u.
zaterdag: 9.00-16.30 u.

De Directeur,
Dr. S. Buma, arts.

Het

bijkantoor in het

Winkelcentrum Colon

is thans telefonisch aangesloten onder

25376

en geopend van maandag t/m vrijdag van

08.00 tot 12.15 uur
en van
14.00 tot 18.00 uur

voor
- het opgeven van advertenties
- zoekertjes
- abonnementen
- betalingen van abonnementsgelden
- verkoop van losse nummers
- afgifte van berichten en ingezonden stukken voor de redactie

Maatschappij zich bewegende op het terrein van vervoer en distributie op de Nederlandse Antillen zoekt:

DIREKTEUR

Gegadigde dient overwicht te bezitten en administratieve ervaring.

Salariëring in onderling overleg vast te stellen, afhankelijk van ervaring en capaciteiten.

Brieven onder letters VXYZ Bureau van dit blad.
Geheimhouding verzekerd.

Noteert U onze
nieuwe telefoonnummers...

BRITANIA N.V.

kantoor Pietermaai 92A

13050-12218

BRITANIA SALES N.V.

Johan van Walbeeckplein 5

13060-13050

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN

BEKENDMAKING

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend dat bij beschikking van de Minister van Economische Zaken de hoogst toelaatbare prijzen aan de kleinhandel en aan de consument ten aanzien van een aantal goederen, per aangegeven verpakkingseenheid voor het eilandgebied BONAIRE, met ingang van 20 september 1976 als volgt zijn vastgesteld:

	verpakking	hoogst toelaatbare prijs aan de kleinhandel per colli	hoogst toelaatbare prijs aan de consument per eenheid	
BABYVOEDING NUTRIX (vanille)	24/200 gr	f. [illegible]	f. 0,99	(+ f. 0,02)
	12/180 gr.	f. [illegible]	f. 1,04	(+ f. 0,04)
KOFFIE DECAF (Nestlé)	12/2 oz.	f. [illegible]	f. 2,17	(+ f. 0,19)
	12/4 oz.	f. [illegible]	f. 3,87	(+ f. 0,38)
NESCAFE (special high roast)	24/6 oz.	f. [illegible]	f. 4,32	(+ f. 1,01)
MAISMEEL AUNT JANINA	10/5 lbs.	f. 20,89	f. 2,32	(+ f. 0,71)
LIGHT CRUST	30/2 lbs.	f. 22,22	f. 0,82	NIEUW
MARGARINE BLUE BAND (gold) (halvarine kuipjes)	40/250 gr.	f. 25,40	f. 0,70	(+ f. 0,02)
	24/250 gr.	f. 18,89	f. 0,87	
	48/454 gr.	f. 67,34	f. 1,56	(– f. 0,02)
	24/907 gr.	f. [illegible]	f. 2,91	(– f. 0,03)
	12/2268 gr.	f. [illegible]	f. 6,92	(– f. 0,08)
MRS FILBERTS gold sp. pk.	24/8 oz.	f. 37,31	f. 1,72	N
soft mug bowls	36/8 oz.	f. 29,58	f. 0,91	(+ f. 0,03)
soft gold bowl	24/1 lb.	f. 37,31	f. 1,72	(+ f. 0,05)
soft whipped	18/2x8 oz.	f. 27,51		
	2x8 oz.		f. 1,70	(+ f. 0,05)
	8 oz.		f. 0,85	(+ f, 0,02)
dieet spread	18/2x8 oz.	f. 22,49		
	2x8 oz.		f. 1,38	(– f. 0,03)
	8 oz.		f. 0,69	(– f. 0,02)
SUN GOLD	30/1 lb.	f. [illegible]	f. 1,43	NIEUW
MELKPOEDER CARNATION (whole milk powder, 26% B.F.)	30/425 gr.	f. 49,64	f. 1,79	N
LACTOGEN	24/454 gr.	f. 50,48	f. 2,27	(+ f. 0,01)
	12/1.135 kg	f. 55,93	f. 5,03	(+ f. 0,01)
NIDO	24/400 gr.	f. 40,29	f. 1,81	
	12/900 gr.	f. 42,29	f. 3,80	(+ f. 0,01)
	6/2.5 kg.	f. 53,02	f. 9,64	(+ f. 0,03)
NUTRICIA	24/1 lb.	f. 40,92	f. 1,84	(+ f. 0,03)
	12/2 1/2 lb.	f. 49,07	f. 4,42	(+ f. 0,08)
	6/5 lb.	f. 46,14	f. 8,31	(+ f. 0,14)
ROOMBOTER BRUUN (gezouten)	200/180 gr.	f. 315,36	f. 1,75	N
	100/365 gr.	f. 280,81	f. 3,12	N
WIJSMAN	100/200 gr.	f. 124,98	f. 1,29	(+ f. 0,06)
	48/400 gr.	f. [illegible]	f. 2,23	(+ f. 0,10)
	36/800 gr.	f. [illegible]	f. [illegible]	(+ f. 0,16)
	12/2[illegible] gr.	f. [illegible]	f. 10,66	(+ f. 0,41)
GEZOUTEN VLEES (Pekelvlees) ALLE MERKEN				
TAILS (rabú)	[illegible]	f. [illegible]		
	[illegible]	f. [illegible]		
	één kilo [illegible]		f. 3,44	(– f. 0,22)
	halve kilo [illegible]		f. 1,72	(– f. 0,11)
EARS (orea)	[illegible]	f. [illegible]		
	[illegible]	f. [illegible]		
	[illegible]		f. 3,16	(– f. 0,09)
	halve kilo [illegible]		f. 1,58	(– f. 0,05)
RIBBLETS (ribtjie)	35 lbs [illegible]	f. [illegible]		
	100 lbs [illegible]	f. 119,76		
	één kilo (1000 gr)		f. 3,22	(+ f. 0,09)
	halve kilo (500 gr)		f. 1,61	(+ f. 0,04)
SNOUTS (snuit)	35 lbs (15.5 [illegible])	f. [illegible]	f. 2,88	(– f. 0,32)
	één kilo (1000 gr)		f. 1,44	(– f. 0,16)
	halve kilo [illegible]			
SINGLES (karni sá koe vet)	35 lbs (15.5 kg)	f. [illegible]		
	100 lbs (45 [illegible])	f. [illegible]		
	één kilo (1000 gr)		f. 6,36	
	halve kilo (500 gr)		f. 3,18	(– f. 0,04)
BONE-IN (karni sá koe wesoe)	100 lbs (45 kg)	f. [illegible]		
	200 lbs (90 kg)	f. 334,74		
	één kilo (1000 gr)		f. 4,52	
	halve kilo (500 gr)		f. 2,26	
BRISKET (karni sá sin vet)	35 lbs (15.5 kg)	f. 86,82		
	100 lbs (45 kg)	f. 253,44		
	200 lbs (90 kg)	f. 515,78		
	één kilo (1000 gr)		f. 6,64	(– f. 0,13)
	halve kilo (500 gr)		f. 3,22	(– f. 0,07)

HET VERKOPEN BENEDEN BOVENGENOEMDE PRIJZEN IS UITERAARD TOEGESTAAN.
DE ABSOLUTE AFWIJKINGEN ZIJN IN DE LAATSTE KOLOM PER EENHEID AANGEGEVEN.

N.B. – verlaging
\+ verhoging
N Nieuw (vastgesteld)

Namens de Direkteur,

[L]ibanese president [v]erscherpt conflict

[R]echtsen in Libanon [o]nderling slaags

[B]EIROET — Eenheden van [de] Marada-brigade, het privé-[leg]ertje van de aftredende Liba[ne]se president Franjieh, zijn [vol]gens rechtse kringen gister[mor]gen in Chekka, een plaats [aan] de Libanese kust op ruim 60 [kilo]meter ten noorden van [Beir]oet, slaags geraakt met [fal]angistische troepen. Er [zou]den zeker vier doden [ge]vallen zijn.

[D]e toch al gespannen verhou[din]g tussen de militante christe[ne]n onder leiding van Franjieh [en] de falangistische partij die [ee]n meer gematigde koers volgt, [he]eft zich hierdoor nog meer [toe]gespitst. De falangisten die de sterkste militie hebben van het rechtse kamp, zijn zeer gebelgd over de wijziging die Franjieh woensdag in de Libanese regering aanbracht. Hij ontnam premier Karami, een gematigde moslem, de portefeuilles van Defensie en Financien, benoemde de rechtse politicus Chamoen tot waarnemend premier bij afwezigheid van Karami en gaf hem de portefeuille van Defensie. De falangisten die onderhandelingen zijn begonnen met de Palestijnen en gematigde moslemleiders om tot een politieke oplossing van het conflict in Libanon te komen, vinden dat Franjieh met zijn optreden ,,olie op het vuur heeft gegooid". Als klap op de vuurpijl liet Franjieh gisteren weten dat er pas na een bestand en na de terugtrekking van de Palestijnse guerillastrijders van alle fronten, onderhandelingen met de Palestijnen gevoerd kunnen worden. Deze verklaring komt neer op een botte verwerping van de stap-voor-stap politiek van de falangisten. Chamoen, die nu drie ministeries beheert — binnen-en buitenlandse zaken en Defensie — heeft voor maandag een kabinetsvergadering uitgeschreven die gehouden zal worden in het hoofdkwartier van Franjieh in Kfour dat in het door de rechtsen bezette gebied ten noorden van Beiroet ligt. Karami wil echter geen kabinetszittingen bijwonen in dit gebied. In Cairo waar hij op het ogenblik verblijft, liet hij weten dat Franjiehs regeringswijziging een ,,dolkstoot in de rug" is. De grondwet van Libanon kent geen ,,waarnemend premier" die de bevoegdheid heeft het kabinet bijeen te roepen. Krachtens een ongeschreven overeenkomst die ten doel heeft het politieke evenwicht tussen de verschillende religieuze groeperingen in het land te bewaren, moet de premier altijd een Soennimoslem zijn. Chamoen is echter christen. Chamoen zei gisteren tegen verslaggevers dat de nieuwe regering slechts een overgangsregering is en dat zij haar ontslag zal aanbieden aan de nieuwe president, Elias Sarkis, als deze op 23 september officieel in functie treedt. Rechtse topfunctionarissen menen dat Franjieh de regering niet zozeer om politieke als wel financiele redenen gewijzigd heeft. Volgens hen heeft Franjieh Karami de portefeuilles van financien en Defensie ontnomen en aan rechtse politici gegeven om de oorlogsschulden van de rechtsen uit de schatkist te kunnen betalen.

In Cairo is gisteren het overleg voortgezet tussen president Sadat van Egypte en vooraanstaande Libanese politici, zowel van rechts als van links.

[S]traf in V.S. [v]oor omkoperij

[W]ASHINGTON — De [Am]erikaanse senaat heeft een [wet]sontwerp aangenomen dat [v]oorziet in een gevangenisstraf [va]n twee jaar maximaal en een [bo]ete van 10.000 dollar voor het [om]kopen van buitenlandse [fu]nctionarissen of een poging [daa]rtoe. Het ontwerp gaat nu [naa]r het Huis van afgevaardig[de]n. President Ford is van [me]ning dat het moeilijk zal zijn [de] bepalingen van het ont[wer]p ten uitvoer te leggen. Hij [wil] liever meer publiciteit geven [aa]n gevallen van omkoperij. De [de]mocratische senator Frank [Ch]urch wiens commissie van [ond]erzoek het aankoopschandaal [bij] de vliegtuigfabriek Lock[he]ed aan het licht bracht, [vo]nde het ontwerp echter te [zw]ak. Hij had alle betalingen in [ver]band met transacties met het [bu]itenland openbaar wil[len] maken. Zijn voorstel werd [ech]ter door de senaat [ver]worpen. Rond 150 grote [Am]erikaanse maatschappijen, [wa]aronder Lockheed, Gulf Oil [en] Northrop, hebben toege[ge]ven dat zij dubieuze [bet]alingen aan buitenlandse [fu]nctionarissen en agenten [he]bben gedaan.

[S]arkis en Arafat [z]oeken uitweg

[S]JTOURA — De gekozen [pr]esident van Libanon, Elias [Sa]rkis, en de Palestijnse leider [Y]asser Arafat zijn vandaag in [de] vakantieplaats Sjoutra, [in] het oosten van Libanon, bij[een]gekomen om een uitweg te [zo]eken uit de Libanese burger[oor]log. De ontmoeting wordt [oo]k bijgewoond door vertegen[wo]ordigers van Syrie en van de [A]rabische liga. Sariks heeft zich [v]oorzichtig afzijdig gehouden [va]n de onderlinge moeilijkheden [in] Libanon sinds hij zes [m]aanden geleden tot president [w]erd gekozen als opvolger van [S]oeleiman Frandjieh. Volgende week donderdag lost [hi]j Frandjieh af. Syrie is op de [b]ijeenkomst vertegenwoordigd [d]oor onderminister van [D]efensie, generaal Naji Jamil. [D]e besprekingen vinden plaats [i]n een hotel in Sjtoura, dat ligt [a]an de voet van de Libanese [b]ergen in een gebied dat onder [c]ontrole staat van Syrische [tr]oepen. De eerste die bij het [h]otel aankwam was de [be]middelaar van de Arabische [li]ga, Hassan Sabri El Kholi.

[G]onococcen [r]esistent

[GENEVE] — Voor de eerste [k]eer is gebleken dat gonococcen, [d]ie een bepaalde geslachtsziekte [v]eroorzaken, resistent worden [t]egen penicilline, zo heeft de we[re]ldgezondheidsorganisatie in [G]eneve meegedeeld. Er zijn [e]nkele gevallen voorgekomen [w]aarin de microbe tijdelijk [w]eerstand bood aan de ge[b]ruikelijke doses penicilline en [w]aren grotere doses nodig om de [z]iekte de baas te worden. Maar [in] de V.S. zijn zieken ontdekt [d]ie penicillinase produceren, [e]en enzyme dat de penicilline [a]bsorbeert waardoor deze geen [u]itwerking meer heeft op de [m]icrobe.

[D]eze patienten zijn met andere [a]ntibiotica genezen. De WHO [v]erzoekt alle dokters de grootste [o]plettendheid te betrachten. [V]olgens de statistiek komen per [j]aar tientallen miljoen gevallen [v]an de betrokken geslachts[z]iekte voor en breidt deze zich [m]et meer dan 15 procent per [jaa]r uit.

Uitvoering Curacao Quintet

Het Curacaosch Quintet (v.l.n.r.) bestaande uit: Angel Salsbach, bas; Jacobo Colina, trompet; Etzel Provence, piano; Rudy Cijntje, Sax; Ramon Penzo, drums en Cedric Ridderplaat zang.

WILLEMSTAD — Het "Curacao Quintet" zal vrijdag 24 september een educatieve programma brengen in het C.C.C.- gebouw te Emmastad. Uitgaande van het standpunt dat kunst een weerspiegeling is van de werkelijkheid van een gemeenschap, hebben Etzel Provence en Angel Salsbach de Antilliaanse Muziek geanaliseerd. In dit programma behandelen zij de "Oorsprong, Structuur en Ontwikkeling" van dat deel van de Antilliaanse Muziek waarvan de analyse is afgerond. Dit programma bestaat uit drie delen. In het eerste deel behandelt Angel Salsbach muziek als weerspiegeling van de werkelijkheid in de geschiedenis van de Nederlandse Antillen, met Curacao als centraal punt. In het tweede deel zal Etzel Provence ingaan op de structuur en inhoud van de Antilliaanse Wals, Mazurka, Danza, Quadrilla, Tambu en deze illustreren. In het derde deel van het programma zal Angel Salsbach de verdere ontwikkeling van de Antilliaanse muziek behandelen. Nadat in het eerste deel, de dominerende Afrikaanse en Europese elementen in de Antilliaanse muziek worden aangetoond, zal Angel Salsbach in het derde deel ingaan op de ontwikkeling van de Antilliaanse muziek als reactie op de Koloniale overheersing en het cultureelimperialisme. De muzikale illustraties zullen bestaan uit:

- Vier liederen uit de slaventijd, die zowel de situatie van de slaven als de Afrikaanse elementen in de Antilliaanse muziek illustreren.
- De "Salonwals" van de Europese Elite.
- De oude Antilliaanse Wals, Danza, Mazurka, Quadrilla, Tambu en de Tumba.
- De moderne Antilliaanse Wals, Mazurka, Danza en Tumba gezongen door Cedric Ridderplaat.
- Een aantal Antilliaanse protestsongs gezongen door Cedric Ridderplaat
- "Rebelyon di Katibu", een compositie van Angel Salsbach die geinspireerd is door de Slavenopstand van 1795.
- De composities "Apatia" en "Revolucion" van Etzel Provence. De composities zijn delen uit de musical "Lucha Final" die in 1972 door Etzel Provence en Angel Salsbach is geschreven en onder directie van Tone Brulin is uitgevoerd.

MEXICOSTAD - Vier gewapende mannen hebben zich in de binnenstad van Mexicostad meester gemaakt van een winkel en verkochten goederen tegen prijzen, die zij zelf believen vast te stellen. Het personeel hadden zij onder bedreiging met vuurwapenen overweldigd en in een kamer opgesloten. Met de opbrengst van hun nering gingen de bandieten vandoor. Het opgesloten personeel werd door latere klanten uit hun benarde positie bevrijd.

BOGOTA - Artsen en verplegend personeel hebben dinsdag in de Colombiaanse hoofdstad Bogotá een massale verkeersopstopping veroorzaakt tijdens een demonstratie, waarmee zij grotere ruchtbaarheid willen geven aan hun landelijke staking tegen het sociale verzekeringsinstituut. Studenten van de nationale universiteit van Bogota die zich bij de actie hebben aangesloten, staken op zijn minst een autobus en een overheidsauto in brand. De staking van het medisch en verplegend personeel in Colombia is al ruim een week aan de gang. Ook in Cali, Medellin, Barranquilla en Bucaramanga worden soortgelijke betogingen gehouden. De stakingsleiding heeft er intussen mee ingestemd op het hoogste niveau, met name met de president van de republiek, onderhandelingen te voeren om uit de impasse te geraken. Aanleiding van de staking is, dat de medici van het sociale verzekeringsinstituut niet opgenomen willen worden onder de rechtspositie van ambtenaren.

ARBOLETES - In het Colombiaanse Arboletes, in de staat Antioquia, zijn verschillende politieagenten verwond toen men poogde dinsdag betogende boeren uiteen te drijven, die probeerden de plaatselijke telefooncentrale en andere overheidsgebouwen in brand te steken.

De demonstranten gingen de politie met stokken en stenen te lijf. De politie riep in de loop van de avond assistentie in van militairen om patrouilllediensten te verrichten nadat de boeren hadden getracht het politiebureau te bestormen. Van officiele zijde is meegedeeld, dat er verschillende arrestaties zijn verricht. In het bericht wordt geen melding gemaakt van de aanleiding van deze ongeregeldheden.

Peking tast naar opvolger van Mao

Partijleiding roept volk op tot steun

PEKING - Het Chinese Volksdagblad heeft gisteren de Chinezen verzekerd, dat er waardige opvolgers zullen komen voor wijlen Mao Tse-Toeng. Op de bevolking werd een beroep gedaan zich te scharen achter de partijleiding.

In zijn eerste hoofdartikel sinds het overlijden van de partijvoorzitter vorige week donderdag zinspeelde hier- [illegible] het officiele blad er op, dat er nieuwe benoemingen ophanden zijn om de talrijke open plaatsen in de hierarchie te vullen. Verwacht wordt dat het ruim 160 leden tellende centrale partijcomite binnenkort bijeen zal komen, wellicht al komende week. Vrijwel alle leden verblijven in de hoofdstad.

Deskundigen zijn van oordeel dat er misschien niet direct beslist zal worden over een nieuwe partijvoorzitter. Er is geen "kroonprins" en de Chinakenners zijn verdeeld over de vraag wie Mao zal opvolgen en hoelang de post vakant zal blijven.

Behalve de post van voorzitter zijn er als gevolg van het overlijden van functionarissen en door zuiveringen nog verscheidene open plaatsen. Zo is het ledental van het machtige permanente comite in een jaar tijd van acht tot vier verminderd. Daarbij komt dan nog het feit dat er onder de leidinggevende figuren ideologische meningsverschillen zijn, zoals ook in de officiele pers is vermeld.

Met het oog op deze verdeeldheid werd in het hoofdartikel van het Volksdagblad een beroep op de Chinezen gedaan "zich zeer nauw te scharen om het centrale partijcomite waaraan de gehele partij ondergeschikt is". "Wij moeten de gecentraliseerde leiding van de partij versterken. Voorzitter Mao heeft ons voor altijd verlaten, maar er zijn waardige opvolgers voor de zaak van de proletarische revolutie, waarvan hij de pionier was", aldus het officiele orgaan.

Intussen waren in de hoofdstad werklieden bezig met voorbereidingen voor de plechtigheden morgen, die het hoogtepunt zullen vormen van de rouwceremonies voor Mao. Aan de poort van de "verboden stad is een reusachtige foto van de overledene in zwart-wit opgehangen. Schoolkinderen maken de straten schoon en er worden tijdelijke toiletten en EHBO-posten ingericht.

Men verwacht dat er ongeveer een half miljoen mensen op het, plein van de hemelse vrede bijeen zal komen, terwijl nog duizenden anderen het gebeuren vanaf de aangrenzende boulevards zullen volgen. Volgens functionarissen zijn er geen buitenlanders uitgenodigd.

In het hoofdartikel van het Volksdagblad wordt een nieuwe uitspraak van Mao aangehaald "handel overeenkomstig de neergelegde beginselen". In overeenstemming hiermee werd gezegd, dat Peking het tot dusver gevolgde buitenlandse beleid zal voortzetten en dat er kritiek zal blijven worden uitgeoefend op het Russische revisionisme.

Referendum voor Sadat

CAIRO — President Anwar Sadat van Egypte heeft bij het donderdag gehouden referendum over de vraag of hij nog zes jaar als staatshoofd moet aanblijven 99 procent van de geldige stemmen voor aanblijven gekregen, zo heeft de minister van Binnenlandse Zaken, Sayed Fahmi aangekondigd. De minister zei dat slechts 5.605 stemmen van het totaal van even meer dan negen miljoen tegen bleken. De 57-jarige Sadat heeft geen serieuze rivaal voor het presidentschap en de overweldigende steun voor hem in het referendum werd algemeen verwacht. Volgende maand zal Sadat voor zijn nieuwe ambtstermijn beeedigd worden. Na de dood van president Gamal Abdel Nasser werd Sadat in 1970 met 90 procent gekozen.

Aardbeving op West-Irian

JAKARTA — Op Irian Jaya heeft zich donderdagochtend een aardbeving met de kracht zes op de schaal van Richter voorgedaan, aldus het meteorologische instituut in Jakarta. in Jakarta. De beving is duidelijk gevoeld in de steden Nabife en Jayapoera. Bijzonderheden over schade of slachtoffers zijn nog niet bekend. In juli van dit jaar is het centrale hoogland van West-Iran door een aardbeving getroffen die aan naar schatting vijfduizend mensen het leven heeft gekost.

Mijnramp in Mozambique

JOHANNESBURG — Radio Mozambique heeft meegedeeld dat in een kolenmijn bij de stad Tete in het centrum van het land een mijngang is ingestort. Daar zouden 140 mijnwerkers bij zijn omgekomen. Het ongeluk gebeurde toen bijna alle mijnwerkers aan het werk waren. De kolenmijn te Moatize bij Tete zijn de belangrijkste van Mozambique en leveren het grootste deel van de brandstof die de industrie van het land nodig heeft.

Radio Mozambique gaf geen datum, maar de Rand Daily Mail in Johannesburg schrijft dat de mijnramp zich in de nacht van woensdag op donderdagochtend 16 september heeft voorgedaan. De slachtoffers zijn bedolven onder tonnen kool en gesteente.

Ontwikkelingslanden werken niet samen

MEXICO — Afgevaardigden van 77 ontwikkelingslanden die op het ogenblik in Mexico vergaderen over onderlinge samenwerking op economisch gebied hebben geweigerd in te stemmen met een voorstel voor de oprichting van een internationale organisatie die de economische belangen van de Derde wereld gaat behartigen, zo is in conferentiekringen in de Mexicaanse hoofdstad vernomen.

Mexico zelf had het voorstel informeel ingediend. Het kreeg zelfs niet genoeg steun om in een volgende fase van de besprekingen in meer concrete vorm te worden gegoten. De plannen voor toekomstige besprekingen over gemeenschappelijke ontwikkelingsprojecten in de Derde wereld zijn tot dusver uiterst vaag, aldus de zegslieden. Een formeel voorstel van Pakistan voor een economische topconferentie van de ontwikkelingslanden werd eveneens afgewezen.

Beurs van New York

Acf industries inc.	35
Akzona inc.	17 1/4
Alcan aluminium ltd	26 1/4
Allegheny powers syst.	20 1/4
Allied chemical system	30 1/4
Aluminium co. of Am.	57
Amax inc.	57
Amerada Hess corp.	22
Am airlines inc.	14 1/4
Am. brands	42 7/8
Am. broadcasting co inc.	34 1/4
Am. can co.	35 7/8
Am. cyanamid co.	27 3/8
Am. electric power	24
Am. home products corp	34 1/2
Am. motors corp.	4 7/8
Am. natural gas co.	37
Am. standard inc.	27 1/2
Am. tel. and telegr.	62
Ampex corp.	7 1/4
AMF inc.	19 5/8
Ampco Pittsburgh corp.	11 1/8
Amsted industries	48 1/8
Anaconda company	30 3/4
Apeco corp.	1 5/8
Armco steel corp.	32 1/8
ASA ltd.	16 1/8
Asarco inc.	16 1/8
Ashland oil inc.	26 1/2
Atlantic richfield co.	54 1/2
Bayuk cigars inc.	4 7/8 B
Bendim corp.	39 1/2
Bethlehem steel	40 5/8
Boeing corp	44 3/4
Burlington ind.	27
Burlington north. inc.	43 1/2
Burroughs corp.	93 7/8
Canadian pacific	18
Carling O'Keefe	3
Caterpiller tractor co.	58 3/8
Celanese corp.	45 1/2
Chase Manhattan corp.	29 1/4
Chessie system	36 5/8
Chrysler corp.	20 1/4
Citicorp	33 7/8
Cities services	54 5/8
Coca Cola	88 1/4
Colgate-palmolive co.	28
Colt industries inc.	50 1/4
Columbia gas system	25
Commonwealth Edison	32
Communications satel.	28 1/2
Consolidated Edison	19 3/4
Consolidated nat. gas	28 3/4
Continental can. co.	32 7/8
Continental oil	37 7/8
Continental tel. corp.	15 1/4
Control data	24 1/8
CPC international	45 1/8
Crown Zellerbach	41 5/8
Curtiss-Wright corp.	18
Curtiss-Wright corp. "A"	15 3/8
Dart industries	25 5/8 B
Delmonte corp.	37 1/2
DOW chemical	28 5/8
Du Pont (E.I.) de Nemou	46
Eastern airlines	129 1/2
Eastman Kodak co.	9 1/8
El Paso nat. gas	91 7/8
Esmark inc.	14 3/4
Exxon corp.	33 3/8
Fairchild camera	55 7/8
Florida power corp.	50 1/8
Fluor corp.	29 3/8
Ford motor co.	43 5/8
Fruehauf corp.	57
Gatx corp.	27 3/8
General cable corp.	30 1/4
General cigar co.	10 5/8
General Electric co.	55 3/8
General food co.	33 1/4
General Motors	70 3/8
Tandy-crafts inc.	19
General publ. utilities	30 1/4
General tel. and electr.	183 1/2
Getty oil	28 7/8
Gilette co.	28 3/4
Goodrich (B.F.) co.	23 1/8
Goodyear tire and rubber	28 1/8
Grace (W.R.) and co.	14 7/8
Greyhound corp.	27 1/2
Gulf oil Canada ltd.	27 7/8
Gulf oil corp.	46 3/4
Heinz (H.J.) co.	21 7/8
Heller (Walter) intl.	19 1/8
Hilton hotels corp.	45 3/4
Honeywell inc.	20 1/4
Illinois centr. ind.	22 1/4
Imperial oil	13 1/8
Insilco corp.	
Int. business mach.	284
Int. flavors and fragr.	26 1/8
Int. Harvester	31 1/8
Int. nickel of Can.	34 1/2
Int. paper	69 5/8

Int. tel. and tel.	33
Japan fund	8 3/4
Johns-Manville corp.	29 1/8
Kansas City south. ind	27
Kansas power and light	19 3/4
Kennecott copper corp.	31 1/4
KLM Royal Dutch Airl	44 5/8 B
Kraftco corp.	45
Kroger co.	24 1/8
Lehman corp.	11 3/4
Litton industries inc.	14 1/8
Lockheed aircraft	10
Lone star ind.	17 1/8
LTV corp.	13
Marcor inc.	19 7/8
Marshal field and co.	24 3/8
Martin Marietta corp.	32 7/8
May department stores	30
MCA inc.	23 1/4
McDonnal Douglas corp	78 7/8
Merck and co.	13 7/8
Metro-Goldwyn-Mayer	23 3/4
Midland Ross corp.	65 3/4
Minnesota min. and ma[n]	62 3/8
Mobil oil corp.	87 7/8
Monsanto	53
Motorola inc.	46
Nabisco inc.	14 1/2
Nat. can corp.	36 1/2
Nat. cash register	25 7/8
Nat. dist. and chem.	14 3/4
Nat. Gypsum co.	46 3/8
National steel corp.	4 1/8
National tea co.	13 7/8
Niagara Mohawk power	21
NL industries	87 7/8
Norfolk and west. railw.	30
North Am. Philips	26 7/8
Northern Illinois gas	18 1/4
Occid. petr. corp.	41 7/8
Olin corp.	23 1/8
Pacific gas and electr.	19 1/8
Pacific lightning co.	5 1/2
Pan Am. world airw.	..
Penn central co.	84 1/4
Pepsico inc.	44 1/4
Phelps Dodge	60 3/4
Philips Morris inc.	10 5/8 B
Philips gloeil. nv	61 7/8
Phillips petroleum	43 1/2
Polaroid corp.	94 1/8
Proctor and gamble co.	21 7/8
Public serv. elec. and gas	23 1/4
Quaker oats co.	27
RCA corp.	17 1/2
Reliance group inc.	35
Republ. steel corp.	60 1/2
Reynolds (R.J.) ind.	29 3/4
Rockwell intl.	48 1/4
Royal Dutch petr.	34 7/8
Santa Fé	8 5/8
Schaefer (F.M.) corp.	99
Schlumberger	69
Sears Roebuck and co.	75
Shell oil co.	15 1/2
Southern co.	35
Southern Pacific co.	58
Southern Railway	49 1/8
Sperry Rand corp.	33 3/4
Standard brands	37 3/4
Stand. oil co of Cal.	54 1/2
Standard oil co. (Ind.)	16 3/8
Sterling drugs	45 1/4
Studebaker-Worthington	38 1/8
Sun oil company	40 1/4
Sun oil comp. pref.	24 5/8
Syntex corp.	33 1/4
Tandy corp.	16 5/8
Tenneco inc.	34 7/8
Texaco inc.	27 7/8
Texas Instr. inc.	114 1/4
Texas utilities co.	20 5/8
Toledo Edison co.	25
Transamerica corp.	13 1/8
Trans World Airl	11 1/4
Twenty Cent.-Fox film	9 3/4
Unilever nv	44 1/2
Union Carbide corp.	64 3/8
Union electric	15 7/8
Union oil co. Cal.	51 1/2
Union Pacific corp.	88
Uniroyal inc.	8 3/4
United brands	8 3/8
United corp.	9 3/8
United technologies	33 1/2
U.S. steel corp.	
Warner Lambert co.	49 1/2
Western Bancorporation	35 1/2
Western union corp.	25 3/4
Westingh. electr. corp.	20 1/8
Wheekabrator frye inv.	18 1/2
Woolworth (FW)	22 3/4
Wrigley (WM)	24 5/8
Xerrox	85 1/4
	66 7/8

Londense goudprijs weer ietwat omlaag

LONDEN — vrijdag is de goudprijs in Londen vastgesteld op 114 dollar per ounce (31,1 gram); dat wil zeggen 1,30 dollar minder dan bij de ,,fixing" tijdens de ochtendhandel uit de bus kwam. Na de middagfixing stegen de noteringen echter weer tot 114,50 bieden en 115,25 laten vergeleken met 113 dollar tot 113,75 woensdag.

Volgens de handelaren in Londen moet de stijging van de goudprijs tijdens de ochtendhandel van gisteren worden toegeschreven aan aankopen ter dekking van baisseposities.

Het resultaat van de derde goudveiling van het Internationale Monetaire Fonds (IMF) was blijkbaar beter dan men had verwacht. De prijsdaling begon op een peil van 115 a 116 dollar onder invloed van winstnemingen. De reacties op het resultaat van de veiling lopen overigens uiteen. Met verrassingen voldoening is vastgesteld dat de belangstelling voor het goud van het IMF veel groter was dan men had aangenomen. Ingeschreven werd op meer dan 3,6 miljoen ounce. Teleurstellend vond men het dat de centrale banken van Zwitserland en Frankrijk niet ingeschreven hebben

Zoals al gemeld lagen de prijzen die voor het goud van het IMF werden geboden tussen 108,76 en 114 dollar en heeft het fonds besloten voor 109,40 dollar te verkopen. Dat levert een winst van 54 miljoen dollar op die in de pot voor de hulpverlening aan de armste ontwikkelingslanden gaat. In Londen werd gisteren opgemerkt dat het nog verscheidene dagen kan duren voor de invloed van de goudveiling op de goudhandel is uitgewerkt.

TEGUCIGALPA - In het departement Valle, in het zuiden van Honduras, in Midden-Amerika, is een autobus met 34 scholieren en hun leerkrachten betrokken geweest bij een verkeersongeluk, waarbij drie personen werden gedood en 34 gewond. Van bevoegde zijde wilde men geen gegevens verschaffen over de oorzaak of toedracht van het ongeluk. De inzittenden waren op weg naar een stad waar men zou deelnemen aan de viering van de 155e jaardag van de onafhankelijkheid van Midden-Amerika van Spanje.

COSMETICA mundialmente renombrá

MERLE NORMAN { BAROQUE / M.N. / SYLMAR

Obtenibel eksklusivamente na

Sulisa

Dividiviweg 7
Telefón 35846

Nylons van het merk **KAYSER** verkrijgbaar in de maten **petite - medium** en **tall**

CUPIDO
Zuikertuintje
Telefoon 36054

Het allerlaatste op de wereldmarkt....
KATOENEN KRINKELSTOFFEN

DEBBIES
STOFFEN BOUTIQUE
Kerkstraat 15

Bo tàbata sabi ku

FECHI

Rifwaterstraat 2-4 tel 24975

ta speshalista den decorashón di

BLACKCORAL?

RELAX 'S ZONDAGS EN EET SMAKELIJK!

Haal bij ons, vanaf 10.00 uur 's morgens verkrijgbaar, porties: pom, pastei, bahmie, nassigoreng, nassi rames (kleine rijsttafel), warme worst, saté, etc. etc.

AZTEKENWEG 12
Tel.: 44081

tegenover de R.K. Kerk van Groot-Kwartier.

AVIS
Rent-A-Car
Telephone 14700

TE KOOP

VILLA

met uitzicht op zee

4 slaapkamers, 3 badkamers, meidenkamer met eigen badkamer, 2 ruime porches, grote woonkamer, keuken met bijkeuken en washok, 1500 m2 erfpacht grond, gelegen in rustige buurt.

Tel. te bevragen
12566-14247-14532.

PERMAKILL & CO.
(experts in pest controle)
Caracasbaaiweg 166

Wij bespuiten uw huis volgens de modernste methodes met electrische machines
Voor bestrijding van alle soorten insecten
Bel 53327

VEILING DOUANE GOEDEREN

Ten verzoeke van de Heer Inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen zullen op 28 oktober 1976 aanvangende des voormiddags te 8.30 uur in de douaneloods aan de Rijkseenheidboulevard ten overstaan van de ondergetekende notaris in het openbaar aan de meestbiedende worden verkocht:

de overeenkomstig artikel 96 van de Algemene Verordening 1908 (P.B. 1949 no. 62) aan het land afgestane goederen, waarvan de opslagtermijn is verstreken.

Kijkdagen: Maandag 25 oktober, dinsdag 26 oktober; en 27 oktober van 7 - 12 en 1 - 4 uur in de voormelde douane-loods.

De veilingscondities en gegevens liggen ten kantore van ondergetekende Kerkstraat 10-A, ter inzage.

Dr. J. A. SCHILTKAMP
Notaris

RADIO HOYER I
tur diadomingo mainta 11.00'or pa 1.30'or

PROGRAMA CU INFORME DEPORTIVO MUSICA VARIA

na encargo di

AIDITA

TE KOOP

BOUWTERREIN

1250 m2

eigendomsterrein en prachtig gelegen, van asfaltweg voorzien, te Abrahamsz.
Inl.: tel. 44003

Het Bestuur van de Stichting Nederlands Antilliaanse Academie roept belangstellenden op voor de hierna volgende kursussen die gegeven worden in het kader van de Lerarenopleiding Nijverheids Onderwijs op Curaçao:

1. LERAAR WERKTUIGBOUWKUNDE
2. LERAAR WIS- EN NATUURKUNDE
3. VOORTGEZETTE OPLEIDING BOUWKUNDE
4. VOORTGEZETTE OPLEIDING WERKTUIGBOUWKUNDE

Vereiste Vooropleiding:
Voor de kursussen vermeld onder 1 en 2: M.T.S. of HAVO.
Voor de kursus vermeld onder 3: akte N-III of N-b of H.T.S.-Bouwkunde.
Voor de kursus vermeld onder 4: akte N-IV of N-j of H.T.S.-Werktuigbouwkunde.
Inschrijving en inlichting tot uiterlijk woensdag 22 september 1976 bij de heer P.D. de Palm, Pablo Duarte Technische school te Buena Vista, tel. 44655.

HET BESTUUR

WEST-END

ZATERDAG 7 & 9 P.M.
ZONDAG 10.30 A.M. & 8.30 P.M.
ANTHONY QUINN, in een aktievolle misdaadtopper

"ACROSS THE 110th STREET"

YAPHET KOTTO — ANTHONY FRANCIOSA
Een straat die leidt naar een niemandsland van misdaad en corruptie.
Engels, Spaanse tekst.
f. 2.50 — f. 1.50 BOVEN 18 JAAR

ZATERDAG 12 P.M.
Een ijzingwekkende thriller

"DR. BLACK, MR. HYDE"

NERBIE CASEY — ROSALIND CASH — STU GILLMAN
Duivelse machten riep hij op, en werd zelf een toomloze monster.
f. 2.50 — f. 1.50 In het Engels. BOVEN 18 JAAR

ZONDAG 6.30 P.M. Op algemeen verzoek, de nieuwe James Bond in:

"LIVE AND LET DIE"

ROGER MOORE — YAPHET KOTTO
f. 2.— — f. 1.25 KINDEREN HALVE PRIJS

KONINKLIJKE MARINE
heeft op Curaçao vacature voor een

maatschappelijk werkster

Vereiste: diploma Sociale Academie of gelijkwaardige opleiding

Schriftelijke sollicitaties te richten aan:
Commandant Zeemacht Nederlandse Antillen
tav. Stafofficier Personeel
Marinebasis Parera
Curaçao

GO -KART - RACES van

CURAÇAO KARTING CLUB

om de Curaçaose Kampioenschappen — tevens selectiewedstrijd voor de Internationale Pan-Amerikaanse Grand-Prix **ZONDAG A.S. 19 SEPTEMBER** om 10 uur a.m.
Kaarten: f. 2,— volwassenen
f. 1,— kinderen onder 12 jaar
Plaats: Hato — weg naar stortplaats "Shoot"

Y A M A H A

Er bestaat gewoonweg geen warme tijd met een

cetron KeepRite

AIRCO

CETRON KEEPRITE AIRCO'S

zijn verkrijgbaar tegen

zeer aantrekkelijke prijzen!

CTC houdt de kosten laag vergelijk de prijzen maar!

CTC-PUNDA
Heerenstraat/Handelskade
Telefoon 13200 — 12456
CETECO CONCERN CETECO CONCERN

CINELANDIA

ZATERDAG 18 OM 7.15 & 9.15 N.M.
ZONDAG 19 OM 9.15 N.M. MAANDAG 20 OM 7.15 & 9.15 N.M.
Zij doodden tegen betaling!
CHRISTOPHER LEE — TELLY SAVALAS — PETER FONDA
HUGH O'BRIEN

"KILLER FORCE"

TELLY SAVALAS
PETER FONDA · HUGH O'BRIAN
O.J.SIMPSON · MAUD ADAMS
and CHRISTOPHER LEE
IN
KILLER FORCE

In het Engels. IN KLEUREN.
ENTREE: Fls. 2.50 — 1.50 BOVEN 18 JAAR

ZATERDAG 18 OM 12.00 N.M. MIDNIGHT SHOW
De Nederlandse bestseller opzienbarend verfilmd!
MONIQUE VAN DE VEN — RUTGER HAUER in:

"TURKS FRUIT"

TURKS FRUIT
Miljoenen waren enthousiast!

In het Nederlands. IN KLEUREN.
ENTREE: Fls. 2.50 — 1.50 BOVEN 18 JAAR

ZONDAG 19 OM 7.15 N.M. Een halve eeuw onsterfelijk amusement.

"DAYS OF THRILLS AND LAUGHTER"

(UIT HOLLYWOODS LACHFABRIEK)
Engels, met Hollandse tekst. IN KLEUREN.
ENTREE: Fls. 2.00 — 1.25 VOLWASSENEN KINDEREN HALVE PRIJS

In ons voorprogramma een speciaal journaal van de Regering Voorlichtingsdienst van het bezoek van de minister-president Evertsz en zijn delegatie aan Venezuela.

DRIVE-IN

ZATERDAG 18, ZONDAG 19 OM 7.00 N.M.
PREMIERE... PREMIERE... Opnieuw met Karl May de boeiende wereld van het Wilde Westen!
LEX BARKER — PIERRE BRICE — DALIAH LAVI

"OLD SHATTERHAND"

Engels, met Hollandse tekst. IN KLEUREN.
ENTREE: Fls. 2.00 VOLWASSENEN
KINDEREN Fls. 1.00

ZATERDAG 18, ZONDAG OM 9.00 N.M.
Gokkers...! Afzetters...! Ze hadden stijl noch klasse! Bereid een rijke heer een half miljoen dollar te beroven.
ROBERT REDFORD — PAUL NEWMAN

"THE STING"

(incluso: "LA MEJOR PELICULA")
EL GOLPE
A GEORGE ROY HILL FILM
A RICHARD D. ZANUCK DAVID BROWN PRESENTATION
ROBERT REDFORD
PAUL NEWMAN

Engels, met Spaanse tekst. IN KLEUREN
ENTREE: Fls. 2.50 BOVEN 18 JAAR

ZATERDAG 18 OM 12.00 N.M. MIDNIGHT SHOW
PREMIERE... PREMIERE... Een spannende film in kleuren.
CHAIYA SURIYAN — ARANYA MAMWONG in een spannende film!

"SNAKE QUEEN"

In het Engels.
ENTREE: Fls. 2.50 BOVEN 18 JAAR

MAANDAG 20 OM 7.15 & 9.15 N.M.

"FROM RUSSIAN WITH LOVE"

ROXY

ZATERDAG 18 OM 7.00 & 9.00 N.M. ZONDAG 19 OM 9.00 N.M.
MAANDAG 20 OM 8.00 P.M. PREMIERE... PREMIERE...
De olietanker "ARABIAN LIGHT" wordt door guerrillas gedwongen de haven van "Tokyo Bay" binnen te varen. Indien met niet op hun verzoek ingaat, zal het hele oliecomplex exploderen.
TETSURO TAMBA — KEN SANDERS — WILLIE DORSEY

"SEAJACKED"

(EL ATENTADO AL COLOSO DE LOS MARES)
Engels, met Spaanse tekst. IN KLEUREN.
ENTREE: Fls. 2.50 — 1.00 BOVEN 18 JAAR

ZONDAG 19 OM 7.00 N.M.
De grootste rampenfilm ooit op het witte doek gebracht!
GEORGE SCOTT — ANNE BANCROFT

"THE HINDENBURG"

(LA TRAGEDIA DEL HINDENBURG)
Engels, met Hollandse tekst. IN KLEUREN.
ENTREE: FLS. 3.00 — 2.50 VOLWASSENEN EN KINDEREN BOVEN 14 JAAR

CINE-RIO

ZATERDAG 18 OM 8.00 N.M.
Een vrouw van aktie en... wreedheid
JOHNNIE HILL — AMERSON BOOZER

"VELVET SMOOTH"

In het Engels. IN KLEUREN.
ENTREE: Fls. 1.00 BOVEN 18 JAAR

ZONDAG 19 OM 9.00 N.M.
MAANDAG 20 OM 8.00 N.M.
Sensationele Chinese film! CHEN KWAN TAI in:
Spanning... avontuur en... aktie!
LEX BARKER — PIERRE BRICE — KARIN DOR

"TREASURE ON THE SILVER LAKE"

(DE SCHAT IN HET ZILVERMEER)
Engels, met Hollandse tekst. IN KLEUREN.
ENTREE: Fls. 1.00 VOLWASSENEN KINDEREN Fls. 0.50

MAANDAG 20 OM 7.00 & 9.00 UUR

"THE FLYHING GUILLOTINE"

(LA GUILLOTINA VOLADORA)
Engels, met Spaanse tekst. IN KLEUREN.
ENTREE: Fls. 1.00 BOVEN 18 JAAR

CASA LEON
2de verdieping
UITVERKOOP
SALE

BLOUSES uit India f. 14.50 en f. 18,—
NU f. 7,50 en f. 10,—
BLOUSONS vroeger f. 16,— en f. 18,—
NU f. 10,—
BLOUSES lange mouwen f. 27,50 en f. 32,50
NU f. 12,50 en f. 14,50
PANTALONS en JEANS vroeger f. 27,50
NU f. 18,—
ROKKEN van f. 16,— tot f. 22,—
NU f. 10,— en f. 12.50
MAXIE JURKEN vroeger f. 48,— tot f. 75,—
NU f. 27,50

LANGE ROKKEN
Speciale prijs f. 22,50
JURKEN van f. 32,50 en f. 36.—
NU f. 20.—
ROK & BLOUSE (set) uit Italië f. 22,50
SHORTS NU f. 8,50 en f. 12,50
OVERGOOIERS
tegen weggooiprijs f. 10.—
TUNIEPAKKEN van f. 47,50
NU f. 27,50
BLOUSE & PANTALON
f. 10.— en f. 15.—
SLACKSSETS NU f. 25.—

1e Verdieping
HERENHEMDEN
van f. 37,50 en f. 50.— 2 voor f. 45.—

CASA LEON
Breedestraat
Otrobanda
Telefoon 24815 — 25566

Strijd om de top voor negers bikkelhard

Sammy Davis Jr. denkt aan ophouden

"Ik denk veel na over het oment waarop ik moet oppen met optreden. Ik ben ast besloten om over twee of rie jaar nog maar twee of drie hows per jaar te geven en dan et nog steeds meer dan onderd procent inzet. Ik wil et ophouden op een moment aarop de mensen zeggen: het ordt tijd".

Dit zegt Sammy Davis junior n in dat "junior" ligt de eerbied pgesloten die de een-meter-cht-en-zestig kleine en zevenvijftig kilo wegende man had oor zijn vader, een onbetekende variété-artiest die zijn oon wel als driejarig een rol gaf n zijn acts en hem zodoende als leuter al de showpap met de epel in de mond gaf. Vijftig ar is het explosieve vier uren oge mannetje dat de wereld eroverde; en vele vrouwen ant tussen mannen voelt hij ich weinig op zijn gemak. rouwen hebben zijn leven eheerst en dat ondanks zijn ele handicaps want Sammy avis is wellicht de enige ekende neger ter wereld ter ereld met één oog die uit overuiging het joodse geloof aanam.

De laatste jaren spaart Davis ich op dringend advies van zijn rts. Tijdens een show in Las egas in 1971 zakte hij in elkaar adat dat eerder al in Seatle ebeurd was.

Zijn gezondheid heeft erg eleden onder zijn nogal intensieve leven en zijn lijfspreuk is sindsdien dan ook: wat heb je aan geld als je er niet van kunt genieten. Hoewel Sammy voor de oorlog al ijverige pogingen deed om tot de show-top door te dringen lukte dat toen niet zo best. Pas tijdens zijn militaire dienst, toen hij veel als entertainer werkte en onder ongunstige omstandigheden erg veell ervaring opdeed, brak hij definitief door.

De dikte van zijn portefeuille groeide mee met zijn roem en hij omringde zich toen veelvuldig met mooie vrouwen. Vooral balletmeisjes waren favoriet en toen hij "viel" voor een van hen liep dat ook prompt mis. Sammy zegt dan ook zelf dat dit huwelijk eigenlijk maar twintig minuten duurde. Hij verraste de wereld door tegen het advies van zijn echte vrienden in, te trouwen met de knappe blonde Zweedse actrice May Britt. Hij was toen al 35 en tegen de voorspellingen in hield dit huwelijk het acht jaar uit. Het echtpaar Davis kreeg een dochter en nam twee zoons aan. In 1970 trouwde hij voor de derde keer met de twintigjarige Altavisa Gore, weer een danseres. Sammy was toen al vierenveertig.

Sammy zei in een gesprek met Henk Vos steeds dat hij, ondanks de fratsen die hij af en toe maakte, beslist geen toneel speelde. ,,Ik geef echt eerlijk antwoord", benadrukte hij. Over de positie van gekleurde atriesten in Amerika zei hij het volgende. ,,Het is altijd een hard gevecht voor een atriest om aan de top te blijven staan, maar voor kleurlingen en negers is het helemaal een bikkelharde strijd. Ik verdien veel geld en geef er veel van uit om de positie van bijvoorbeeld de Indianen te verbeteren. Het nare is dat bij die verdrukte groepen in Amerika het drug-gebruik zulke immense vormen heeft aangenomen.

Als je een Portoricaanse jongen van elf jaar yoor je ogen op straat hebt zien sterven, met zijn verdwaasde broertje ernaast, denk je niet meer aan politike oplossingen maar besef je alleen je onmacht als individu om er wat aan te doen. Daarom vind ik dat het een sociale plicht is van Amerikanen die het kunnen betalen, om geld te geven voor de bestrijding van drugs en sociaal onrecht. De discriminatie zit niet onder de artiesten. Alle collega's die ik ken vechten ertegen, welke kleur ze ook hebben. Hier hoef je niet te vechten. Europa is goed".

Van zijn politieke overtuiging kan eigenlijk niemand hoogte krijgen. Hij gaf veel actieve steun aan de verkiezing van John Kennedy tot president van de Verenigde Staten maar hij trad ook op als ere-gast in een show die op poten was gezet door de uiterst rechtse Duitse krantenmagnaat Axel Springer. Daarnaast verzamelde hij veel geld met benefietvoorstellingenvoor kinderen in Biafra en vertolkte hij een hoofdrol in een musical over de Black Powerbeweging. Hoewel Sammy Davis er niet over wenst te praten doet hij in het geheim veel werk voor de rassengelijkheid in Amerika en geeft hij uit eigen middelen studiebeurzen aan kinderen uit sociaal lagere kringen zonder daarbij een scheiding aan te brengen in ras, religie of huidskleur. In 1975 verbaasde hij weer iedereen door een post als politiecommissaris te aanvaarden in de uit louter negers bestaande stad Langston. Eerder was hij al met de andere kant van de misdaad in aanraking geweest want hij moest samen met zijn beste vriend Frank Sinatra in 1972 verschijnen voor een senaatscommissie die een onderzoek instelde naar de georganiseerde misdaad.

In november 1954 verloor hij een oog bij een auto-ongeluk. Drank was de oorzaak en dat is niet zo verwonderlijk want de duurste limousine die nu in en om Beverley Hills, de goudkust van Amerika", rondrijdt is die van Sammy met telefoon, televisie, radio en een bar aan boord. Over het feit dat hij maar één oog heeft maakt hij zelf de meest lugubere grappen. Toen hij in 1969 Israel bezocht, voerde hij een gesprek met Mosja Dayan en toen dat was afgelopen zei hij: ,,Wij hebben een gezellig gesprek onder twee ogen gehad".

Sammy Davis is wat men noemt ,,binnen". Hij is multimiljonair en hij heeft naast zijn vak maar een werkelijke hobby: het fotograferen van mooie blonde vrouwen met lang haar; vrouwen die dus min of meer lijken op zijn enige levenspartner die hij werkelijk lief heeft gehad: May Britt. In februari gaat hij dan naar Zweden, waar hij naast Elke Sommer de hoofdrol speelt in een film die handelt over een Vietnam-desr-tteur. ,,Een fijne rol over een probleem dat nog steeds brandednd actueel is", zegt Sammy. ,,Het is ook mijn eerste echt grote dramatische filmrol en daar ben ik erg blij mee want ik had niet gedacht dat ik daar nog ooit aan toe zou komen".

,,TCDD maakt mensen erg kwetsbaar"

Het dioxide TCDD, dat bij de fabrieksramp in het Italiaanse Seveso is vrijgekomen, kan bij de mensen, die ermee in aanraking zijn gekomen, de ,,volledige vernietiging" van hun afweermechanisme tegen ziekteverwekkers tot gevolg hebben. Deze veronderstelling is afkomstig van de Vietnamese hoogleraar Thon That Toeng.

In de ontbladeringsmiddelen, die indertijd door de Amerikaanen werden gebruikt., kwamen deze stoffen ook voor en de Vietnamezen hebben er daardoor enige ervaring mee. Italiaanse deskundigen menen, dat men met de opmerking van de Vietnamees terdege rekening gehouden moet worden. Als blijkt, dat de weerstand tegen besmettelijke ziekten door het gif inderdaad is aangetast, moet er volgens de Italiaanse artsen alles aan worden gedaan om de slachtoffers tegen infectie te beschermen. Ze zouden bijvoorbeeld preventief met antibiotica behandeld kunnen worden

Sammy Davis Jr, halfblinde miljionair en grootste entertainer ter wereld heeft een voorliefde voor mooie vrouwen met lang blond haar die hem doen denken aan zijn enige liefde actrice May Britt met wie hij acht jaar gehuwd was. Hier kust hij een Hollandse fan bij aankomst op Schiphol bij het begin van zijn Europese toernee.

Brieven aan een kettingroker (I...

Nico, Een ding is zeker, uit je reacties op mijn twee brieven geef je blijk, dat je nog in ~~staat bent~~ tot een zekere mate van objectiviteit. Je geeft tenminste toe, dat er een vaag verlangen in je bestaat, om met roken op te houden, maar je bent er ook behoorlijk vast van overtuigd dat het je toch niet zal lukken. Daarmee geef je dus toe, dat je de slaaf van je rokertje bent. Daarna sla je weer aardig door. Je zegt me : Je hebt gelijk, ik ga er mee ophouden of in ieder geval ga ik wat minder roken of dat zeker proberen. Blijf nu maar rustig je twee pakjes per dag roken, dan houd je tenminste je positieven bijelkaar en sla geen onzin uit. Het is zelfs mogelijk, dat je me geschreven hebt met je pakje sigaretten ver buiten je bereik. Je loerde misschien al schrijvend met verbeten gezicht naar je vijand die jij wellicht in een hoek van de kamer had gesmeten. Zo'n verbeten houding heeft geen enkele zin, leidt nergens toe. Steek nu eerst eens op en probeer dan weer rustig te luisteren. Lekker he? Geniet er maar van. Toch egenlijk jammer om je zo'n onschuldig genot te ontzeggen. Je voelt je weer mens worden, er zijn al zoveel nare dingen in het leven, dat je jezelf toch warempel zo'n rokertje wel mag gunnen.

Natuurlijk hoor, mijn zegen heb je; ga maar gerust je gang. Een ieder die er zo over den... niet wijs, als di... niemand ... genoegen ... Jammer gen... niet uitsluit... je toont voo... keer hoe im... Neem nog ... kom tot j... ophouden ... nee? "Willen ... sterk uitged... je de wens ... rokers te beh... dus te beh... groep mens... blijkbaar de ... kracht van ... ondergaan. ... hoor ik je ... uitgesloten ... roken, als je ... als ik gerook... geen verlang... sigaret te koes... dan kom je ... beelden aan, hoe je ... weken geleden ... het plafond spron... een ongevallen glas ... laatste pakje uitge... avonds om ... ongenietbaar ha... Je stelt het ... verkeerd, maar de ... nu mogelijk in ku... je ziet de zaken ... nogal wazig ... eens op en probeer ... antwoord te geven ... vraag:

KOESTER JE ... WENS TOT NIET—ROKERS BEHOREN? ... ronduit nee zegt ... op met mijn ge... zegt, ben je nog ... af (maar ... gegarandeer... roken.

Uitlaat-tape om veilig te repareren

Sylglas Nederland heeft een soort verband voor lekke uitlaten ontwikkeld. Om de kapotte plaats van de uitlaat wordt een hittebestendig ,,verband" gewikkeld dat zo definitief afdicht en zo metaalhard wordt dat men er zelfs een volledig losgeroest uitlaateinde weer solide mee aan de knalpot kan vestigen. Reparaties met Sylglas Uitlaat-tape zijn bovendien bestand tegen trillingen, olie en benzine.

Een band van 40 mm breed aluminiumgaas doet dienst als een soort wapening voor de daarop aan te brengen pasta. Met een overlapping van 50% wordt de uitlaat-tape over de kapotte plek gewikkeld, goed aangeklopt en eventueel tijdelijk met een ijzerdraadje vastgezet. Voor het aanbrengen en bijsmeren heeft men een half uur nodig, de hardingstijd bedraagt 12 uur.

Wil men versneld verharden dan moet men de motor gedurende een kwartiertje stationair laten draaien en daarna rustig zonder te hoge toerentallen wegrijden. Sylglas Uitlaat-tape wordt in 2 meter lengte compleet met hulpmiddelen geleverd via autoshops, warenhuizen, doe-het-zelf-zaken, sanitair- en ijzerwarenwinkels. De prijs bedraagt in Nederland fl. 15,--. Of het al op Curacao verkrijgbaar is, is de Amigoe niet bekend.

Volgend jaar huwelijk van Britse kroonprins?

LONDEN - Sinds door de Londense "Daily Mail" werd onthuld dat kroonprins Charles van Groot-Brittannie en Davina Sheffield, althans volgens hun vrienden, volgend jaar zullen trouwen wedijveren de populaire Britse kranten met elkaar om het meest aan de weet te komen over hun mogelijk toekomstige koningin.

Prins Charles wordt in november 28. Hij heeft vroeger eens gezegd dat voor een man "rond de dertig" de beste leeftijd is om te trouwen. Charles komt over enkele maanden na vijf jaar, uit dienst bij de marine.

Davina Sheffield (25) kent prins Charles al twee jaar. Zij werd ook vaak gefotografeerd in gezelschap van koningin Elisabeth en prins Philip. Davina's vader die 8 jaar geleden is overleden was de derde zoon van baronet sir Berkeley Sheffield. Davina's moeder werd vorig jaar vermoord door twee jongelui, die haar luxueuze woning in Ramsden (Oxfordshire) waren binnengedrongen. Davina en haar zus Laura wonen sindsdien meestal in een huis in de Londense gemeente Fulham. Beide zussen leven momenteel van een vast inkomen, dat zij danken aan het geinvesteerde fortuin van hun ouders. Davina had vroeger een winkeltje in Kensington met Ierse snuisterijen, dat echter met financiele flop werd.

Voor de val van Saigon heeft

DAVINA SHEFFIELD

PRINS CHARLES

Davina met een Deens journalist vijf weken doorgebracht in deze stad om er te zorgen voor oorlogsweesjes. Na haar terugkeer in Engeland begon zij geregeld uit te gaan met prins Charles.

In Groot-Brittanie wordt het erg belangrijk gevonden, dat Davina Sheffield een ex-debutante is, die werd opgevoed in een goed Engels pensionaat voor dochters van welgestelde burgers. Daarna was ze in Londen op een school, die jonge debutantes opleidt tot secretaresse.

Ze spreekt behoorlijk Frans en is dol op paardrijden, zeilen en skieen, allemaal zaken van groot belang in de ogen van het Britse koninklijke huis. Davina werd trouwens door prinses Anne, die graag paard rijdt, voor het eerst geintroduceerd aan de kroonprins.

De vaste vriendschap tussen Charles en Davina heeft al geleid tot een discreet, maar daarom niet minder grondig onderzoek door Buckingham Palace en de Britse overheid naar haar afkomst en verleden. Volgens de Britse kranten was de uitslag van dat onderzoek gunstig.

Mona Lisa at te vet

TOKIO (AFP) — De Mona Lisa van Leonardo da Vinci, althans de vrouw die voor dit portret model zat, at te vet en had daardoor een hoog cholestorolgehalte in haar bloed.

Dit is de stellige overtuiging van een Japanse deskundige, dr. Nakamoera, die een diepgaande studie van het werk van de vijftiendeeeuwse Italiaanse meester heeft gemaakt.

Nadat specialisten van het museum het Louvre in Parijs dr. Nakamoera hadden verzekerd, dat de geelachtige kleur van het oogwit van de Mona Lisa niet door veroudering van het schilderij kan zijn ontstaan, kwam de Japanner tot de conclusie dat de ,,Gioconda" erg veel cholestorol in haar bloed gehad moet hebben. Men kan zoiets volgens hem bij iedereen afleiden uit een geelachtige kleur van de huid van knieen en schouders en van de ooghoeken.

Niemand weet op welke leeftijd Mona Lisa, wier portret in de periode tussen 1503 en 1506 in Florence werd geschilderd, overleed. Dr. Nakamoera gelooft dat zij door haar liefde voor vet voedsel niet oud is geworden.

Vrouwen taboe op Athos

ATHENE — Twee Francaises zijn gearresteerd in de monnikenrepubliek Athos in Noord-Griekenland. De twee dames, een lerares en een chemicus, hadden het strenge verbod voor ontoegankelijk van de mannelijke republiek voor vrouwen en vrouwelijke dieren overtreden. De Francaises werden gesnapt, terwijl zij in bikini lagen te zonnebaden op het strand van het schiereiland. Ze werden onder strenge politiebewaking overgebracht naar Thessaloniki om daar terecht te staan. De verschrikte toeristen zeiden dat ze meenden dat het verbod alleen gold voor de kloosters zelf en niet voor het gehele grondgebied van de monnikenrepubliek zoals wel het geval bleek te zijn.

De dames zouden aangelegd hebben met hun boot omdat hun kinderen die bij hen waren, onwel waren geworden. De rechtbank ontsloeg de verdachten van rechtsvervolging wegens onbekendheid met de plaatselijke wetten.

RISSISCHE PRINSES.

In het meer dan duizendjarige bestaan van de monnikenrepubliek was dit het elfde geval dat vrouwen het verboden toegang schonden. De bekendste schendingen van dit verbod waren onder andere die van een jeugdige en schone Russische prinses Tatiana Nikita in 1905, die te gast was in de cel van een amoureuze monnik. Daarna in 1929 door Aliki Dilaraki, de toenmalige miss Europa. In 1931 door de Franse journaliste Marie Souazij die daarop een boek schreef. ,,Dertig dagen met de monniken".

In 1966 nog werden twee Franse studentes Griekenland uitgezet omdat ze Athos hadden weten binnen te dringen. In 1954 werd een herder berecht omdat hij twee vrouwelijke dieren de monnikenrepubliek had binnengevoerd.

Ondertussen is ook anderzijds de monikkenrepubliek in het nieuws want er is weer opstand uitgebroken zoals twee jaar geleden. Een aantal leden van het sekte die een andere tijdrekening volgt het om hun argumenten kracht bij te zetten, een klooster bezet, houdt de daarin de verblijvende kloosterlingen gevangen en heeft de zwarte vlag van de afstand uitgehangen.

WAT? DAT!

WIE DE UITVINDER is geweest van de kuisheidgordel — eufemistisch ook wel Florentijnse gordel ganaamd — kan niet meer met zekerheid gezegd worden. Minstens drie heren bewisten elkaar de eer: een Italiaanse edelman Paolo di Cosimo, de een of andere Duitse monnik en een zekere Emo van Waesten uit Dordrecht. Als u nu denkt dat de kuisheidsgordel alleen maar in de middeleeuwen voorkwam dan vergist u zich toch schromelijk. In 1928 — nog geen vijftig jaar geleden! —

werd in Frankrijk ... Francois René Joifro... maanden gevangenis ... oordeeld, nadat ... dat hij zijn vrou... had gedwongen ... zo'n onmens... tuig rond te l... sensationele proce... binnen-als buiten... bellangstelling trok. ... liefhebbende echtge... ver'zacht'ende om... aan, dat hij het ... werktuig aan de binne... fluweel had bekleed ... vrouw er geen pijn of ... zou ondervinden ... na zijn veroor... een eis tot ... Deze werd ha... nog geen jaar ... met de dorp... natuurlijk te d... andere pikant... was, dat m... René tijdens zijn ... minder dan 14 ... zoeken van minziek... dames mocht ontvangen!... Ze... nog — in het jaar ... — kan een jaloerse ... kuisheidsgordel ... Een smid uit ... zekere Beau ... namelijk te ... vervaardiging ... verantwoorde'en'ge... dragen' chastity belt ... een interview ... de meeste van zijn ... maar, only for fun ... gekocht, maar dat zij bij eigenlijk gebruik wel degelijk doeltreffend zijn. In de laatste drie jaar had hij er al meer dan 30.000 verkocht ... for fun? en h... gebruik? Daar zijn ... nieuwsgierig naar. Voor de sceptische lezeres ... het volle... Hicker... Daly ... vanaf 90 dolla... op maat leverbaar...

GEORGES MAZURE

Kip in tomatensaus

Een kip
bloem
olie
zout en peper
zes tomaten
tomatenpuree
halve citroen
een theelepel suiker
kruidnagel poedereen laurierbladkokend water
paar plakken ui
aardappel meel

Deel de kip in acht stukken. Wentel ze door de bloem. Braad ze in een flinke scheut olie goed bruin. Strooi er dan zout en peper op. Voeg dan de in stukken gesneden tomaten, de uiplakken en de inhoud van een blikje tomatenpuree, de suiker, het sap van een halve citroen, kruidnagelpoeder en een laurierblad toe. Giet er zoveel kokend water op dat het vlees onder staat en stoof de kip in de gesloten pan op een laag vuur gaar. Serveer in de braadpan. Bind de saus met wat aangemaakt aardappelmeel.

Nationale conventie van Jaycees op Bovenwinden

PHILIPSBURG - Minister van Verkeer en Vervoer Jackie Voges opende donderdagavond voor een groot aantal Jaycees en genodigden de 15e National Jaycees Convention welke voor het eerst op St Maarten wordt gehouden. In zijn toespraak drong de minister bij de Jaycees aan om de hele gemeenschap te betrekken in hun activiteiten. Er moeten meer zelf-hulpprojekten komen waardoor vermeden wordt dat methoden ingevoerd worden die niet passen bij onze gemeenschap zei de minister. Zijn toespraak werd met een staande ovatie beloond. De bewindsman eindigde zijn toespraak met de woorden van de bekende Spaanse dichter Antonio Machardo: Reiziger, er is geen weg, wegen worden gemaakt door te lopen.

De conventie werd geopend door het spelen van de St. Maarten Song, een toespraak door Jaycees senator Ben Vlaun en het lezen van het JCI credo door Roland Duncan. Pater Heilleger sprak een gebed uit waarna de convention director Leo Friday dank bracht aan de vele personen en zaken in de gemeenschap die tot het tot stand komen van deze eerste conventie op St Maarten hadden bijgedragen.

Voorzitter van de St. Maartens Jaycees Franklin Byson was in zijn toespraak onder de indruk van het feit dat velen gebruik hadden gemaakt van de uitnodiging om naar St. Maarten te komen voor de conventie. Hij verwelkomde dan ook allen, ook nationale voorzitter Jules Ilario, blij met de velen die gekomen waren en hij sprak de hoop uit dat gedurende de conventie men zou kunnen terug kijken op hetgeen bereikt was gedurende de vijftien jaar maar toch niet stil zou zitten bij hetgeen bereikt was maar door zou blijven werken en zich steeds zou afvragen of het doel bereikt wordt.

PHILIPSBURG. — Voor het bijwonen van de Jaycees conferentie verblijft minister E. Voges dit weekeinde op St. Maarten. Op het vliegveld werd hij o.a. begroet door de heer Bernard Vlaun. Minister Voges is voornemens ook de eilanden St. Eustatius en Saba te bezoeken.

Overname tv. stuit op hoge vraagprijs

PHILIPSBURG - De centrale regering is serieus met overnemen van de plaatselijke televisie zender West Indies Television Network. Afgelopen **weekeind vonden** besprekingen plaats hierover met de eigenaren van het station. De groep zou advies uitbrengen aan de regering. Een schrikbarend hoog bedrag zou gevraagd zijn voor het overnemen. Dit bedrag zou niet in verhouding staan tot de nogal verouderde apparatuur.

Voordelig saldo bij Teenage-verkiezing

PHILIPSBURG. — Van de St. Maarten Teenagers Incorporated is een financieel verslag verschenen over de op 31 juli gehouden Miss Teenage Netherlands Antilles pageant. Van de kaartenverkoop werd een bedrag van 15155,00 gulden verkregen terwijl het eilandsbestuur een subsidie van 5000 gulden gaf. Reklame in het programma-boek bracht nog 3500 gulden op. De totale inkomsten bedroegen 24.276,23 terwijl de uitgaven verband houdend met de show 23.452,81 bedraagt. Er zijn enkel kleine schulden welke nog betaald moeten worden maar het comite had nog een overschot van 823,42 gulden.

Tadao Morikawa verlaat St. Maarten

PHILIPSBURG. — De heer Tadao Morikawa, tot nu toe manager van de Curacao Pioneering nv, het Japanse vissersbedrijf, gaat het eiland verlaten. Vrijdagavond in het **Littlebay Beach** hotel werd een cocktail party voor de heer Morikawa gehouden. Tegelijkertijd werden de nieuwe managers voorgesteld. Deze zijn de heer Akio Fujimoto en heer en mevr. Yoji Shibahara.

Twaalf maanden voor stelende chauffeur

PHILIPSBURG. — Rechter Sinia heeft donderdag in het gerechtsgebouw te Philipsburg de taxi-chauffeur die **onlangs** gepakt werd wegens het stelen van bagage van bezoekers aan het eiland tot twaalf maanden gevangenisstraf veroordeeld. Van de twaalf maanden zijn twee voorwaardelijk.

Dupuy grootmeester

PARIJS - Maître Richard Dupuy, een advocaat, is in Parijs voor de dertiende keer herkozen als grootmeester van de orde van vrijmetselaren onder het grootoosten van Frankrijk. Dit gebeurde tijdens het jaarkapittel **dat van 9 tot en** met 12 september heeft plaatsgevonden.

Dupuy verklaarde bij deze gelegenheid dat de Franse grootloge niet aan politiek doet en dat haar broeders zich beschouwen als techniciens de l'elaboration permanente de la loi morale".

Hij deelde mee dat de orde momenteel 13.000 leden heeft, wat tien procent meer is dan in 1975. Zij houden zich dit jaar vooral bezig met de burgerlijke vrijheden, waar het Franse parlement zich gaat buigen over het "charter van vrijheden".

Minister Chance naar Bovenwinden

PHILIPSBURG. — Commissaris Oldenboom van de politie wordt zondag aanstaande op de Bovenwinden verwacht samen met minister van Justitie Leo Chance.

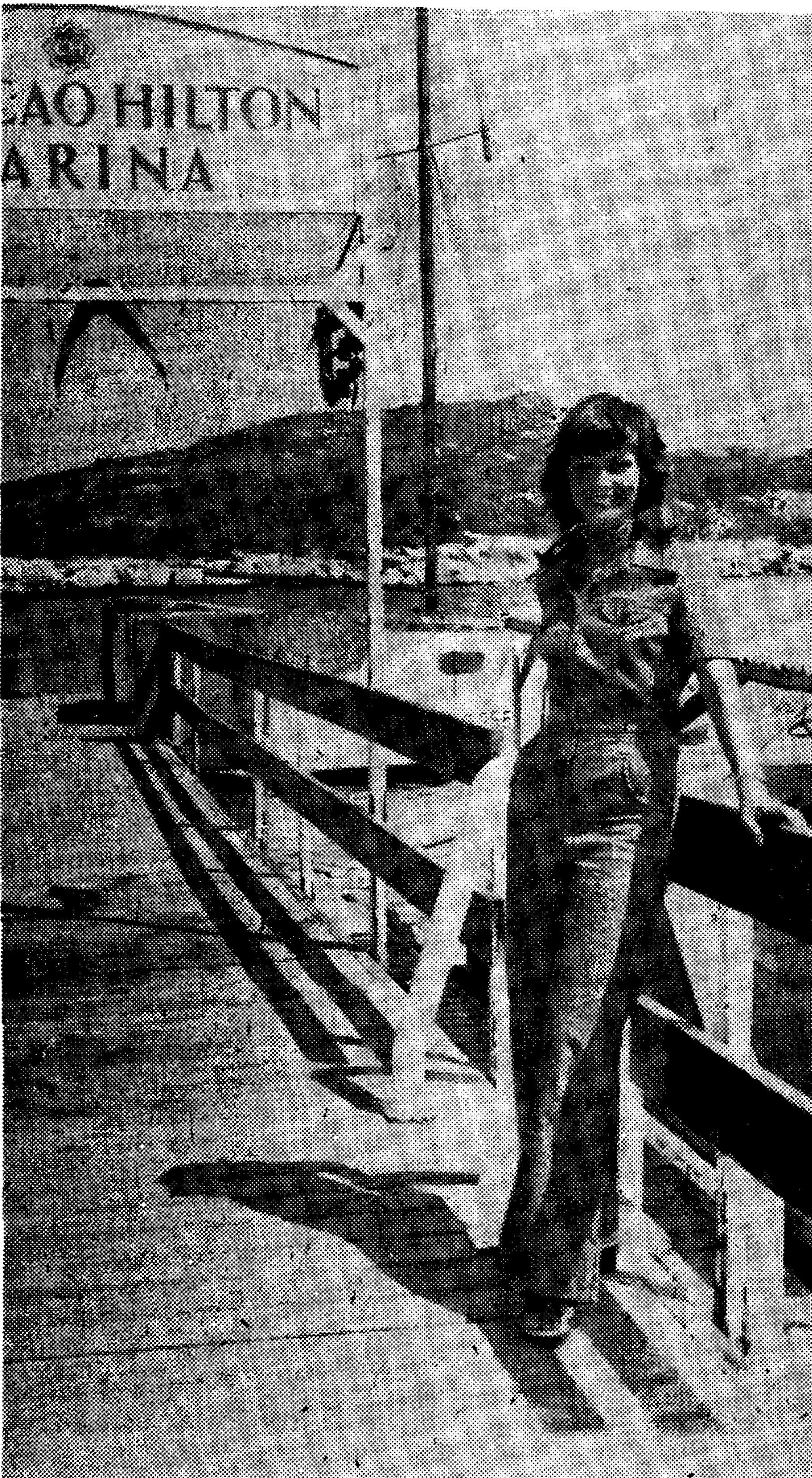
Beiden zullen maandagmorgen de ingebruikneming meemaken van het voormalige landsradiogebouw dat nu omgebouwd is tot een afdeling van het politiebureau. De afdeling vreemdelingendienst, recherche en het bureau bijzondere vergunningen worden allemaal in het nieuwe complex ondergebracht. Daarnaast zal er op de eerste verdieping een conferentiekamer komen en een museumpje van de Bovenwindse politie.

Overijsel op St. Maarten

PHILIPSBURG - Vanaf woensdag bracht de Overijssel een bezoek aan St Maarten. Dondermorgen vond er een schietwedstrijd plaats tussen een team van het schip en een team van de politie-sportvereniging. Dezelfde middag werd een voetbalwedstrijd gehouden welke in gelijk eindigde. St Maarten won woensdagavond een **volleyball**-wedstrijd tegen een ploeg van het schip.

WILLEMSTAD — Miss Curacao 1976 Anneke Dijkhuizen gaat bij het Hilton Hotel werken als „guest activities director". Zij zal vooral de sportevenementen voor de hotelgasten coordineren.

Op de foto Anneke in haar nieuwe werkomgeving.

Filatelienieuws

WILLEMSTAD — Het bestuur van de Curacaosche **Postzegelvereniging** ontving vanuit Nederland de mededeling dat haar penningmeester, Frater Regis, door de Algemene Vergadering van de „Nederlandse Bond van Filatelisten-Verenigingen" benoemd is tot „lid van Verdienste" van deze Vereniging. De daarbij behorende Onderscheiding werd Frater Regis op de bestuursvergadering van deze maand uitgereikt door de Voorzitter van de Curacaose Postzegelvereniging de heer B. Verdonk. Met deze onderscheiding wordt Frater Regis geeerd voor zijn arbeid en werklust getoond bij het bekendheid geven van het postzegelverzamelen in het algemeen. Van zijn hand verschijnen geregeld artikelen met wetenswaardigheden over postzegels van de gehele wereld. Naar wij vernamen vertrekt Frater Regis binnenkort naar Nederland voor een wel verdient verlof. Tijdens deze vakantie zal hij meedoen aan het Bekertoernooi voor de thematische filatelie op 9 oktober te Amsterdam tijdens de viering van de Dag van de Postzegel aldaar. Er moet een voordracht gehouden worden tot het bevorderen van het postzegelverzamelen op basis van de thematische filatelie. Aldus een persbericht

PHILIPSBURG. — Nationale Jaycees voorzitter Jules Ilario werd donderdagavond verrast gedurende de openingsceremonie van de vijftiende nationale Jaycees conventie in het Mullet Bay Beach hotel. De female Jaycees van Curacao verrasten de voorzitter met een grote taart ter gelegenheid van de 15e nationale conventie.

Vragen aan gezaghebber Pandt:

D.P. informeert naar lucratieve manupulaties

PHILIPSBURG. — De fractie **van de Democratic Party Windward** Islands in de eilandsraad van de Bovenwindse eilanden, afdeling St. Maarten, heeft met ernstige ongerustheid kennis genomen van hetgeen staat vermeld in het dagblad Amigoe van dinsdag 14 september 1976, in het artikel onder het hoofd verontwaardiging over aanval op gezaghebber, zo heet het in een brief aan gezaghebber Th. Pandt, getekend door de heer S.W. Hazel.

Op pagina 1 van genoemde editie, in kolom 6 staat onder andere vermeld „De aanval op gezaghebber Pandt wordt geinterpreteerd als een poging van hoge functionarissen op St. Maarten en Curacao om de gezaghebber weg te werken, aangezien de heer Pandt niet heeft willen meewerken aan een aantal lucratieve manipulaties die zij op het oog hadden".

De fractie is ontsteld over een dergelijke publicatie en zal daarom ook gaarne zo uitvoerig mogelijk en schriftelijk worden ingelicht over deze beoogde lucratieve manipulaties, waaraan U uw medewerking hebt geweigerd. De fractie zal het op prijs stellen indien u alle inlichtingen **verschaft** welke u ter beschikking staan, dus ook indien de vragen daarnaar niet **exact verwijzen.**

Vraag 1. Van welke beoogde lucratieve manipulaties door hoge functionarissen op St. Maarten draagt u **kennis**)?

Vraag 2. Wanneer (zo nauwkeurig mogelijk met opgave van maand **en jaar**) werden deze lucratieve manipulaties beoogd?

Vraag 3. Welke hoge functionarissen op St. Maarten waren betrokken bij de beoogde lucratieve manipulaties? Hierbij ware op te geven het aandeel van iedere functionaris bij elke manipulatie.

Vraag 4. Op welke wijze is voor het tot stand brengen van de beoogde manipulaties door iemand een beroep gedaan op uw medewerking hiertoe? (Gaarne een volledige en nauwkeurige omschrijving van deze gevallen).

Vraag 5. Welke personen hebben u benaderd voor het tot stand brengen van lucratieve manipulaties?

Vraag 6. Welk aandeel had elk der personen die u benaderd hebben in de lucratieve manipulaties?

Vraag 7. Draagt u kennis van lucratieve manipulaties door hoge functionarissen op St. Maarten welke u niet hebt kunnen beletten of voorkomen?

De fractie zal voorts gaarne van u vernemen of er officiele of onofficiele bescheiden bestaan welke als bewijs kunnen dienen dat er lucratieve manipulaties werden beoogd door hoge functionarissen of welke kunnen bewijzen dat dergelijke lucratieve manipulaties inderdaad zijn gepleegd. De fractie zal voorts aangezien er wordt gesproken van een aantal lucratieve manipulaties waaraan u niet hebt willen meewerken, van u vernemen welke maatregelen door u zijn genomen om te voorkomen **dat u verder** werd benaderd voor uw medewerking aan lucratieve manipulaties. De fractie zal de antwoorden op de vragen en voorts alle inlichtingen welke klaarheid in deze ernstige situatie kunnen brengen gaarne uiterlijk op vrijdag 24 september 1976 ontvangen.

Arubaans toerisme ontbeerde planning

ORANJESTAD - In zijn openingswoord voor de eerste Aruba marketing seminair zei de voorzitter van de Aruba Hotel Association, de heer Jan de Ruyter, dat deze vergaderingen gehouden worden teneinde de communicatie met elkaar te verbeteren en plannen te maken voor de toekomst. Er werd vermeld dat gedurende de laatste tien jaar het toerisme van Aruba is gegroeid van wege natuurlijke bronnen zoals stranden, zonneschijn en zeer vriendelijke bevolking, maar ook vanwege de val van toeristenoorden zoals Cuba, Puerto Rico, Nassau en Acapulco. Het is een feit dat het toerisme niet gegroeid is omdat het zo gepland was.

Aangezien alle partijen in de vergadering daadwerkelijk deelnemen in deze toeristenindustrie, hoopt men dat van nu af aan de pogingen en de reklame gezamenlijk kunnen worden gedaan en veel meer in samenwerking met elkaar en meer gecoordineerd dan in het verleden het geval was.

Nilo Croes p.r.-man bij ASU

ORANJESTAD. — Tijdens de deze week gehouden bestuursvergadering is de heer Marcolino (Nilo) Croes aangewezen als public-relations man van de Aruba Sport Unie.

De heer Croes is tevens secretaris van de ASU en is te bereiken op **telefoons 4560 en 8723.**

Latijnse mis in Australie

MELBOURNE — De talrijke aanhangers van de zg. Tridentijnse mis in Australie hebben besloten voortaan slechts op geheim gehouden plaatsen op zondag de mis volgens de traditionele ritus van een groep rooms-katholieke priesters te volgen. „Wij willen onze aanhangers beschermen tegen verdere vervolging door de hierachie", zei de vice-president van de Latin Mass Society, John **Longhnam,** in Melbourne. Tot dusver werden de door de paus verboden mis in Australie door dissidente priesters openlijk in bepaalde kerken gelezen. De laatste dagen hebben echter enkele bisschoppen de betrokken pastoors verboden de aanhangers van de Tridentijnse mis toe te laten. De Latin Mass Society, niet de enige van die soort in Australie, heeft de laatste twee weken een toevloed van nieuwe aanhangers gekregen.

PUBLIEKE OPINIE

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden stukken verkort weer te geven. Voor publikatie in aanmerking komende stukken worden met de volledige naam van de inzender ondertekend. Opname van stukken in deze rubriek betekent niet dat de redactie het met de strekking van deze stukken eens is.

Een gezwel wordt uitgesneden

Een voor velen aanstoot gevende afdeling van ons Psychiatrisch Ziekenhuis moet met zijn werkwijze stoppen. We bedoelen de Dr. Capriles-kliniek, een fraai gebouw waar duistere aktiviteiten plaatsvinden met een gemengde patientenbevolking. Zo zagen we rondetafelgesprekken waar iedereen zomaar wat kon zeggen; we zagen zelfs zogenaamde therapieen waar de patienten in een kringetje op de vloer lagen; we zagen 't niet (want je kan het verschil niet eens meer zien), maar we weten wel dat er meer personeel dan patienten rondloopt; en ook schijnen ze soms eerder nog mensergerjeniet met elkaar te pelen of zomaar met een patient zitten te praten, dan dat ze bedden soppen of de orde handhaven of andere nuttige dingen doen.

Er zijn heel wat bedden onbeslapen! Terwijl Rustoord laat zien hoe het ook kan: gewoon de hele zaal vol. Dat moet op die Dr. Capriles-kliniek toch ook kunnen. Als je de patienten nu **eens een jaar zou opnemen in plaats van de acht weken die ze er nu zijn, dan telt 't wel aan.**

Wat ons ook een bezwaar lijkt is dat allerlei mensen zo maar wat te zeggen hebben over de patient: psychologen, maatschappelijk werksters, arbeidstherapeuten (of hoe ze mogen heten), verplegers, verzorgers. Waar blijft de dokter nou eigenlijk? Genezen zou ik zeggen, en verder geen gedonder.

De jongeren zijn al lastig genoeg. Over sex praten ze en over de maatschappij (die zal wel weer de schuld hebben, of de overheid),

Wat je helemaal niet begrijpt is dat allerlei ontslagen patienten nog terugkomen ook. Soms nog maanden lang. Zomaar. Ze lijken het wel leuk te vinden! Wat ik trouwens hoorde is dat die patienten daar vrijwillig zijn en zelf mogen zeggen wat ze willen. Nou vraag ik je. Alsof 't gewoon mensen zijn! Nee, het is goed dat daaraan een einde komt. Laten ze de boel sluiten of er iets nuttigs mee doen, dan zijn we van dat gedoe verlost en kan Rustoord weer overgaan tot de orde van de dag".

Hierboven staat het sarcastische stukje **dat me uit** de pen vloeide naar aanleiding van de **verbittering** die ons op de Caprileskliniek beving toen we (zij het indirekt) vernamen dat de dagen van onze therapeutische gemeenschap geteld zijn. Twee jaar bijna is hier door een ongewoon eensgezinde groep mensen gewerkt en geprobeerd de image van **de psychiatrie** wat op te vijzelen.

Ruim 150 clienten hebben hier op vrijwillige basis in deze open kliniek allerlei therapieen ondergaan. We waren volop in ontwikkeling. Het enthousiasme op de kliniek was groot genoeg om 't gebrek aan morele steun van directiewege (de laatste tijd) en van de overheid te kompenseren. Sinds kort evenwel heeft dit enthousiasme plaats gemaakt voor verslagenheid nu dit alles botweg gestopt lijkt te gaan worden. Gekapt door instanties die de voorkeur lijken te geven aan kwantiteit boven kwaliteit, meegaandheid boven creativiteit, en een autoritaire aanpak boven een teammatige. Wat valt daar verder nog tegen te argumenteren?

DICK BRAAKMAN, (arts).

LOS ANGELES — De 43-jarige Tobby Jones is donderdagnacht in de Californische stad Los Angeles door de 46-jarige Johnny Watkins doodgeschoten. De twee hadden ruzie gekregen over de vraag wie nou **van wie een dollar kreeg bij het** kaartspelen. Hierbij trok Watkins een mes en bracht Jones om het leven. De politie heeft de kaartspeler na het drama gearresteerd. Hij zal wegens moord worden aangeklaagd.

Aruba Jaycees i Aruba Jaycees Female Chapter pa medio di esaki quier gradici henter e comunidad cu a patronisa Jaycees Fancy Fair e ultimo tres fin di simannan, i asina yuda Jaycees pa yuda nos comunidad.

Number ganador di e televisor di color ta:

4958

Ganador favor yama B. de Cuba 3553, R. Leander 3573

DA VINCI

„De nieuwsgierigste mens leert fietsen"

(door Maarten Beks)

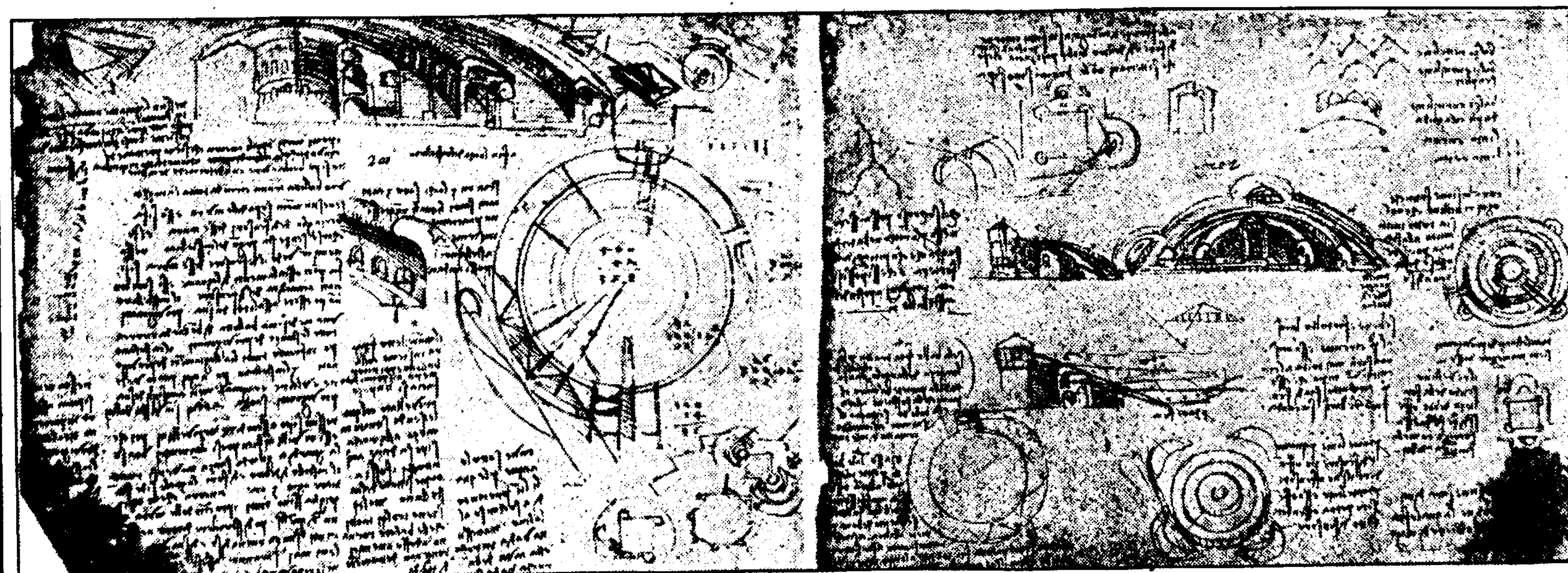
Leonardo da Vinci (1452-1519) was ontmoedigende mate begaafd en een bemoedigende manier ijverig nieuwsgierig. Sigmund Freud eft eens over hem gezegd dat „hij ek op een man, die in duisternis twaakte, terwijl de anderen nog iepen". Eigenlijk gaf Freud daaror aan Leonardo én zijn tijd iets weinig en in ieder geval aan de neraties na hem veel te veel eer, ant Leonardo werd geboren in een iljanter milieu dan hij in welke dere eeuw wakker wordend, zou ebben aangetroffen. En toch stond j tamelijk alleen.

Freud heeft waarschijnlijk willen zeggen dat Leonardo de wetenchappelijke mentaliteit belihaamde in een tijd, waarin de naurwetenschappelijke methode op jn best geringschattende tolerane (van literaire zijde) en op zijn echts serieuze belangstelling (van e zijde der inquisitie) ontmoette. eonardo heeft zijn leven lang op en beetje op zijn tenen moeten loen om voor vol te worden aangeien door middelmatige vervaardiers van humanisten-iatijn en om ijn volmaakt oorspronkelijke deeën ook ingang te doen vinden ij de arrogante beoefenaars van e hoog aangeschreven kunst van et plagiaat. In zijn eigen woorden ie de kern van het conflict tussen enken en geleerd zijn bij de naam oemen, heet het: „Omdat ik niet eletterd ben (d.w.z. geen latijn chrijf) weet ik dat zekere zelfingeomen personen mij verwijten zulen maken. Zij zullen zeggen dat k, een ongeletterde, niet kan uitrukken wat ik behandelen wil. Maar zij weten niet dat mijn onerwerpen eerder dienen behandeld te worden door middel van xperimenten dan door middel van woorden — en ondervinding was mmers de leermeesters van hen die oed schreven. Daarom neem ik het xperiment als meesteres en zal ik aarnaast steeds verwijzen".

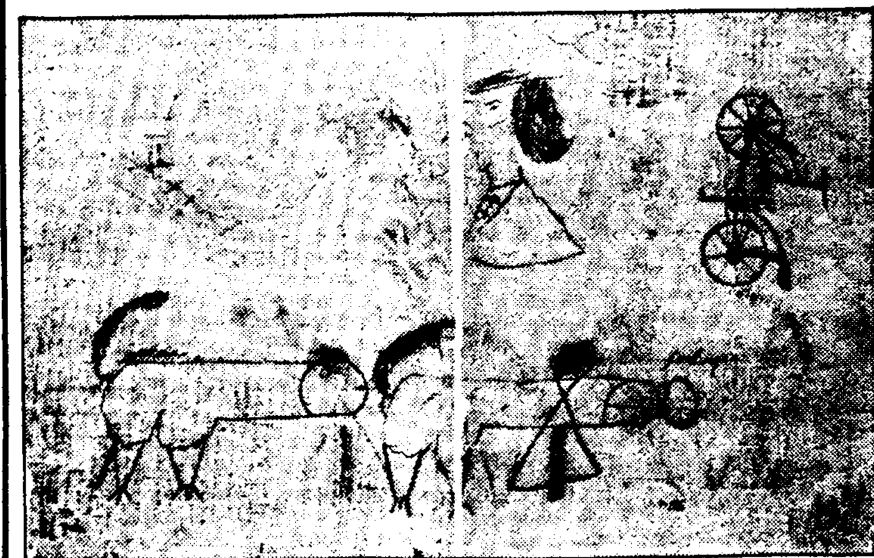
Ziedaar het conflict tussen het wetenschappelijk denken (waarnemen, meten, vergelijken, controleren, opklimmen van bijzondere naar algemener waarheden) en de wijsheid der geleerden, die vaak heel wijs en onvoorstelbaar geleerd waren en dikwijls ook alleen maar uitzonderlijk pedant.

Overigens is er even weinig reden om Leonardo's tijd „duister" te noemen, zoals Freud deed, als om de renaissance te kwalificeren als „een terugkeer naar het licht van de rede na de duistere jaren van middeleeuws geloof en bijgeloof".

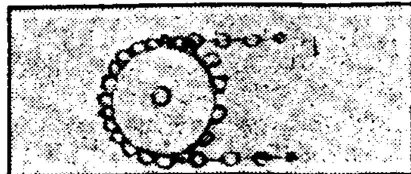
Ik ontleen deze schoolboekjesdwaling, die de duisterste 19e eeuw in herinnering roept, evenals Freud's tendentieuze uitspraak, aan een boek waarover ik overigens alleen maar goeds wil verstellen; t.w. het vorig jaar door het Spectrum uitgebrachte uiterst doorwrochte werk „Leonardo da Vinci". De oorspronkelijke titel „The Unknown Leonardo" had overigens veel beter gehandhaafd kunnen blijven, want het boek bevat veel nieuws en introduceert inderdaad een Leonardo, die tot voor kort een onbekende was. O.a. omdat de geleerden, die aan dit grote boek hebben meegewerkt, een paar jaar geleden ook eens naar de achterkant van Leonardo's schetsboekbladen hebben gekeken én omdat Leonardo zelf onlangs eindelijk een boekje heeft opengedaan, dat na eeuwen en eeuwen zoeken in een Spaanse bibliotheek is teruggevonden. Maar daarover, om de spanning er nog even in te houden, straks nader.

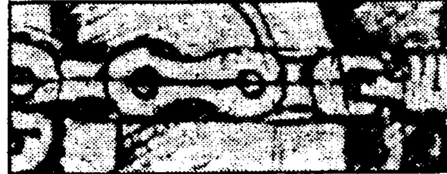
De voorzijden van de bladen uit de Codex Atlanticus die tot voor kort op albumvellen waren opgeplakt.

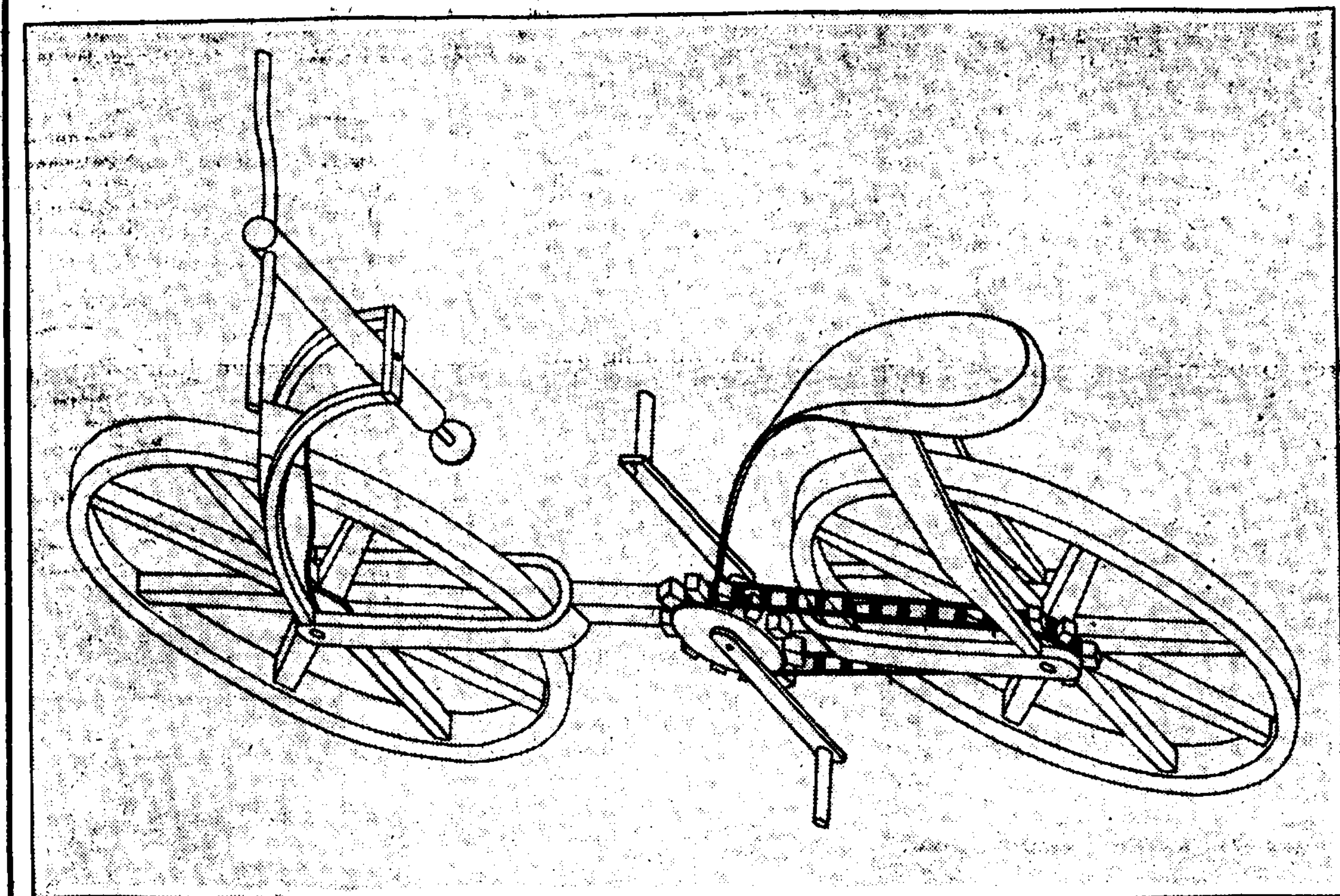
De achterzijden van de bladen 48a en b, die bij de restauratie van de Codex Atlanticus te voorschijn zijn gekomen. Rechts bovenaan de fiets.

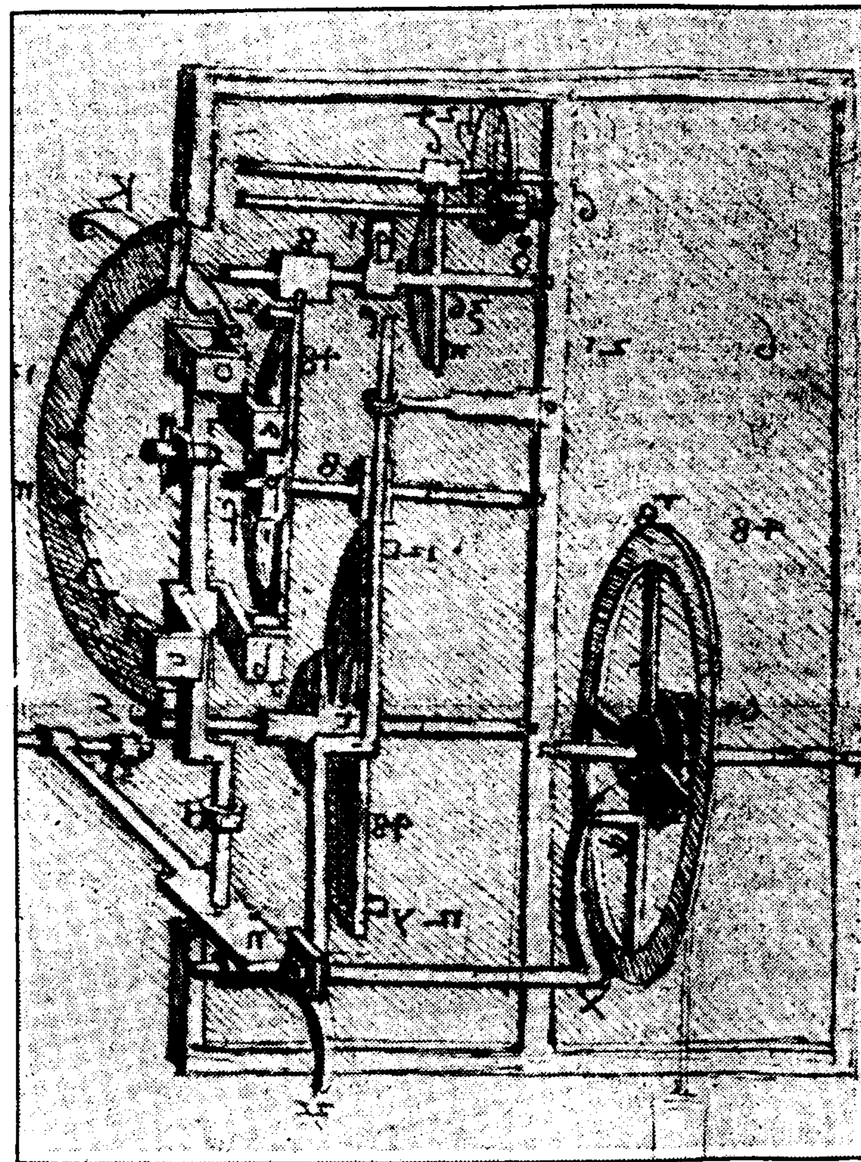
Afbeelding van tandwielconstructies uit de Codex Madrid.

Afbeelding van kettingverbinding uit de Codex Atlanticus.

Een moderne projectie-tekening van Leonardo's fiets.

Tekening van een klok, die geheel op gewichten loopt, met slagmechanisme. Aangetroffen in de Codex Madrid I.

Opper-commando

Ik veronderstel dat de eigenlijke schrijvers van dit boek — de tien meest eminente Leonardo-kenners van deze tijd onder opper-commando van Ladislao Reti — niet verantwoordelijk gesteld kunnen worden voor de één pagina lange algemene, al te algemene inleiding, waarin Leonardo nu eens „in duisternis ontwaakt" en dan weer wakker wordt, „terwijl de wereld voor hem gereed ligt". Leonardo „product van zijn tijd, maar ook vormgever aan zijn en onze tijd" kan onmogelijk gewerkt hebben in een milieu van slapenden enerzijds en verwaten samenstellers van latijnse citaten-boeken anderzijds. Leonardo is — het hele boek getuigt ervan — niet in duisternis ontwaakt, maar in het wakkerste, nieuwsgierigste en overmoedigste van alle tijdperken. Alle uitvindingen, die de geschiedenis van de eeuwen, die ons van Leonardo scheiden, hebben bepaald, zijn in Leonardo's jaren gedaan. Leonardo heeft het buskruit niet uitgevonden, noch het kompas, de boekdrukkunst en de dubbele boekhouding en ook de ontdekking van Amerika staat niet op zijn naam (gedaan in het 40ste jaar van Leonardo's bestaan). De wereld rond het grote licht uit Vinci had niets slaperigs. Veeleer kan men er zich erover verwonderen, dat iemand, die temidden van zoveel sterren geboren wordt, nog de kans krijgt om uit te groeien tot een meteoor en dat ondanks het feit dat hij zijn meest revolutionnaire projecten angstvallig in hermetische schetsboeken verborgen heeft gehouden voor zijn tijdgenoten.

Leonardo's tijd had goede en kwade kanten: hij kreeg de kans om vrij ongestoord zijn weg te gaan, maar was ook wel gedwongen tot het inslaan van voor ons onbegrijpelijke zijwegen. Hij had de mentaliteit van de moderne onderzoeker, maar trad ook op in rollen — in de ogen van zijn tijdgenoten de meest spectaculaire — die nu allang niet meer passend worden geacht voor een geleerde en zelfs niet voor een kunstenaar: men kende hem (aldus zijn biograaf Vasari) als sterke man, die in het openbaar zijn kracht toonde, en als een uitzonderlijke mooie man, als improvisator van sierlijke madrigalen en als een meester op de luit (die natuurlijk zijn eigen instrument had gebouwd en daardoor weer zozeer in akoestische experimenten verzild raakte dat hij bijna de piano en practisch de polyfonie uitvond); zijn hele leven is hij op — in onze ogen — tamelijk schaamteloze wijze bezig zichzelf te verkopen aan de meest biedende: koningen, tyrannen, vriend of vijand.

Hij is een asceet met een zeer hoog ethos, maar gedraagt zich daarom met des te geruster geweten, lijkt het wel, als een courtisane (of een modern atoomgeleerde). Zijn sollicitatie-brieven doen [illegible] kennen als iemand die alles [illegible] maken, bruggen, gigantische b[illegible]den, steden, vestingwerken, waterlopen, oorlogstuig (hoewel hij slechts afschuw en verachting voelde voor de oorlog) en onvoorstelbaar vernuftige wonderwerken voor de betere bruiloften en partijen, als hij maar de kans krijgt om ook de ideeën ten uitvoer te brengen, die hem echt bezig houden. Hij werd dus niet eeuwen en eeuwen te laat of te vroeg geboren, maar precies op tijd, ook al deed hij, alle nieuwsgierigen overtreffend in inventie en bemoeizucht, een hele reeks van ontdekkingen, waarmee zijn tijd en de daarop volgende eeuwen nog niets wisten aan te vangen.

Veel van wat Leonardo aan schilderend getekende ideeën uit de mouw heeft geschud — als „concept"-kunstenaar in de actueelste zin van het woord én als technisch en wetenschappelijk onderzoeker — moest veel later nog eens „nachempfunden" worden En wat de nakomelingen ervan maakten miste bijna altijd de doelbewuste, direct en elegante aanpak, waarmee Leonardo de zaak had benaderd, want het kunstenaarschap van Leonardo is in alles wat hij ver buiten het terrein van de kunst heeft gedaan toch tegenwoordig als **stijl**, teken- en denkstijl. Hij vond wat hij zocht, liep in een rechte lijn van probleemstelling naar oplossing; alles wat hij deed — hoe triviaal of diepzinnig ook — had het waarmerk van die engelachtige intelligentie, die hem onvergelijk en griezelig maakt en waardoor hij nu eens een aan alle menselijke wetten ontstegen dan weer een bijna gewetenloze indruk maakt. Hij is de volmaakte macchiavellist van het rijk van kunst, wetenschap en techniek.

Ook in Leonardo's rijk van de geest heerst alleen de „staatsraison". Hij lijkt een ijskoude geest met ijskoude hartstochten (eerste en enige verschijning op aarde van de mutatie „Uebermensch") en alleen zijn „Tractaat over de Schilderkunst" alsmede in zijn landschaps- en diertekeningen — hij stond bekend als dierenvriend — staan in de toonaard van een warm-menselijke ontroerbaarheid. In het Tractaat, een meesterwerk van concieze definieerkunst overigens, zoekt hij naar woorden, terwijl hij gewend is alles in volmaakt en moeiteloos getekende beelden te formuleren. Daar probeert hij met name zijn houding te bepalen tegenover het landschap, misschien het enige dat hem werkelijk kon imponeren, al stelt hij zich ook hier te weer: „De schilder twist en wedijvert met de natuur". Ziedaar de renaissancistische afrekening met de „nabootsing der natuur", die zolang voor renaissancistisch is gehouden. De schildert imiteert niet, hij discuteert. Dat is geen verzet tegen de natuur, maar een opgave die de natuur aan de mensen oplegt).

Snelheid

Voor ik ertoe over ga de schoonheid en de snelheid van Leonardo's gedachtengangen te adstrueren aan een ontwerp voor een voertuig, dat vier eeuwen later pas op gang zou komen, moet nog even gewag worden gemaakt van een mede op Leonardo's naam staande uitvinding/ontdekking, die zozeer ons bewustzijn beheerst, dat we ons nauwelijks meer bewust zijn dat hier van een uitvinding sprake is: de kunst als tweede natuur. Het is een onzichtbaar geworden uitvinding, omdat de door deze kunstgreep op gang gebrachte ontwikkeling niet de eigenschappen van de zichtbare buitenwereld, maar de inrichting van het zien zelf, de instelling van het menselijk oog, radicaal heeft veranderd. Het nieuwe Leonardoboek noemt deze ontdekking, in navolging van de kunsthistoricus W.M. Ivens, „het belangrijkste wat er tijdens de renaissance is gebeurd, t.w. de invoering van een nieuwe, gerationaliseerde (door het verstand ontworpen en gecontroleerde), manier van zien". Deze ongelooflijk ingrijpende en nog steeds ons wereldbeeld beheersende „uitvinding", die bijna het karakter heeft van een schepping uit het niets, wordt aangeduid als de uitvinding van het lijn-perspectief, ook wel genaamd wetenschappelijk of centraalperspectief. De rede beheerst sindsdien, met behulp van het oog, dat de maat van alle dingen wordt, de zichtbare wereldorde. Voortaan wordt alles getekend vanuit een souverein menselijk standpunt. Het goddelijk perspectief (alles zien in het licht der eeuwigheid, dat de „Divina Commedia" en de werken van Giotto en Piero della Francesca beheerste, heeft afgedaan. De schilderkunst heeft de mensen het eerst duidelijk voorgerekend hoe hij regelend moet optreden in de wereld.

Wetenschap

Deze revolutie is ontkend door Florentijnse kunstenaars (o.a. Alberti en Brunelleschi) en de belangrijkste van hen is Leonardo, die de kunst tot een wetenschap wilde verklaren, tot een methode van onderzoek van de zichtbare wereld, die de andere exacte wetenschappen op betere gedachten kon brengen. Ter herinnering: een opzienbarende tentoonstelling in het Rijksmuseum in Amsterdam heeft ons er onlangs opmerkzaam op gemaakt, dat ook de beginselen van de „Anamorfose" door Leonardo zijn geformuleerd. (Anamorfose: de kunst van het vervormen/misvormen van beelden, zodanig, dat deze door een spiegel of door het oog kunnen worden gecorrigeerd tot bedriegelijk natuurgetrouwe en plastische afbeeldingen). Perspectief en anamorfose samen bepalen het beeld van de laat-renaissancistische, de maniëristische en de barok-architectuur én van de theaterbouw, zoals dit jaar door een belangrijk tentoonstelling in het Noordbrabants Museum in Den Bosch werd duidelijk gemaakt.

Waarom nu dit nieuwe, monumentale boek over een man, over wie al eeuwen lang heel wat meer bekend is dan hierboven in de gauwigheid kon worden samengevat. Omdat Leonardo zo'n tien jaar geleden in een nog onthutsender gedaante aan de wereld, eerst de wereld der ingewijden, nu ook aan ons allen, verschenen is door de ontdekking in de Nationale Bibliotheek in Madrid van een aantal voor altijd verloren gewaande notitie-boeken, nu bekend onder de namen Codex Madrid I en II (namen van andere, al lang bekende schetsboeken: Codex Atlanticus, Codex Arundel, Codex Urbinas, Codex „over het vliegen van vogels" etc.)

De Codices Madrid behandelen zo verschillende onderwerpen als ontwerpen voor muziek-instrumenten (een fluit met klepper, die vooruitgrijpt op de moderne Böhmfluit, en een piano-achtig instrument) militaire architectuur (omlegging van de Arno), ballistiek, hydraulica, tijdmeting, machine-constructie. „De meest genadeloos nieuwsgierige mens in de geschiedenis" (aldus Kennith Clark) is door de vondst in Madrid weer wat dichterbij gekomen, maar hij is er ook nog onoverzichtelijker en onwaarschijnlijker door geworden.

Maar er is nog meer nieuws: een paar jaar geleden is men er eindelijk toe overgegaan een al lang bekend manuscript, de Codex Atlanticus, te restaureren. De bladen daarvan zijn in de 16e eeuw op grote albumvellen geplakt en in een uitermate kostbaar schrijn opgeborgen. De man die dit heilzame werk heeft verricht, heeft ervoor gezorgd dat ook de achterzijden van deze bladen leesbaar bleven, maar alleen als deze door Leonardo persoonlijk waren beschreven. Dat nu blijkt niet zijn gebeurd met de door anderen — veelal leerlingen van Leonardo beschreven bladzijden die thans alle aandacht hebben.

De bladzijden 132 verso (achterkant) en 133 verso, die eens een geheel hebben gevormd, onthulden, behalve een paar redelijk krasse voorbeelden van kinderlijke pornografie plus een caricatuur van Leonardo's geliefde leerling, dienaar en model Salai, een eveneens onhandige tekening van een voertuig, dat zich op twee wielen kan voortbewegen en dat sprekend lijkt op de fiets, zoals wij hem kennen en zoals de eerste ontwerpers van de „vélocipède" (ontwikkeld tussen 1818 en 1890) zich hem niet hebben kunnen dromen. Het was niet te geloven en dus geloofden aanvankelijk de deskundigen niet, maar zij baseerden hun ongeloof op zo fantastische, ongeloofwaardige veronderstellingen, dat deze door de schrijver van het „fiets-hoofdstuk" in het nieuwe Leonardo-boek, Augusto Marioni, gemakkelijk worden ontzenuwd. Hij wijst zijn voorzichtige collega's die liever het ongeloofwaardige geloven dan het ongelooflijke, erop, dat de tandwielen van het aandrijvingsmechanisme en de ketting (allemaal essentiële onderdelen, waaraan de 19e-eeuwse ontwerpers niet gedacht hebben) precies overeenkomen met tekeningen daarvan in de pas ontdekte Codex Madrid. Bovendien legt Marioni verband tussen het tandwiel met vierkante tanden, dat deze tekening toont, en de (verbeterde) tandwiel-constructies en kettingverbindingen, die Leonardo heeft getekend op de achterkant van een pagina in de Codex Atlanticus.

Hypothese van de schrijver: de tekening van de fiets is gemaakt door een jonge leerling van Leonardo, die ook voor de obscene tekening van Salai verantwoordelijk is. Het fietsontwerp copieert een verloren gegane tekening van de hand van de meester zelf of — waarschijnlijker nog — een in het atelier opgesteld houten model van de fiets. Als de tekening van de fiets en die van Salai, wiens leeftijd op 12/13 jaar te schatten is, uit de zelfde tijd stammen, zou het geheel op ongeveer 1493 — Leonardo is dan 41 — gedateerd kunnen worden. Dat levert dan aldus Marinoni, een niet te verwaarlozen coïncidentie op: in 1493 schreef Leonardo de Codex Madrid met daarin de tekening van het tandwiel met ketting, „die we met verbazing hebben gezien als een onderdeel van „zijn" fiets. Terecht merkt Marinoni op, dat deze fiets nog meer voor de supreme intelligentie van Leonardo pleit dan dienst misschien spectaculairder ontwerpen voor vliegtuigen, die immers gebaseerd zijn op een zeer oude droom, op waarnemingen van de vlucht der vogels en op vlieg-experimenten van meer dan één tijdgenoot.

Voortbeweging

De gedachte dat het mogelijk is zich op twee wielen voort te bewegen vindt — evenmin als het wiel zelf — zijn weerga niet in de natuur en Leonardo's vermogen om en passant ook even het probleem van de voortbeweging op te lossen (trappers niet rechtstreeks verbonden maar via een tandwiel met ketting met het wiel verbonden) is inderdaad nauwelijks te geloven. Als de technische tekeningen van ketting-constructies er niet waren — in de Codex Madrid — zou men inderdaad geneigd zijn te geloven aan de hoogst ontwaarschijnlijke hypothese der twijfelaars: dat een jongetje zich omstreeks 1900, toen de fiets met ketting er eindelijk was, toegang heeft weten te verschaffen tot het schrijn in de Bibliothekca Ambrosiana, waarin de Codex al eeuwen lang wordt bewaard, om daarna een aantal bladen los te weken, ze te betekenen met een voorstelling van een fiets, en deze daarna weer zorgvuldig in te plakken. Dat is te gek, fantastisch bijgeloof voor twijfelaars.

In één opzicht kan ik Marinoni niet volgen in zijn critiek op de nuchterheids-fanaten. Hij meent, dat een jongetje, anno 1900, als hij de kans had gekregen een fiets te tekenen in een manuscript uit 1500, zeker een fiets zou hebben getekend, die op dat moment bestond. Ik geloof dat kinderen (en niet alleen zij) meestal een fiets tekenen, die de feilen vertoont van de beroemde tekening: het frame ontbreekt, het stuur hangt in de lucht. Weet u uit het hoofd hoe een fiets in elkaar zit? Leonardo wist beter.

Besproken: „Leonardo da Vinci" onder redactie van Ladislao Reti - Uitgeverij: Het Spectrum Utrecht/ Antwerpen.

SLM wil vleugels verder uitslaan

PARAMARIBO — "De S.L.M. zal nog dit jaar, anders uiterlijk volgend jaar haar vleugels verder uitslaan", aldus de heer Bert Maes, directeur van de Surinaamse Luchtvaartmaatschappij (Surinam Airways). Hij zei dat het afgelopen jaar de vluchten op de mid-Atlantische route zeer winstgevend waren geweest. De SLM is daardoor in staat om vluchten te beginnen op routes, die in de eerste tijd minder goede vruchten zullen afwerpen. De heer Maes meent dat thans voor de SLM de tijd is aangebroken om te vliegen op de route: Miami, Jamaica, Caracas, Curacao, Trinidad, Guyana, Paramaribo, met doorverbindingen naar Europa en Brazilie. De SLM heeft onlangs de heer Kuykenshoven aangetrokken om de commerciele mogelijkheden in het Caribisch gebied en Midden-Amerika te onderzoeken. De SLM heeft ook het plan naar enkele landen van de Amerikaanse westkust te vliegen.

Begin november zal de heer Ronnie Rens bij de SLM in dienst treden. Hij zal belast zijn met de voorlichting en persdienst van de SLM in Suriname en het Caribisch gebied. De heer Rens was o.a. directeur van de SRS (Stichting Radioomroep Suriname). De heer Kuykenshoven was geruime tijd werkaam bij de ALM op Curacao. Ook de heer Rens heeft op Curacao gewoond. Hij werkte daar o.a. als journalist bij een der plaatselijk bladen. Na terugkeer in Suriname werd hij direkteur van de SRS.

ASSISI — Een inslaande bliksem op een camping bij de Italiaanse plaats Assisi heeft donderdagavond de hoofden van de 24-jarige Giovanni Pastonino en de 17-jarige Carlo Camossa kaalgeschroeid, zonder dat zij verwondingen van betekenis opliepen.

Israel reikt vriendenhand

JERUZALEM — Ter gelegenheid van het nieuwe joodse jaar heeft premier Yitzhak Rabin van Israel donderdagavond een vredesboodschap geadresseerd aan zijn Arabische buurlanden.

"In het nieuwe jaar zullen onze buren ons zoals in het verleden bereid vinden om over vrede te praten", aldus Rabins boodschap.

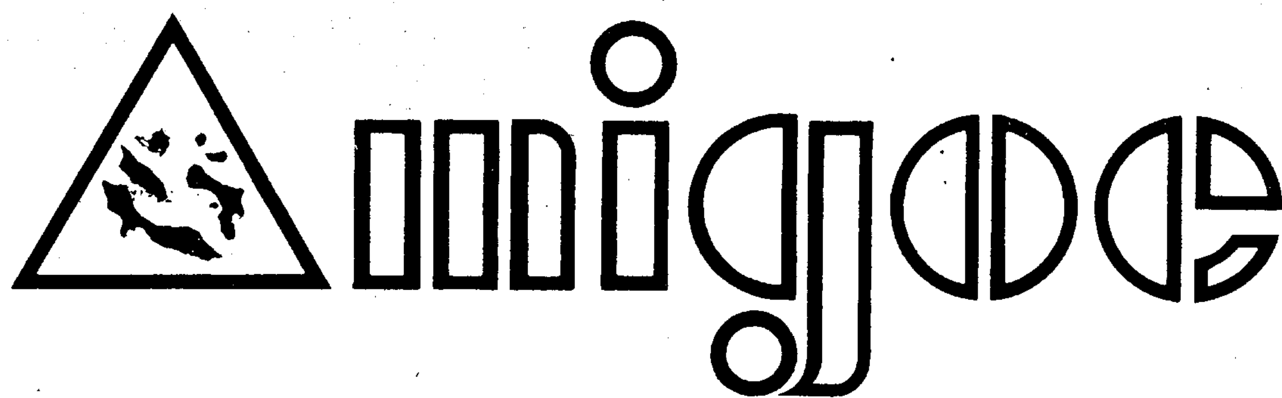
Hij laat aan de buren over of zij daarvoor de weg kiezen van een „contractuele vrede" of van een vrede in de toekomst waarvan de eerste etappe de sluiting van een verdrag ter beeindiging van de staat van oorlog is.

Is Israelische premier vergeet intussen niet te waarschuwen dat als zijn Arabische buren opnieuw niets van de diplomatieke weg willen weten, maar weer die van oorlog kiezen, zij een land zullen aantreffen dat zich kan verdedigen en aan zijn tegenstanders „zeer zware slagen" toebrengen.

• Rabin zegt dat dit geen bedreiging is, maar een houding ingegeven door gezond verstand. Hij prees zich nogmaals gelukkig met het interimakkoord tussen zijn land en Egypte over Sinai.

Premier Rabin sprak ten aanzien van de rest van de wereld de wens uit dat allen zich bij zijn land zouden aansluiten in een campagne ter uitroeiing van de terreur. Zoals in Entebbe, zal Israel terroristen opzoeken waar zij zich bevinden, zei hij.

Het nieuwe joodse jaar - 5737 - wordt op 25 en 26 september gevierd.

English Companion

Panama appears to return to normalcy

PANAMA City appears to be returning to normal after a week of protests and demonstrations over food price hikes announced a week ago by the government. According to statements by labour and student organizations criticizing the move, what is questioned is the decreeing of higher prices on rice and milk without any kind of grass roots consultation. These statements all agree that the government's reasons are valid. The government of general Omar Torrijos has blamed the severe drought for the increases. Important labor organizations such as the Central Nacional de Trabajadores Panamenos (CNTP) link the price increases with the present capitalist economic crisis but say that the way in which the measure was applied is a mistake that gives the counterrevolution a chance to create confusion.

A few hours after the price increases took effect, protests began, followed by demonstrations, especially by students. The government ordered a ban on public protests and called off classes until Monday in the primar and secondary schools. The reason given by the police is that antisocial elements instigated by oligarchic sectors were taking advantage of the student protests to commit vandalic acts. The latter reached a peak on Wednesday. Intervention by anti-riot forces led to the arrest of a number of people, about 50 others were injured in the disturbances. Hospital sources, such as the Santo Tomas medical center, said that some of the inured were suffering from cuts and bruises caused by pieces of glass.

One of the stores attacked by looters suffered losses of more than 200 thousand dollars. The assailants were described as anti-social elements taking advantage of demonstrations of hundreds of youn people mobilized by the Revolutionary Student Front (FER) who were on their way to the national palace to present their grievances to the government. The Panamanian student groups for staging actions that created a climate favorable to what it called oligarchic and forign intersts. The federation stated that the demonstrations caused by errors in the government's economic policy, fall in with the oligarchy's seditious designs. A police source said that during the disturbances, some students cooperated in the arrest of antisocial elements having nothing to do with the demonstration.

One individual was detected who had donned a National Guard uniform by way of a cover for looting and for beating students in an effort to cuase confusion.

Wall Street

NEW YORK - The stock market scored an impressive advance for the second day in a row on the highest volume in six months. Volume approximated 28 mln shares, the highest since March 24 when volume hit 32.61 mln shares.

Analysts said the combination of favorable economic news in recent days seemed to have finaly "sunk in" and produced the gains.

They pointed to favorable U.S. money supply, retail sales and industrial production figures released Thursday along with news that U.S. housing starts rose about 11 pct in August.

MEDICAL CORNER

by Dr. A.J. Samander

A certain smile

"If your fellowman does not have a smile; give him one of yours..."

JUST LIKE EVERYDAY is composed of light and darkness, so our lives revolve around smiles and tears. Daily we see and hear laughter, small ones and big ones, loud ones and quiet ones. Somehow it seems that there is a certain smile that comes from within and to all who notice it, it is known to be genuine. The cause of this smile is not the outside world, but it is from the inner environment. It is not a common smile and therefore is noticed only by those who have experienced it. The Mona Lisa painting, for example, has been studied for years. The experts now claim that she has a certain smile. They went so far as to say that the smile was there maybe because she was pregnant. Where pregnancy is desired, it does call for happiness and then in turn produces a certain smile...

In the suffering world, however, one would expect frowning and sad faces, because of all the pain. Yet there are people seen especially by doctors who despite extreme physical pain manage to have an expression of peace and acceptance on their face.

To some it could be a riddle. Why would a person in pain have a peaceful expression? We all know, for example if an accident occurs the ambulance with its screaming siren will pick up its victim to the nearest hospital where the best of medicine will remove the physical pain and disease. However no such thing occurs when a person grieves with a broken and sad heart. Tranquilizers are no cure, and friends cannot help. The solution is simple; to have peace of mind and that certain smile, the cause must come from within ourselves. The heart must desire what is good for the soul; there can be no conflict.

Psychiatry has grown in popularity because of this man-made conflict. The heart desires but the conscience rejects its. A genuine smile or that certain smile are the reflections of kindness and happiness from within despite outside catastrophies that can be heard by the deaf, understood by the dumb, and detected by the blind... *"That certain smile can only be given and not received..."*

Baseball

NEW YORK. - Baseball results of games played in Major League on Friday:

AMERICAN LEAGUE
Boston Red Sox 8 Detroit Tigers 3, Kansas City Royals 3 Chicago White Sox 2, New York Yankees 5 Milwaukee Brewers 3 (11 inns), Minnesota Twins 11 California Angels 2, Texas Rangers 4 Oakland Athletics 3, Baltimore Orioles at Cleveland Indians (postponed - rain)

NATIONAL LEAGUE.
Chicago Cubs 4 Philadelphia Phillies 8 (12 inns), Montreal Expos 9 St Louis Cardinals 5, Atlanta Braves 1 Los Angeles Dodgers 0 (12-1st), Los Angeles Dodgers 11 Atlanta Braves 7 (2nd game), San Francisco Giants 4 Cincinnati Reds 2, Pittsburgh Pirates 4 New York Mets 1.

Panmunjon divided

CAIRO - Lebanese Prime Minister Karami has called for a round-table conference aimed at bringing peace to his country and involving all sides in the 17-month-old civil war. He said the conference should be arranged by President-elect Elias Sarkis, provided all the "Arab brothers cooperate in bringing it to success".

Mr. Karami is among a group of Lebanese leaders who have been conferring in Cairo on the conflict in their homeland. Right-wing Falangist Leader Pierre Gemayel left for Damascus yesterday on his way home after talks with President Anwar Sadat and other Egyptian leaders. He was quoted by the Middle East news agency as saying that the estimated 13.000 Syrian troops now in Lebanon would withdraw without hesitation if asked to do so by the Lebanese government.

Complex fate

ONE OF MY FAVORITE British columnists, Katharine Whitehorn, posed the following question in a recent „Punch" magazine: „Why do Americans have to be home by Labor Day? Much as I love them I've never understood it: do they take some sort of head-count over there, and you lose your right to vote or drive or something if you're not there on that day?"

„Dear Katharine: As is true of so many things in this country, the answer to your question is not simple. There is a complex convergence of pressures that leads to those clogged roads on that first Monday of September. „First, most schools begin immediately after Labor Day, so parents have to get back to get ready. „I don't know of anyone who likes this arrangement, which casts a pall over the last half of every parent's and child's holiday, but adults accept it without protest. In my view there should be at least three weeks — including another short vacation — between Labor Day and the repairing and marking of clothes, the medical check-ups, the rumors of bad teachers ahead, the buying of books, the calming of worried offspring, and all the rest. „Second, Americans move more than the people of any other nation. Perhaps in compensation for his nomadic nature, the American is orderly in his migratory patterns.

„He greatly admires, for example, the swallows of San Juan Capistrano, a Spanish mission in California, because the birds arrive on the same day in the spring and depart on the same day in the autumn. It gives him a sense of security, of belonging, of regularity, to join the treacle-like flow of traffic on Labor Day. „Third, when studying American mores, never overlook the work ethic. The thought of other people back at their jobs makes an American feel guilty and restless. He may not enjoy his work, but neither would he enjoy his vacation if he stayed on.

„The feeling of uneasiness is made worse by the very words ,Labor Day'. They have a nonsense sound. They are like a harsh bell summoning us to our work benches, counters, desks, tractors, lathes, trucks, and pizza huts. „Fourth the beginning of September triggers a deluge of mail: the usual first-of-the-month bills, Christmas advertisements, and moving appeals from dozens of eleemosynary organizations — charitable groups that held back during the summer while their wards languished or perished. „(You may think that I am joking about those Christmas adverts. Alas, I am not. My mail last week contained catalogues for Christmas cheeses, UNICEF greeting cards, and ,Gifts for Mom'. Three magazines asked me to renew my Christmas gift subscriptions).

„One cannot sit at ease on a sandy beach while mail of that sort is piling up back home. Charity and commerce alike are geared to our return on Labor Day. „Finally, in the U.S. there is an election of some sort every fall, and the traditional kick-off time for the campaigns is — you guessed it — Labor Day. Many citizens see it as their patriotic duty to be in their regular seats when the politicians begin to perform.

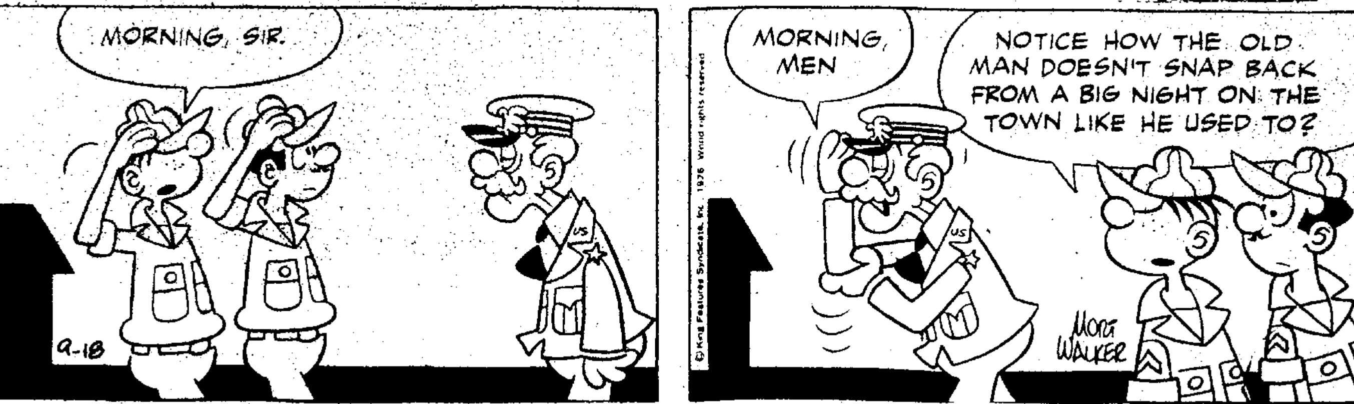
„Now you know why we Americans go home on Labor Day.. Like those Capistrano swallows, our departure on a fixed date is prompted by many events. „In the case of the swallows, departure time is apparently determined by glandular activity, temperature change, food supply, and, probably, the arrival of tourists to watch them take off.

„In the case of Homo Americanus, the Labor Day migration is determined by the opening up of schools, the starting up of campaigns, the filling up of mailboxes, and the piling up of guilt feelings, and, possibly, the impulse to join any heavy stream of automobiles. „As Henry James wrote, shortly before leaving these shores to live permanently in England, ,It's a complex fate, being an American'

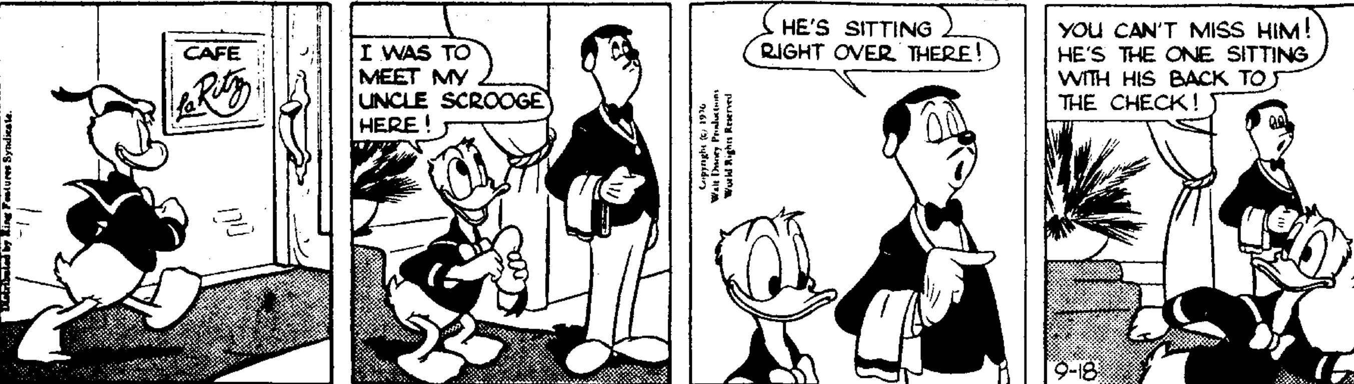
„Yours sincerely"

ROBERT YOAKUM

Beetle Bailey ® **By Mort Walker**

Walt Disney's DONALD DUCK ®

Archie ®

HENRY ® **By John Liney**

